

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ (Β' ΤΜΗΜΑ)

ΠΡΑΚΤΙΚΟ 11-9-2004

Στην Αθήνα σήμερα, 11 Σεπτεμβρίου 2004, ημέρα Σάββατο και ώρα 09.00 π.μ., στην Αίθουσα 150 (1ος όροφος) του Μεγάρου της Βουλής, συνεδρίασε η Επιτροπή Κοινωνικών Υποθέσεων (Β' Τμήμα) της «Βουλής των Εφήβων», υπό την προεδρία της Βουλευτού (νομού Αττικής) κυρίας Παρασκευής Χριστοφιλοπούλου, με αντικείμενο την εξέταση των θεμάτων: «Δημογραφικό Πρόβλημα, Κοινωνικός Ρατσισμός – Ανθρωπισμός, Υγεία - Νοσοκομεία, Κοινωνική Πρόνοια – Ασφάλιση, Βία και Εγκληματικότητα, Ναρκωτικά, Οικογένεια – Διαπροσωπικές Σχέσεις, Σωματική και Ψυχική Υγιεινή, Κάπνισμα – Αλκοολισμός, Άστεγοι, Ανεργία – Εργασία, Επαγγελματικός Προσανατολισμός, Μεταφορές (Τροχαία Ατυχήματα), Εφηβεία και Ευθανασία», που περιλαμβάνονται στη Σύνοψη Κειμένων των μαθητών της Α', Β' και Γ' Τάξης του Ενιαίου Λυκείου και των Τ.Ε.Ε. Α' και Β' Κύκλου από την Ελλάδα και τον Απόδημο Ελληνισμό και των μαθητών της Α' και Β' Τάξης των Λυκείων και των Τεχνικών Σχολών από την Κύπρο, που συμμετείχαν στο εκπαιδευτικό πρόγραμμα «Βουλή των Εφήβων», Θ' Σύνοδος 2003 – 2004.

Στη συνεδρίαση της Επιτροπής συμμετείχαν οι Έφηβοι Βουλευτές: Καπετανοπούλου Ασπασία (Επικρατείας), Λιάκος Εμμανουήλ (Επικρατείας), Μπάλλα Ευαγγελία (Ν. Αττικής), Μπέλλου Χριστίνα (Ν. Κορινθίας), Μπλέκας Απόστολος (Ν. Τρικάλων), Μπούκουρα Μαρία (Ν. Λασιθίου), Μουσιιάδου Στεργιαννή (Α' Θεσσαλονίκης), Νίκα Αφροδίτη (Ν. Μεσσηνίας), Νταϊλάνη Ορνέλλα (Β' Αθήνας), Ντόκου Μαγδαληνή (Ν. Θεσπρωτίας), Όμπαση Μουζεγιέν (Ν. Ξάνθης), Παλαιού Φωτεινή (Ν. Τρικάλων), Παλιάτσας Παναγιώτης (Ν. Αιτωλ/νίας), Παναγάκη Κονδύλω (Ν. Κυκλάδων), Παναγιώτου Δανάη (Α' Αθήνας), Παπαγεωργίου Ευγενία (Αιθιοπίας), Παπαδάκος Αναστάσιος (Β' Αθήνας), Παπαδημητροπούλου Σοφία (Ν. Αχαΐας), Παπαδοπούλου Κατερίνα (Ν. Αργολίδας), Παπουτσάνη Ιωάννα-Έλλη (Β' Αθήνας), Πασχαλίδης Ηλίας (Επικρατείας), Παυλοπούλου Ουρανία (Γερμανίας), Πετρίδου Αφροδίτη (Α' Θεσσαλονίκης), Πομάκης Νικόλαος (Η.Π.Α.), Πουρδαλάς Αλέξανδρος

(Ν. Καρδίτσας), Σακελλαρίδου Θεοδώρα (Α' Θεσσαλονίκης), Σαμαρά Δέσποινα (Ν. Δράμας), Σαχουλίδου Αθηνά (Ν. Ροδόπης), Σκορδή Ιωάννα (Λάρνακας Κύπρου), Σολωμού Αλεξία (Λεμεσού Κύπρου), Στεργίου Σταυρούλα (Ν. Ιωαννίνων), Τελωνιάτη Αγλαΐτσα (Alyssa) (Καναδά), Τίγκα Μαρία (Ν. Καρδίτσας), Τουρούντζη Μαρία (Α' Θεσσαλονίκης), Τράνταλης Γεώργιος (Ν. Κορίνθου), Τσενεκίδου Χαρούλα (Επικρατείας), Τσιάνταρη Αναστασία (Α' Θεσσαλονίκης), Τσοπάρι Ελίνα (Ν. Καβάλας), Φραγκεδάκη Μαρία (Ν. Χανίων), Φωτοπούλου Ελένη (Ν. Αχαΐας), Χαλιμούρδα Ισμήνη (Ν. Αιτωλ/νίας), Χαλκιαδάκη Σοφία (Ν. Ηρακλείου), Χοστράουζερ Βασιλική - Έλενα (Α' Αθήνας), Χριστοδούλου Ζαφειρούλα (Β' Πειραιά), Χριστόπουλος Ελευθέριος (Ν. Ηλείας), Χρίστου Αντρέας (Λευκωσίας Κύπρου), Χριστοφιλάκη Μαριάννα (Β' Αθήνας) και Χροναράκη Βασιλική (Ν. Ηλείας).

Επίσης, στη συνεδρίαση παρέστη το μέλος της Επιτροπής του Προγράμματος της Βουλής των Εφήβων, κ. Ιωάννης Γιαννόπουλος, Διδάκτορας Ιστορίας.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Καλημέρα σας, κυρίες και κύριοι, Έφηβοι Βουλευτές. Συμμετέχω και εγώ με τη σειρά μου στην Βουλή των Ελλήνων και σε αυτή την Επιτροπή των Κοινωνικών Υποθέσεων. Θέλω πρώτα να συγχαρώ την κάθε μια και τον καθ' ένα χωριστά, γιατί κατορθώσατε να έχετε συμμετοχή σε μια πολύ όμορφη και σημαντική εμπειρία. Όσα, εμείς εδώ, στην Επιτροπή Κοινωνικών Υποθέσεων θα δουλέψουμε και θα πάνε στην Ολομέλεια τη Δευτέρα, πιστεύω ότι θα έχουν να συμβάλλουν στον τρόπο που σκέφτεται ο κάθε ένας και η κάθε μία και φεύγοντας από εδώ μέσα θα πάρει μαζί του κάτι καινούργιο.

Κατ' αρχήν να σας συστηθώ. Με λένε Εύη Χριστοφιλοπούλου και είμαι Βουλευτής του ΠΑ.ΣΟ.Κ. στο νομό Αττικής. Πρώτη φορά εκλέχτηκα Βουλευτής, το επάγγελμά μου είναι εκπαιδευτικός και είμαι Καθηγήτρια στο Πανεπιστήμιο. Χαίρομαι που έχω τη δυνατότητα να βρεθώ ξανά κοντά στους Εφήβους. Χαίρομαι, επίσης, γιατί έχω την τιμή και τη χαρά να προεδρεύσω σ' αυτή την Επιτροπή Κοινωνικών

Υποθέσεων, γιατί μετέχω και στην Επιτροπή Κοινωνικών Υποθέσεων της Βουλής και μάλιστα στην Κοινοβουλευτική μου Ομάδα είμαι αναπληρώτρια συντονίστρια Κοινωνικών Υποθέσεων.

Ο ρόλος ο δικός μου δεν θα είναι να εισηγηθώ οτιδήποτε, αλλά να προεδρεύσω συντονίζοντας και όχι καθοδηγώντας. Δεν πρόκειται να σας πω τι να πείτε, βεβαίως, ούτε να σας κάνω παρατήρηση γι' αυτό που εσείς εκφράζετε και νομίζετε. Αρκεί τα όσα θα μας πείτε εδώ να είναι μέσα στη θεματολογία. Αυτό επιβάλλει και ο Κανονισμός της Βουλής, να μιλάμε για θέματα σχετικά με την Επιτροπή. Αυτός είναι ο πρώτος όρος. Ο δεύτερος όρος είναι ότι παίρνετε το λόγο με την σειρά ενός καταλόγου, όπου θα εγγραφείτε μετά την αγόρευση του Εισηγητή μας. Ο Εισηγητής μας είναι ο Έφηβος Βουλευτής Παναγιώτης Παλιάτσας από το νομό Αιτωλοακαρνανίας. Αύριο, στο τέλος της συνεδρίασης θα ψηφίσουμε επί της αρχής τα θέματα μας και για κάθε θέμα ξεχωριστά. Εύχομαι καλή εργασία στην Επιτροπή μας.

Το λόγο έχει ο Έφηβος Βουλευτής Παναγιώτης Παλιάτσας.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΠΑΛΙΑΤΣΑΣ (Νομός Αιτωλοακαρνανίας - Εισηγητής): Αγαπητοί Συνάδελφοι, Έφηβοι Βουλευτές, συγκεντρωθήκαμε σήμερα εδώ στη Βουλή των Ελλήνων, καθώς επιλεχθήκαμε να εκπροσωπήσουμε τους μαθητές Λυκείου από όλη την Ελλάδα, με κριτήριο τις εργασίες που γράψαμε και είχαν ως θέμα κύρια προβλήματα της χώρας μας, που μας απασχολούν καθημερινά. Επειδή τα θέματα ήταν ποικιλόμορφα, χωριστήκαμε σε Επιτροπές. Η δική μας Επιτροπή, δηλαδή η Επιτροπή Κοινωνικών Υποθέσεων, ασχολήθηκε με το Δημογραφικό Πρόβλημα, τον Κοινωνικό Ρατσισμό – Ανθρωπισμό, την Υγεία – Νοσοκομεία, την Κοινωνική Πρόνοια – Ασφάλιση, την Βία, την Εγκληματικότητα, τα Ναρκωτικά, την Σωματική και Ψυχική Υγιεινή, τους Αστεγούς, την Ανεργία, την Εργασία, τον Επαγγελματικό Προσανατολισμό, τις Μεταφορές, τα Τροχαία Ατυχήματα, την Εφηβεία και τέλος την Ευθανασία.

Ο μεγάλος όγκος προβλημάτων, που απασχολεί την σημερινή νεολαία, αποδεικνύει δύο πράγματα. Πρώτον, κάτι δεν πάει καλά με την κοινωνία μας. Γιατί καμία υγιής κοινωνία δεν βασανίζεται με τόσα προβλήματα. Δεύτερον, μας αποδεικνύει ότι οι Έφηβοι είναι αφυπνισμένοι, δεν είναι θύματα του συστήματος που τους θέλει έξω από τα πράγματα, μακριά τα προβλήματα. Απεναντίας δίνουν ένα ηχηρό χαστούκι σε αυτούς που τους αφηρούν, αμφισβητώντας την αντιληπτική τους ικανότητα, λόγω του νεαρού της ηλικίας τους. Δίνουν ριζοσπαστικές προτάσεις για την επίλυση των προβλημάτων της κοινωνίας μας, όπως μόνο ένας Έφηβος μπορεί.

Είναι πάρα πολύ ενδιαφέρον ότι, στο διάγγελμά του μετά τους Ολυμπιακούς Αγώνες, για πρώτη φορά ο Πρωθυπουργός της χώρας κ. Κωνσταντίνος Καραμανλής ρητά ιεράρχη-

σε ως πρώτο σημείο για την προσπάθεια της επόμενης μέρας, την επίτευξη και την διατήρηση ενός κοινωνικού πολιτισμού, δηλαδή να χτυπηθεί η «αχίλλειος πτέρνα», το πιο μεγάλο βαρίδι, το πιο ουσιαστικό έλλειμμα της χώρας, το οποίο πάρα πολύ σπάνια έδειξαν να βλέπουν οι πολιτικές ηγεσίες και ακόμη σπανιότερα να κατανοούν την αρνητική σημασία του. Αυτό ακριβώς το έλλειμμα του κοινωνικού πολιτισμού είναι πίσω από τη μετάλλαξη της διαφθοράς από έγκλημα σε αξία και δείκτη κοινωνικής ανόδου και εξυπνάδας, είναι πίσω από το μεγάλο κοινωνικό θέμα των τροχαίων ατυχημάτων και του τεράστιου κόστους τους σε ζωές και χρήμα, είναι πίσω από το υποβαθμισμένο περιβάλλον είναι σε πολύ μεγάλο βαθμό πίσω από τις βρώμικες και απάνθρωπες πόλεις, από την αυθαιρεσία και το «κακό χάλι» του Δημοσίου Τομέα και των Υπηρεσιών του, όπως έχει κεντρικό ρόλο ακόμη και στην αδυναμία της Ελλάδος να προσελκύσει ξένες επενδύσεις, και να μειώσει την ανεργία της. Και ο κατάλογος δεν έχει τέλος.

Γι' αυτό, άλλωστε, φτάσαμε στην σημερινή κατάσταση που μας κάνει να αναρωτιόμαστε. Μήπως κάποιοι θέλουν να υπάρχουν τόσα προβλήματα; Μήπως αυτοί που τα δημιουργούν είναι περισσότεροι από αυτούς που πραγματικά επιθυμούν να τα εξαλείψουν; Δύο ερωτήματα που είναι εύκολο να διατυπωθούν μα δύσκολο να απαντηθούν.

Τελικά, η πρωθυπουργική αναφορά στον Κοινωνικό πολιτισμό σημαίνει την αγωνία για ένα μόνο πράγμα: το πρόσωπο της Ελλάδος αυτών των ημερών να μην είναι ένα διάλειμμα, μια παράσταση για τους ξένους, μια παρένθεση λίγων εβδομάδων, αλλά ένας πραγματικός τρόπος ζωής. Κερδίσαμε το στοίχημα του πώς μας βλέπουν οι ξένοι. Αλλά, πότε πια θα κερδίσουμε το πιο μεγάλο, επίπονο και σύνθετο στοίχημα, του πώς βλέπουμε εμείς τον εαυτό μας;

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής Σαχουλίδου Αθηνά.

ΑΘΗΝΑ ΣΑΧΟΥΛΙΔΟΥ (Νομός Ροδόπης): Κατάγομαι απ' τον ακριτικό Νομό της Ροδόπης. Στην ομιλία μου θα πραγματευθώ τον αναλφαβητισμό, ως ένα κοινωνικό φαινόμενο, που πλήττει κοινωνικές ομάδες του Νομού μου.

Ο αναλφαβητισμός αποτελεί ένα πολυδιάστατο φαινόμενο, που μπορεί να χαρακτηριστεί όνειδος του πολιτισμού. Η άγνοια στοιχειωδών γραμμάτων και η αδυναμία ανάγνωσης και γραφής χαρακτηρίζεται λειτουργική, όταν οφείλεται στο γεγονός ότι δεν καλλιεργήθηκαν αυτές οι γνώσεις και δεν διδάχτηκαν οργανικά.

Η Ροδόπη αποτελεί μία πολυπολιτισμική κοινωνία, στην οποία το 55% του πληθυσμού πλήττεται απ' τον αναλφαβητισμό και είναι άνθρωποι με ακαλλιέργητες ψυχικές αρετές, βυθισμένοι στο σκοτάδι της αμάθειας, που δεν μπορούν να ξεφύγουν απ' το πνευματικό τέλμα.

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

Οι κοινωνικές ομάδες, που πλήττονται, είναι οι εξής: η μουσουλμανική μειονότητα, οι τσιγγάνοι, οι ελληνοπόντιοι, οι πομάκοι και οι ντόπιοι ηλικιωμένοι. Τα αίτια του φαινομένου αυτού ποικίλουν από ομάδα σε ομάδα. Τα κυριότερα είναι η δυσκολία προσπορισμού των προς το ζην, η περιθωριοποίησή τους, οι αντιλήψεις σχετικά με τη θέση της γυναίκας, η εκμετάλλευση των παιδιών απ' τους γονείς, οι συνεχείς μετακινήσεις, οι αμόρφωτοι γονείς, η απομόνωση, η δυσκολία της γλώσσας, η ανεπάρκεια του εκπαιδευτικού συστήματος και το εφαρμοζόμενο διπλό σχολικό πρόγραμμα στα μειονοτικά σχολεία.

Τα αίτια διαφέρουν μόνο για τους ντόπιους ηλικιωμένους, οι οποίοι, λόγω της φτώχειας και της προσφυγιάς, αναγκάστηκαν να εγκαταλείψουν το σχολείο και να εργαστούν σε νεαρή ηλικία.

Οι απότοκοι του αναλφαβητισμού είναι οδυνηροί για τον ίδιο τον αναλφάβητο, ο οποίος αντιμετωπίζει καθημερινά πρακτικά προβλήματα, πλήττεται απ' την ανεργία λόγω της έλλειψης εξειδικευμένων γνώσεων, υφίσταται τον κοινωνικό αποκλεισμό και αποτελεί δέσμο δεισιδαιμονιών, θρησκοληψίας, θύμα πολιτικής χειραγώγησης, που στερείται της επαφής με τον πολιτισμό. Στο κοινωνικό περιβάλλον του αναλφάβητου παρατηρούνται κοινωνική πτώση και παθογένεια, οικονομική και πολιτισμική στασιμότητα, δυσλειτουργία της δημοκρατίας και ποικίλες κοινωνικές ανισότητες. Ο αναλφαβητισμός αποτελεί εμπόδιο στην αλληλοδιείσδυση και στον αμοιβαίο εμπλουτισμό των πολιτισμών στην κοινωνία της Ροδόπης. Η ίδρυση εσπερινών σχολείων και σχολείων δεύτερης ευκαιρίας, οικοτροφείων για την παραμεθόριο, η οριστική εφαρμογή της υποχρεωτικής 9χρονης εκπαίδευσης και η απαγόρευση της παιδικής εργασίας είναι μέτρα επιβεβλημένα για την καταπολέμηση του αναλφαβητισμού, τα οποία, δυστυχώς, δεν έχουν τεθεί δυναμικά υπό εφαρμογή.

Άλλα εξίσου αναγκαία μέτρα αποτελούν η εκστρατεία ενημέρωσης από τα Μ.Μ.Ε., η παροχή οικονομικής βοήθειας σε οικογένειες αναλφάβητων και η κατάρτιση ειδικού προσωπικού για τα μειονοτικά, τα εσπερινά σχολεία και τα οικοτροφεία.

Συνοψίζοντας, ο αγώνας κατά του αναλφαβητισμού, ο οποίος, μέχρι στιγμής, χαιρεί της κρατικής ανοχής, πρέπει να αποτελέσει εκτός από αυτοσκοπό για τον ίδιο τον αναλφάβητο, προτεραιότητα των κρατικών παραγόντων και μια συλλογική διαδικασία ενεργοποίησης, γιατί οι αναλφάβητοι δεν είναι - και είναι αναγκαίο να μη θεωρούνται - παιδιά ενός κατώτερου Θεού.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής Τσιαντάρη Αναστασία.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ ΤΣΙΑΝΤΑΡΗ (Α' Θεσσαλονίκης): Αξιότιμη κύρια Πρόεδρε, αγαπητοί συνάδελφοι Έφηβοι Βουλευ-

τές, το θέμα το οποίο με απασχόλησε είναι τα άτομα με ειδικές ανάγκες και αυτό που με ευαισθητοποίησε ιδιαίτερα είναι μία προσωπική κατάσταση που βιώνω καθημερινά.

Οι ανθρώπινες κοινωνίες μέχρι τις ημέρες μας δε φέρθηκαν με ιδιαίτερο σεβασμό στα άτομα με ειδικές ανάγκες, φτάνοντας έτσι στο σημείο να αντιμετωπίζονται ρατσιστικά και να στερούνται των στοιχειωδών ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Εάν μπούμε για λίγο στη θέση ενός παιδιού ή ατόμου με κάποια διαφορετικότητα, θα συνειδητοποιήσουμε πόσο δύσκολο ή και ανυπόφορο μπορεί να είναι να ζεις με την απόρριψη ή τον οίκτο των συνανθρώπων σου.

Είναι άδικο, λοιπόν, αυτοί οι άνθρωποι να θεωρούνται κατώτεροι, επειδή είναι απλά διαφορετικοί. Η κρατική μέριμνα, η οποία μέχρι και τώρα είναι σχεδόν ανύπαρκτη, θα πρέπει να ευαισθητοποιηθεί για όλα αυτά τα άτομα και να προσφέρει ψυχολογική και οικονομική στήριξη σε αυτά, αλλά και στις οικογένειές τους. Θα πρέπει να ενδιαφερθούμε γι' αυτούς τους ανθρώπους, που καθημερινά δίνουν το δικό τους αγώνα, για να σταθούν «όρθιοι» απέναντι σε όσα αντιμετωπίζουν από τους γύρω τους.

Όμως, δυστυχώς, απ' ό,τι φαίνεται, στην πατρίδα μας, όσους δεν είναι σωματικά αρτιμελείς εξακολουθούμε να τους αφήνουμε στο περιθώριο. Υποτίθεται ότι το κράτος έχει ψηφίσει νόμους, με τους οποίους οι άνθρωποι με ειδικές ανάγκες μπορούν να βρουν κάποια θέση εργασίας. Όταν, όμως, αυτά τα άτομα διεκδικούν επάξια αυτές τις θέσεις, το κράτος είναι υποχρεωμένο να τις παρέχει, εφόσον έχουν τα προσόντα, κι ως είναι «ανάπηροι» και όχι να τις δίνουν σε ανίκανους πολλές φορές, που προσλαμβάνονται στις δημόσιες υπηρεσίες και δεν ξέρουν να κάνουν καν τη δουλειά τους. Αλλά μπορούν, όπως στην εποχή της αρχαίας Σπάρτης, να εφαρμόζουν την ευθανασία σε νεογνά με ανίκανες παθήσεις, αφού, μη μπορώντας να τα φροντίσουν, θα τα πετάξουν εκεί αργότερα. Ποιον φοβούνται και δεν το κάνουν; Το Θεό ή τους ανθρώπους; Και μη μου πείτε το Θεό, γιατί είναι ο μόνος που δε φοβούνται, αφού καθημερινά με την αδιαφορία τους πληγώνουν αυτούς τους ανθρώπους.

Αφού είμαστε στην Ευρωπαϊκή Ένωση και προσπαθούμε να γίνουμε ισότιμα μέλη, γιατί δε βλέπουμε, πώς φέρονται εκεί στα άτομα με ειδικές ανάγκες; Στην Ευρώπη αυτοί οι άνθρωποι είναι, πράγματι, ισότιμοι και αξιοσέβαστοι πολίτες, όπως όλοι οι άλλοι.

Από τα όσα αναφέρθηκαν μέχρι τώρα, γίνεται φανερό ότι υποστηρίζουμε την ένταξη των παιδιών και ατόμων με ειδικές ανάγκες στο κοινωνικό σύνολο με πλήρη δικαιώματα, αλλά και υποχρεώσεις. Υποστηρίζουμε, δηλαδή, την ανάγκη να συνυπάρχουν όλοι οι άνθρωποι μαζί στο δρόμο, στο σχολείο, στη δουλειά και στην ψυχαγωγία. Κι' αυτό, γιατί καθένας από εμάς - ανάπηρος ή όχι - είναι μοναδικός μέσα στην παγκοσμιότητα και μοναδική είναι και η προσφορά του. Η

αρνητική φόρτιση της διαφορετικότητας δεν οφείλεται σε κανένα χαρακτηριστικό του ανθρώπου που την έχει, αλλά αποτελεί η ίδια χαρακτηριστικό της έλλειψης της ικανότητας του κοινωνικού συνόλου να ενσωματώσει λειτουργικά αυτά τα διαφορετικά άτομα.

Ας μην ξεχνάμε ότι, με το σημερινό δικό μας αγώνα, η Ευρώπη του αύριο θα οικοδομήσει κοινωνίες, μέσα στις οποίες κάθε άνθρωπος θα θεωρείται μοναδικός και θα παίζει το δικό του χρήσιμο ρόλο. Κοινωνίες, που θα σέβονται όλα τα μέλη τους και θα ανταποκρίνονται στις ανάγκες όλων. Τελικά, ο βαθμός του πολιτισμού ενός έθνους δεν μετρείται με τις υψηλές τεχνολογικές κατακτήσεις και με τη λάμψη του πλούτου, αλλά με το πόσο είναι ικανό να σέβεται τη διαφορετικότητα και να εμπλουτίζεται από αυτήν.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής Στεργιανή Μουσιάδου.

ΣΤΕΡΓΙΑΝΗ ΜΩΥΣΙΑΔΟΥ (Α΄ Θεσσαλονίκης): Αξιότιμη κυρία Πρόεδρε, αγαπητοί νέοι, από τη στιγμή που ο άνθρωπος εμφανίστηκε πάνω στη γη, από την κοινωνία των πρωτογόνων μέχρι τη σημερινή κοινωνία της υπερπαραγωγής, της απληστίας και του συμφέροντος, κατά τη διάρκεια όλων αυτών των εκατομμυρίων ετών ύπαρξης του ανθρώπινου είδους, είναι αποδεδειγμένο πλέον ότι το φαινόμενο του κοινωνικού ρατσισμού είναι συνυφασμένο με την ανθρώπινη φύση.

Όμως, τι είναι αλήθεια κοινωνικός ρατσισμός; Κοινωνικός ρατσισμός είναι οι διακρίσεις, η περιθωριοποίηση, η αμέλεια, η περιφρόνηση της κοινωνίας προς συγκεκριμένες ομάδες της, όπως οι άστεγοι, οι άνεργοι, οι φορείς του AIDS, οι χρήστες των ναρκωτικών, οι οικονομικοί μετανάστες, τα άτομα με ειδικές ανάγκες. Κοινωνικός ρατσισμός είναι το να θεωρείς κατώτερο έναν άστεγο, να τον αποστρέφεται. Το να προσβάλλεις τα εθνικά σύμβολα της αντίπαλης ομάδας μετά από έναν αγώνα ποδοσφαίρου, το να παρκάρεις το αυτοκίνητό σου στη διάβαση των ατόμων με ειδικές ανάγκες.

Με αφορμή τη διοργάνωση των παραολυμπιακών αγώνων από τη χώρα μας, ας επικεντρωθούμε ειδικά στον κοινωνικό ρατσισμό που αντιμετωπίζουν τα άτομα με ειδικές ικανότητες. Το πρόβλημα είναι ευρέως γνωστό και οι διαστάσεις του όλο και πιο ανησυχητικές. Παρ' ότι παρατηρείται μια συνεχώς αυξανόμενη ευαισθητοποίηση των τοπικών κοινωνιών προς αυτά τα άτομα, υπάρχει μια αποστροφή και μια αδράνεια της κεντρικής εξουσίας που κρούει τον κώδωνα του κινδύνου, αφού παράλληλα κάνει τη ζωή αυτών των ανθρώπων δύσκολη σε αρκετούς τομείς.

Καθώς, όμως, τίποτα δεν αλλάζει με το χτύπημα ενός μαγικού ραβδιού, η ανάγκη αποτελεσματικών μέτρων στην καθημερινή ζωή, και όχι μέτρων φιλανθρωπίας και οίκτου, κα-

θίσταται επιτακτική. Έτσι, λοιπόν, υπάρχει ανάγκη, κατ' αρχήν, κατάλληλης υποδομής, ώστε όλα τα μέτρα να έχουν βάση και να είναι πραγματοποιήσιμα. Το θεμέλιο που πρέπει να τεθεί πρώτα απ' όλα είναι η επιπλέον θέσπιση αρμόζουσας νομοθεσίας, ώστε να διασφαλίζεται η τήρηση των μέτρων, όπως και ποινικές διώξεις για κάθε αντίθετη περίπτωση. Στη συνέχεια, θα πρέπει να ενδυναμωθούν οι διάφορες διευκολύνσεις για τα άτομα με ειδικές δεξιότητες, όπως για παράδειγμα η δημιουργία διαβάσεων, και να γίνει εφικτή η πρόσβασή τους στα μέσα συγκοινωνίας και σε κάθε είδους δημόσιο χώρο, σε πανελλαδική κλίμακα. Επιπλέον, η αξιοποίησή τους ως εργατικό δυναμικό προϋποθέτει τη δημιουργία θέσεων εργασίας κατάλληλα προσαρμοσμένων στις ικανότητές τους και επωφελοόμενων από τον τομέα της τεχνολογίας, που μπορεί να προσφέρει ακόμη και κατ' οίκον εργασία, ώστε να συνεισφέρουν στην κοινωνία και να αισθάνονται ενεργά, χρήσιμα μέλη της. Όσον αφορά τον παράγοντα «συνάνθρωπο», όλοι μας μπορούμε να βοηθήσουμε στην ενσωμάτωση των ατόμων αυτών στην κοινωνία. Αξιοπρεπής βοήθεια, όχι οίκτος, σεβασμός και θαυμασμός, αναγνώριση, συμπαράσταση, αλληλεγγύη. Απ' αυτές τις αξίες πρέπει να χαρακτηριζόμαστε στα πλαίσια του ευρωπαϊού πολίτη.

Επιτέλους, ας ανοίξουμε τα μάτια μας και ας δούμε αυτόν τον αέναο μηχανισμό της περιθωριοποίησης και του μαρσαισμού, του κοινωνικού ρατσισμού. Ας θέσουμε στο επίκεντρο κάθε πράξης μας τον άνθρωπο και όχι το συμφέρον. Ας ενσωματώσουμε, ο καθένας με τον τρόπο του και όλοι μαζί, όλους τους περιθωριοποιημένους στην κοινωνία. Ας καταλάβουμε, επιτέλους, ότι μέσα από τη διαφορετικότητα του καθενός πρέπει να αναδεικνύεται η ισότητα όλων.

«Τα δάκτυλα, άνισα μεταξύ τους, εξισώνονται για να σφίξουν αυτό που κρατούν», όπως έλεγε και ο Γάλλος φιλόσοφος Bossuet. Ας σβήσουμε, λοιπόν, κάθε σημάδι ατομικισμού, και με τη συνισταμένη των δυνάμεων, που θα αντλήσουμε παρακολουθώντας το μεγαλείο ψυχής των ατόμων με ειδικές ικανότητες στους παραολυμπιακούς αγώνες, ας υψώνουμε ένα νέο κοινωνικό ιστό, βασισμένο στην ομόνοια, την αλληλεγγύη και τη συντροφικότητα, για να αξίζουμε επιτέλους να λεγόμαστε «ΑΝΘΡΩΠΟΙ», η κορωνίδα της δημιουργίας. Σας ευχαριστώ για την προσοχή σας.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Το λόγο έχει ο Έφηβος Βουλευτής Απόστολος Μπλέκας.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΜΠΛΕΚΑΣ (Νομός Τρικάλων): Κυρία Πρόεδρε, θα ήθελα να κάνω την εξής ερώτηση: ποιοι είναι αυτοί που λένε ότι για τους ναρκομανείς είναι πάντα αργά; Η απάντηση είναι «όλοι μας». Το κράτος πού βρίσκεται; Όχι ότι δεν βοηθάει, αλλά πολλές φορές τα μεγάλα συμφέροντα, που βρίσκονται πίσω απ' αυτό το θέατρο του παραλόγου, δεν του επιτρέπουν να κινηθεί. Έτσι βλέπουμε έναν πό-

λεμο, όπως αυτόν του Αφγανιστάν, που έγινε χωρίς καμία έγκριση και, ενώ καταστράφηκαν πολλές περιοχές, δεν αγχίστηκε ούτε τουλίπα απ' αυτά τα μεγάλα σε έκταση χωράφια που έχουν για να καλλιεργούνται. Δεν έπεσε ούτε μολότωφ, όπως είπε χαρακτηριστικά ο Κοροβέσης.

Κάθε μέρα, βυθιζόμαστε όλο και περισσότερο σ' αυτά που βλέπουμε γύρω μας. Η τηλεόραση έχει γίνει και αυτή μια «πρέζα», η οποία είναι στην «πρίζα» κυριολεκτικά, και θέλει να μας κάνει και εμάς «βίδες». Αν τα ναρκωτικά μας «σκοτώνουν» μια φορά, τότε πρέπει να πούμε, αν και είναι κάπως άδικος ο χαρακτηρισμός, ότι η Πολιτεία «σκοτώνει» δύο φορές. Η Πολιτεία βρίσκεται πολλές φορές να είναι απύσχα. Βλέπουμε ότι πολλές φορές ο ναρκομανής αντιμετωπίζεται ως εγκληματίας. Σίγουρα καταλήγει πολλές φορές να κάνει πράγματα τα οποία είναι απαγορευτικά, αλλά πρέπει να καταλάβουμε ότι είναι ένας ασθενής.

Είναι απαράδεκτα αυτά που ακούγονται στα Μ.Μ.Ε. καθώς καλλιεργούν ένα κλίμα απίστευτο. Ένα τρομοκρατικό κλίμα, το οποίο δε συμβαδίζει με τις μέρες μας και διοχετεύεται από τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης ή καλύτερα «Εξημέρωσης». Έχουν φθάσει σε τέτοιο σημείο εξαθλίωσης που, για να αποκτήσουν την επιθυμητή τηλεθέαση, κάνουν και λένε απίστευτα πράγματα. Ακουσθήκη απ' αυτά, μέχρι το ότι θα φτιάξουν μέχρι και «γκέτο» κατά τη διάρκεια των Ολυμπιακών Αγώνων, για να «μαζέψουν» τους ναρκομανείς, για να μη φαίνεται άσχημη η πόλη μας. Αν θέλει η Πολιτεία πραγματικά να αντιμετωπίσει το πρόβλημα πρέπει να το καταπολεμήσει στη «ρίζα» του. Η Αθήνα δεν χρειάζεται «βιτρίνα».

Εντέλει, πού είναι αυτή η ψυχολογική υποστήριξη, που δήθεν λένε ότι προσφέρουν; Είχα την τύχη ή την ατυχία να ζω κατά ένα μεγάλο διάστημα σε μια επικίνδυνη περιοχή, όπως θέλουν να τη χαρακτηρίζουν, και έβλεπα καθημερινά να καταρρακώνονται άνθρωποι, όχι ως προς το σώμα τους, αλλά ως προς την προσωπικότητά τους. Να παρακαλάνε για δύο χάπια και να μην τους παρέχονται. Γιατί; Διότι τα Κέντρα Μορφίνης είχαν κλείσει, ώστε να μη μπορούν να συνεχίσουν τη θεραπεία τους. Είναι χιλιάδες αυτοί που περιμένουν στη λίστα και λίγοι προφταίνουν να ξεκινήσουν θεραπεία.

Είμαστε λίγοι, ίσως, αυτοί που ενδιαφερόμαστε και ίσως να χαθούμε νωρίτερα απ' όσο εύχονται οι «κυβερνώντες», αλλά όσοι ζούμε πραγματικά γιατί θέλουμε τον άνθρωπο, να ξέρετε ότι δε θα ξεχάσουμε όσους είδαμε και όσους βλέπεται να «χάνονται» από τα ναρκωτικά. Όπως είχε πει ένα ράπ συγκρότημα, «η ραπ μουσική δεν ξεχνά». Δεν ξεχνάει ο πραγματικός άνθρωπος.

Ακροβατούμε όλοι σε τεντωμένο σκοινί και από κάτω δεν υπάρχει δίχτυ ασφαλείας. Όσοι μένουμε, όμως, επάνω, θα προσπαθούμε να σώσουμε αυτούς που πέφτουν. Ευχαριστώ.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Θέλω να παραινήσω πολλούς και πολλές από εσάς να πάρετε το λόγο. Εδώ μιλάμε ελεύθερα.

Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής Ελίνα Τσοπάρι.

ΕΛΙΝΑ ΤΣΟΠΑΡΙ (Νομός Καβάλας): Είμαι πολύ χαρούμενη, που μου δίνεται η ευκαιρία, στην ηλικία μου, να εκφράσω ελεύθερα τη γνώμη μου, στην έδρα της αρχαιότερης δημοκρατίας στο κόσμο, η οποία είναι προκάτοχος της Ελληνικής Βουλής και του Ελληνικού Κράτους. Για αυτή την επιλογή θα ήθελα να ευχαριστήσω όλα τα μέλη της Βουλής και ειδικά το Προεδρείο της, που δημιουργεί τη δυνατότητα στη νέα γενιά, στα νέα παιδιά, να ασχολούνται, να προβληματίζονται για να εκφράσουν προτάσεις και ιδέες στο υψηλότερο πολιτικό και κρατικό ίδρυμα.

Στην καθημερινή κοινωνική και σχολική ζωή εμφανίζονται διάφορες γνώμες και διαπιστώσεις για διάφορα προβλήματα, όπως είναι η ανεργία, οι πόλεμοι μέχρι και την μετανάστευση. Εφόσον το θεματικό περιεχόμενο της γραπτής μου εργασίας, που απέστειλα και αξιολογήθηκε από τη σεβαστή Βουλή των Ελλήνων, είναι η μετανάστευση, θα μιλήσω για αυτό το θέμα, που με αφορά ιδιαίτερα, αφού ανήκο σε μια οικογένεια μεταναστών.

Οι μετανάστες εδώ στην Ελλάδα, μιλώντας για την Ελλάδα εννοώ και όλη την Ευρώπη, ως άνθρωποι ανήκουν στη δεύτερη κατηγορία, όσο καλοί ή κακοί και αν είναι. Ο καλός άνθρωπος δεν εκτιμάται, όπως οι ντόπιοι και ο κακός άνθρωπος δεν τιμωρείται, όπως οι ντόπιοι. Πολλές φορές οι μετανάστες πέφτουν και θύματα εκμετάλλευσης.

Γενικά, το σημαντικότερο πρόβλημα των μεταναστών είναι η ελληνοποίηση, δηλαδή, ο εξοπλισμός και τα απαραίτητα χαρτιά, τα οποία όταν δίδονται, η προθεσμία τους λήγει πολύ γρήγορα, μέσα σε 6 μήνες, ή το πολύ σε ένα χρόνο. Πράγμα που δεν ικανοποιεί όλους και ειδικά τις πολυμελείς οικογένειες των μεταναστών.

Προτείνω, το κράτος να διευκολύνει τη διαδικασία έκδοσης της άδειας παραμονής και, φυσικά, η προθεσμία θα πρέπει να είναι μακρύτερη, τρία με πέντε χρόνια.

Άλλα προβλήματα - όχι λιγότερο σημαντικά για τους μετανάστες - είναι η περίθαλψη και η ασφάλιση. Σε πολλές περιπτώσεις εργάζονται χωρίς να τους δίνουν τα ένσημα. Δεν σέβονται την ανθρώπινη τιμή. Περιφρονούνται, σαν να μην είναι άνθρωποι. Όταν ένας από αυτούς είναι πολύ καλός απέναντι στην κοινωνία που ζει, του λέμε πως είναι λαμπρός και έξυπνος, αλλά κρίμα που είναι Αλβανός.

Υπάρχουν πολλά άτομα ή ρατσιστικές ομάδες, οι οποίες ενθαρρύνονται από πολιτικούς, media, δημοσιογράφους και συγγραφείς και μέχρι απλούς ανθρώπους, οι οποίοι, εκφράζοντας τις απόψεις τους, δήθεν έξυπνες και εθνικές ή πατριωτικές, καταφέρνουν έτσι, να βάλουν στο νου της κοινωνίας το αίσθημα της δεισιδαιμονίας ενάντια στον άλλον. Η

ελληνοαλβανική κοινωνία δεν πρέπει να ψεύδεται από αυτούς τους μεγαλοφρείς σοφιστές, οι οποίοι, προς όφελος τους αλλά και προς όφελος της ομάδος τους, ή δεν σκέφτονται αυτά που λένε, ή τα λένε έχοντας στο νου συγκεκριμένες προθέσεις. Είναι η πραγματικότητα, ότι η ελληνική κοινωνία έχει ζήσει πριν από εμάς τη μετανάστευση, ξέρει καλύτερα από εμάς τις δυσκολίες αυτού του φαινομένου. Γι' αυτό δεν πρέπει να πέσει θύμα μερικών ακραίων καταστάσεων και ως συνέπεια αυτών, να καταλήγει στις αιματηρές διαφορές και στο θάνατο αυτών που έχουν ζήσει και έχουν εργαστεί μαζί, επί 14 χρόνια τώρα. Εσείς ως Ευρωπαίοι και εμείς που επιθυμούμε να μπορούμε σ' αυτή την Ευρώπη θα πρέπει να μάθουμε να ζούμε ο ένας με τον άλλον, χωρίς πολιτικά, οικονομικά, θρησκευτικά σύνορα. Είμαστε άνθρωπινα πλάσματα αυτού του πλανήτη και ως τέτοιοι θα πρέπει να ζήσουμε στην ισότητα, στην ανθρώπινη κοινότητα, να σεβόμαστε τα δικαιώματα και τα καθήκοντα που έχουμε απέναντι στους άλλους. Σε αυτή τη ζωή κανένας ούτε έχει φέρει, ούτε έχει πάρει τίποτα μαζί του. Αυτά τα χρόνια της ζωής που μας δωρίζονται, γιατί να μην τα γευόμαστε;

Προσωπικά, είμαι υπερήφανη που είμαι συνέταιρος της ανθρώπινης πολιτικής, κοινωνικής ζωής αυτού του πλανήτη. Με αυτό το έγγραφο θα ήθελα να βοηθήσω όσο πιο πολύ γίνεται, έτσι, ώστε σε αυτή την κοινωνία να αναγνωρίζονται τα δικαιώματα και τα καθήκοντα του κάθε ατόμου, σε οποιοδήποτε κομμάτι του πλανήτη και αν βρίσκεται, οποιασδήποτε θρησκείας ή οποιοδήποτε οικονομικού στρώματος και αν είναι. Είμαι περήφανη που πιστεύω και σέβομαι όλες τις θρησκείες, που πιστεύουν σε ένα Θεό. Το αξίωμά μου ως βάση είναι εκείνο των τριών ιερών βιβλίων που διδάσκουν το ρητό «κάνε στους άλλους αυτό που θέλεις να κάνεις στον εαυτό σου και μην κάνεις στους άλλους αυτό που δεν θέλεις να κάνουν οι άλλοι σε σένα».

Θα ήθελα να ευχαριστήσω όλο τον ελληνικό λαό και τη κυβέρνησή του, που μας καταλαβαίνουν και μας υποδέχονται στην κοινωνία τους, ανεξάρτητα από τις διάφορες πράξεις που παρατηρούνται καθημερινά. Η πραγματικότητα και η θετικότητα είναι ότι εδώ ζουν και εργάζονται μετανάστες διαφόρων εθνοτήτων και θρησκειών. Ελπίζω, ότι αυτές οι διαφορές θα εξαφανιστούν με το πέρασμα του χρόνου και οι κυβερνητικοί και κοινωνικοί νόμοι θα φέρουν την κοινωνική ισότητα ανάμεσα σε όλους τους συνανθρώπους. Σας ευχαριστώ.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής Χαρούλα Τσενεκίδου.

ΧΑΡΟΥΛΑ ΤΣΕΝΕΚΙΔΟΥ (Επικρατείας): Αξιότιμη κυρία Πρόεδρε της Επιτροπής, αγαπητοί Έφηβοι Βουλευτές θα αναφερθώ στα άτομα που είναι χρήστες ναρκωτικών. Κατοικώ σε ένα χωριό στο Νομό Πιερίας και πιστεύω πως

μπορώ να πω, ότι τα ναρκωτικά έχουν κτυπήσει και τη δική μας πόρτα, αφού συνολικά έχουν χαθεί, μέσα σε ένα πάρα πολύ μικρό χρονικό διάστημα, αρκετές ανθρώπινες ζωές. Πολλές από αυτές ήταν νέοι άνθρωποι γεμάτοι όνειρα και φιλοδοξίες, αλλά, δυστυχώς, τα όνειρα έγιναν εφιάλτες μπαίνοντας στο σκληρό κόσμο των ναρκωτικών. Όλοι πονέσαμε το χαμό τους και όλοι αναρωτηθήκαμε το γιατί. Πολλοί τους καταδίκασαν από την πρώτη στιγμή, χωρίς να προσπαθήσουν να τους βοηθήσουν. Πολλά από τα παιδιά αυτά είχαν σκληρή αδιαφορία, ακόμη και των ανθρώπων από το στενό τους περιβάλλον. Καθημερινά, οι εφημερίδες και η τηλεόραση αναφέρονται στα τραγικά επακόλουθα των ναρκωτικών. Συχνά αναρωτιόμαστε γιατί εμφανίζονται ολοένα και περισσότερα νέα κρούσματα. Έχει παρατηρηθεί πως, σε κάθε περίπτωση εξαρτημένου ατόμου, υπάρχει πάντα κάποιος φίλος, κάποια παρέα, που τον οδήγησε στη χρήση των ναρκωτικών. Είναι απίθανο κάποιος νέος να βρει μόνος του προμηθευτή ναρκωτικών. Κάποιος έμπιστος πρέπει να τον οδηγήσει σε αυτόν.

Σε πολλά βιβλία καταγράφονται πρακτικές συμβουλές, για το πώς ένας νέος μπορεί να πει όχι στα ναρκωτικά. Είναι βέβαιο, ότι ο φίλος που προσπαθεί να τον μνησει στα ναρκωτικά, έχει μετανοήσει για αυτή την απόφαση. Γνωρίζει πόσο καταστροφικά είναι τα ναρκωτικά, αλλά προσπαθεί να τον πείσει, ότι όσα λέγονται και γράφονται είναι υπερβολές.

Τα άτομα, που ανέπτυξαν εξάρτηση, αντιμετωπίζουν αναπόφευκτα κοινωνικά, επαγγελματικά, οικονομικά ή προσωπικά προβλήματα. Λειτουργούν, όμως, πολλές φορές εγωϊστικά. Κατέχονται από τη λογική, ότι αφού αυτοί παρυσύρθηκαν, το ίδιο μπορούν να κάνουν και αυτοί στους άλλους. Παριστάνουν στον ίδιο τους τον εαυτό, ότι ήταν αθώοι και αφελείς. Αυτό είναι που τους εξασφαλίζει ένα ηθικό άλλοθι, μεταφέροντας την ευθύνη τους πάνω στους θύτες τους.

Η επιλογή των ναρκωτικών σαν λύση θα οδηγήσει αργά ή γρήγορα σε αλλαγές τρόπους ζωής ή και στον θάνατο. Πολλά παιδιά προερχόμενα από οικογένειες που βρίσκονται σε διάσταση έχουν πολύ μεγάλες πιθανότητες να καταλήξουν στα ναρκωτικά. Πολύ συχνά μιλάμε για αυτά. Δεν είναι θέμα μόνο σωστής διαπαιδαγώγησης. Πολλοί γονείς νομίζουν, ότι οι τιμωρίες και οι πιθαναγκασμοί είναι σωστοί τρόποι διαπαιδαγώγησης. Άλλοι πάλι πιστεύουν, ότι πρέπει να μην τα καταπιέζουν, να μην επιβάλουν τις απόψεις τους στα παιδιά τους και να τα αφήνουν να μεγαλώσουν με ένα δικό τους τρόπο, χωρίς φυσικά να τους στερούν τίποτα. Η σχέση με τα παιδιά τους θα πρέπει να είναι ειλικρινής. Θα έπρεπε να συνομιλούν. Ένας ισότιμος διάλογος θα ήταν η καλύτερη λύση. Βέβαια, οι υστερικές αντιδράσεις, οι γκρίνιες και οι ανταρχεισμοί μπορούν να καταστρέψουν την ανοικτή επικοινωνία. Ειδικά όταν οι γονείς γνωρίζουν ότι το παιδί τους κάνει χρήση ναρκωτικών, θα πρέπει να κρατήσουν την ψυχραιμία

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

τους. Το πιο σημαντικό είναι να μην αρχίσουν οι καταλογισμοί και οι μεταθέσεις ευθυνών μέσα στην οικογένεια. Πολύ χειρότερα μπορούν να γίνουν τα πράγματα, αν αρχίσουν οι κατηγορίες και οι τιμωρίες εις βάρος του νεαρού ατόμου, που διαπιστώθηκε ότι κάνει χρήση ναρκωτικών. Συχνά, το άτομο αυτό εκδηλώνει κάποια επιθετικότητα, ίσως και αυθάδεια, οι οποίες είναι αντιδράσεις άμυνας. Προσπαθεί να κρύψει από τον εαυτό του και από τους άλλους την κατάσταση του. Εκείνο που χρειάζεται είναι η συμπαράσταση, η κατανόηση και η αγάπη από τους γονείς του και από όλους. Κανείς δεν μπορεί να εγγυηθεί, ότι η θετική αυτή στάση θα συντελέσει στη διακοπή της χρήσης των ναρκωτικών αμέσως. Είναι, όμως, βέβαιο, ότι θα αποτρέψει τα χειρότερα που μπορεί να συμβούν.

Θα ήταν ευχής έργο, αν λειτουργούσαν περισσότερα κέντρα απεξάρτησης, αν η κοινωνία και το κράτος στηρίζε τα άτομα αυτά. Για αυτό το θέμα θα πρέπει να ενδιαφερθούμε όλοι, ζητώντας από το κράτος περισσότερη ενημέρωση και υλική βοήθεια.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής Βασιλική – Έλενα Χοστράουζερ.

ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΕΛΕΝΑ ΧΟΣΤΡΑΟΥΖΕΡ (Α' Αθήνας): Δεν έχω γράψει κάτι. Θα μιλήσω βάσει προσωπικής μου εμπειρίας. Δεν είμαι στην ίδια ηλικία με τα παιδιά που παρευρίσκονται εδώ. Έχω ζήσει τον κόσμο των ναρκωτικών, επί πολλά έτη. Η εφηβεία μου ήταν πολύ δύσκολη, έχω πολλά βιώματα. Αντιμετώπισα πάρα πολλά προβλήματα, χωρίς καμία βοήθεια από το κράτος. Με αντιμετώπισαν σαν εγκληματία και ως κατώτερο όν. Μόνο ως άρρωστο άνθρωπο δεν με είδαν.

Δεν είχα κάποιον να με συμβουλευτεί, ότι το ένα φέρνει το άλλο, ότι οι κακές παρέες σε μπλέκουν και ότι γίνονται πολλά. Ξεκίνησα από πολύ μικρή τα ναρκωτικά. Η μέριμνα του κράτους ήταν μηδαμινή. Έχω δει πολλές φίλες μου, να φτάνουν μέχρι την πορνεία, για να εξασφαλίσουν τη δόση τους. Έχω πολλούς φίλους, που έχουν πεθάνει και πάω και τους κλαίω πάνω από τους τάφους τους. Ευχαριστώ το Θεό, που έζησα, τη μάνα μου και κυρίως το πρόγραμμα που παρακολουθώ, το οποίο με βοηθά και με στηρίζει. Όμως, πάνω απ' όλα ευχαριστώ το Θεό, για τη δύναμη που μου έχει δώσει, να αγωνιστώ για τη ζωή μου.

Ως προσωπικότητα, θα ήθελα μερικά κέντρα απεξάρτησης να βοηθούν περισσότερο τους χρήστες. Να τους αντιμετωπίζουν με περισσότερη σοβαρότητα, γιατί δεν είναι εγκληματίες. Εξαναγκάζονται να κάνουν διάφορα, προκειμένου να εξασφαλίσουν τη δόση τους, είτε πουλώντας ναρκωτικά είτε κλέβοντας.

Υπάρχει η χορήγηση της μεθαδόνης, η οποία μοιράζεται με νούμερα. Πολλοί από τους χρήστες πεθαίνουν, μέχρι να

φθάσουν στο νούμερό τους. Είναι, πλέον, αργά γι' αυτούς. Θα ήθελα το κράτος, να δείξει περισσότερη ευαισθησία σ' αυτό το θέμα. Έχω βιώσει πολλές άσχημες καταστάσεις. Είναι άσχημη η ζωή του χρήστη, γιατί δεν την κατανοεί κανείς. Είμαι παιδί χωρισμένων γονιών. Η μητέρα μου δούλευε συνέχεια και κατά συνέπεια δεν είχα κάποιον να με συμβουλευτεί, ότι αυτό που κάνω είναι λάθος. Αυτό είχε ως συνέπεια, να τυφλωθώ. Είμαι «καθαρή» αυτή τη στιγμή, δεν παίρνω ναρκωτικές ουσίες.

Ζητώ βοήθεια από το κράτος για τον κάθε χρήστη. Να μην τον φυλακίζουν, μαυρίζοντας το ποινικό του μητρώο, επειδή προσπαθεί να εξασφαλίσει τη δόση του, όντας άρρωστος. Να μην τους συλλαμβάνουν, να μην τους κτυπούν, αλλά να τους φέρονται με ευαισθησία, στέλνοντάς τους σε κάποιο πρόγραμμα. Να δικάζονται μεν αλλά να τους βοηθούν.

Πονάει πολύ η εμπειρία. Έχω περάσει δύσκολες καταστάσεις και ζητώ απεγνωσμένα βοήθεια από το κράτος. Να κοιτάξει το χρήστη. Για όλα αυτά φταίνει αυτοί που περνούν παράνομα τα σύνορα, φέρνοντας ουσίες εδώ. Πάντα, όμως, συλλαμβάνονται οι χρήστες, ενώ οι έμποροι είναι έξω. Κανείς δεν αναρωτήθηκε ποτέ, πώς είναι δυνατόν τόσες συλλήψεις και ακόμη να υπάρχουν ναρκωτικά. Από πού προέρχονται αυτά; Να αλλάξουν τα σύνορα. Αν αυτό με κάνει ρατσίστρια, τότε δέχομαι να είμαι ρατσίστρια. Ζητώ συγνώμη.

Κάποτε, για να εξασφαλίσω τη δόση μου, ερχόμουν σε επαφή με Αλβανούς, Πακιστανούς, Αιγύπτιους, που δεν είχαν χαρτιά παραμονής σ' αυτή τη Χώρα. Μέσω ημών έχουν αυτή τη στιγμή επιχειρήσεις, ενώ οι Έλληνες είναι στο παγκάκι, άστεγοι. Βλέπω πράγματα που με ενοχλούν, όπως το νεαρό έφηβο στην πλατεία Ομονοίας και τις κοπέλες στην πλατεία Βάθη. Δεν μπορώ να περπατήσω στην Ελλάδα και να είμαι περήφανη.

Είναι μάστιγα μεγάλη και πρέπει να καταπολεμηθεί με κάθε τρόπο. Ζητώ άμεση βοήθεια. Βοηθήστε τους χρήστες, γιατί είναι άρρωστοι και όχι εγκληματίες. Αυτά είχα να πω, ως προσωπική μου εμπειρία. Χρειάζονται τα προγράμματα απεξάρτησης, όπως και η σχετική παιδεία στο σχολείο. Οι καθηγητές να ενημερώνουν τα νεαρά άτομα, ώστε να αποφεύγουν, να αντιμετωπίσουν το πρόβλημα των ναρκωτικών. Ως συμβουλή έχω να πω, μακριά απ' αυτό το «λούκι». Ελπίζω να πέρασα κάποιο μήνυμα και η φωνή μου να ανοίξει τα μάτια κάποιων. Ο χρήστης πρέπει να αντιμετωπίζεται ως άρρωστος και όχι ως εγκληματίας. Ακόμη, και όταν μπαίνει σε κοινωνική επανένταξη, εάν θέλει να βρει δουλειά, δεν μπορεί. Οπότε, θα επιστρέψει στα ίδια.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Το λόγο έχει ο Έφηβος Βουλευτής, Απόστολος Μπλέκας, για μισό λεπτό, επί της διαδικασίας.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΜΠΛΕΚΑΣ (Νομός Τρικάλων): Δεν έχω πρόθεση να κάνω κριτική, απλά θέλω να πω, ότι δεν ενημε-

ρωθήκαμε, για το πώς ακριβώς θα γίνονται οι συζητήσεις στις επιτροπές. Γνωρίζω πολύ καλά, ότι στην Ολομέλεια έχεις κάποιο κείμενο, όμως, οι επιτροπές δεν γνωρίζουμε πώς ακριβώς λειτουργούν.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής, Ασπασία Καπετανπούλου.

ΑΣΠΑΣΙΑ ΚΑΠΕΤΑΝΟΠΟΥΛΟΥ (Επικρατείας): Αξιότιμη κυρία Πρόεδρε, αγαπητοί Έφηβοι Βουλευτές, θεωρώ τιμή μου, να εκπροσωπώ το Τ.Ε.Ε. Ειδικής Αγωγής Λάρισας και όλα τα άτομα με κάποιες ιδιαιτερότητες. Τα άτομα με ειδικές ανάγκες αντιμετωπίζονται ρατσιστικά. Στερούνται στοιχειωδών ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Θεωρούνται παιδιά ενός κατώτερου Θεού. Ο τρόπος, με τον οποίο αντιμετωπίζονται τα άτομα με ειδικές ανάγκες από την κοινωνία, αποτελεί δείκτη πολιτισμού και προόδου, γι' αυτό και προτείνω την ύπαρξη κρατικής μέριμνας και βοήθειας.

Επίσης, επιθυμώ την παρουσία της Εκκλησίας σε προγράμματα στήριξης των ΑΜΕΑ.

Οι συνθήκες περιθάλψης στα Ιδρύματα είναι απάνθρωπες και πολλές φορές τα παιδιά μένουν εκεί μόνο για φύλαξη. Προτείνω, λοιπόν, το κλείσιμο των Ιδρυμάτων και την ίδρυση κέντρων ημέρας, που θα λειτουργούν ως πολιτιστικοί, συμβουλευτικοί, εκπαιδευτικοί, ψυχαγωγικοί και υποστηρικτικοί σταθμοί. Εκεί θα μπορούν οι νέοι να ασχοληθούν με ποικίλα θέματα και δραστηριότητες. Τα κέντρα θα διαθέτουν δανειστική βιβλιοθήκη, θέατρο, τμήμα ζωγραφικής, καφετέρια, αίθουσες πληροφορικής και τμήματα μικροτεχνίας. Με τον έλεγχο ειδικού προσωπικού, στα κέντρα αυτά θα μπορούν να απασχοληθούν και άτομα με ειδικές ανάγκες, κάνοντας πρακτική άσκηση, αποκτώντας πείρα και υπευθυνότητα.

Επίσης, προτείνω τη συνεργασία των κέντρων ημέρας με το σχολείο και διάφορους καλλιτεχνικούς φορείς. Τα κέντρα αυτά θα λειτουργούν και ως συμβουλευτικοί σταθμοί και θα παρέχουν ψυχολογική στήριξη και στα παιδιά και στις οικογένειές τους. Έτσι, θα μεγαλώνει ο φιλικός κύκλος του νέου και θα εντάσσεται πιο ομαλά στην κοινωνία.

Αλλαγές προτείνω να γίνουν και στα βιβλία του δημοτικού σχολείου, όπου θα έπρεπε να προστεθεί κατάλληλο υλικό και φωτογραφίες, με στόχο την ευαισθητοποίηση των παιδιών στα άτομα με ειδικές ανάγκες. Και τα Μ.Μ.Ε. θα πρέπει να προβάλλουν περισσότερο τα προβλήματα των ατόμων με ειδικές ανάγκες.

Πρέπει, όμως, να διευκρινιστεί ότι τα άτομα αυτά μπορούν να δημιουργήσουν, αν τους προσφερθούν τα κατάλληλα μέσα, και να συμβάλλουν σημαντικά στην κοινωνική ανάπτυξη, διότι αναπηρία δεν είναι ανικανότητα, αλλά ιδιαιτερότητα και ικανότητα. Όλοι έχουν δικαίωμα στη διαφορετικότητα, διότι όλοι έχουν ίσα δικαιώματα. Δυστυχώς, η χώρα

μας δεν έχει υποδομή για την εξυπηρέτηση των ατόμων με ειδικές ανάγκες. Προτείνω, λοιπόν, την τοποθέτηση ηχητικής προειδοποίησης στα φανάρια και να κατασκευαστούν σηματοδότες, ειδικά όργανα, μπάρες, ράμπες και πεζοδρόμια ώστε ο περιβάλλον χώρος να είναι προσπελάσιμος. Πρέπει να τοποθετηθούν ράμπες, ασανσέρ ή βοηθητικές μπάρες στις τράπεζες, στα καταστήματα, στις δημόσιες υπηρεσίες, στα ξενοδοχεία, στα κέντρα ψυχαγωγίας και στα τρένα, ώστε κάθε άτομο να έχει αυτόνομη διαβίωση και να μη χρειάζεται συνοδό. Επίσης, προτείνω την κατασκευή κατάλληλων σχολικών κτηρίων, επιπέδων με αύλειο χώρο, γήπεδο, γυμναστήριο, που θα διαθέτουν ασανσέρ και θα εξυπηρετούν κάθε άτομο με κινητικά προβλήματα.

Τέλος, προτείνω επαγγελματική αποκατάσταση των ατόμων με ιδιαιτερότητες, χωρίς εξετάσεις για την κατάλληλη θέσεων στο δημόσιο και κατάλληλη υποδομή ώστε να μπορούν τα άτομα αυτά να φοιτούν στα Ανώτατα Ιδρύματα και Πανεπιστήμια.

Το πρόγραμμα εκπαίδευσης στα σχολεία πρέπει να είναι ανάλογο των ικανοτήτων των παιδιών, χωρίς παράλογες απαιτήσεις, προσαρμοσμένο στις ανάγκες τους, υλοποιήσιμο και με στόχους εφικτούς. Καθήκον της κοινωνίας είναι να τοποθετεί τα άτομα με ειδικές ανάγκες σε θέσεις που μπορούν να ανταποκριθούν, να εργαστούν και να νιώσουν ενεργά και υπεύθυνα άτομα και όχι να περιθωριοποιηθούν και να απομονωθούν. Τα άτομα με ειδικές ανάγκες θέλουν λίγο περισσότερο αγάπη και υπομονή από τους άλλους.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Το λόγο έχει ο Έφηβος Βουλευτής Χρίστου Ανδρέας από την Λευκωσία της Κύπρου.

ΑΝΤΡΕΑΣ ΧΡΙΣΤΟΥ (Λευκωσία Κύπρος): Αξιότιμη κυρία Πρόεδρε της Επιτροπής, αγαπητοί Έφηβοι Βουλευτές. Είναι γεγονός ότι πολλές φορές γινόμαστε μάρτυρες μιας σκληρής και άδικης αντιμετώπισης των ατόμων των αδικημένων από τη φύση ή την κοινωνία από τους «φυσιολογικούς» ανθρώπους. Έχουμε δημιουργήσει τα δικά μας όρια και περιθώρια και τοποθετούμε κατά συνείδηση, ασυνείδησα θα έλεγα καλύτερα, όποιο, σύμφωνα με τα κριτήριά μας, επισημονικά ή μη, δεν τα τηρεί. Οι άνθρωποι αυτοί υπομένουν το δικό τους Γολγοθά, χωρίς πολλές φορές βοήθεια και στήριξη. Προέβηκα, κατά τη σχολική χρονιά 2003 – 2004, σε έρευνα με τη μορφή ερωτηματολογίου στο Λύκειο, όπου φοιτώ. Τα ερωτήματα ήταν αρκετά και οι απαντήσεις ενδιαφέρουσες για την εξαγωγή συμπερασμάτων σχετικά με τη στάση των νέων απέναντι στα άτομα με ειδικές ικανότητες. Αναφέρω ενδεικτικά κάποια ποσοστά, αφού, όπως αντιλαμβάνεστε, λόγω περιορισμένου χρονικού πλαισίου, δε θα μπορούσα να παραθέσω όλα τα ερωτήματα και τις απαντήσεις. Πρωτίστως ήταν ενθαρρυντικό το γεγονός ότι το 97% των συμμαθητών μου γνώριζαν τι εννοούμε με τον όρο «άτο-

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

μο με ειδικές ικανότητες». Μόνο, όμως, το 48% γνώριζε άτομα με ειδικές ικανότητες, εκ των οποίων το 13% αποφάνθηκε ότι δεν θα ήθελε να γνωρίσει τέτοια άτομα, γιατί δεν ήταν έτοιμο να υποβληθεί σε οποιαδήποτε ψυχολογική πίεση. Αξιοσημείωτο ήταν το γεγονός ότι το 38% των ερωτηθέντων αγνοούσε αν αυτά τα άτομα μπορούν να προσφέρουν στο κοινωνικό σύνολο. Αξίζει να αναφερθεί το γεγονός ότι το 43% δεν γνώριζε τη στάση του κράτους απέναντι στα άτομα αυτά.

Το γενικό συμπέρασμα ήταν ότι, δυστυχώς, ένα αρκετά σημαντικό ποσοστό των νέων θεωρεί τα άτομα με ειδικές ικανότητες ανάκανα να λειτουργήσουν ως φυσιολογικά όντα με δικαίωμα στην εργασία και προπάντων στη ζωή. Παραθέτω κάποιες εισηγήσεις – προτάσεις για καλύτερη αντιμετώπιση αυτών των ατόμων: Πρέπει να γίνονται σεμινάρια σε τακτά χρονικά διαστήματα από κάποιους ειδικούς επιστήμονες ή ψυχολόγους, τόσο στα σχολεία όσο και στις οικογένειές τους, έτσι ώστε αφενός να ευαισθητοποιηθεί το κοινό και να προσεγγίσει αυτά τα άτομα, αλλά αφετέρου να μπορέσει η οικογένεια τέτοιων ατόμων να τα στηρίξει με το σωστότερο δυνατό τρόπο. Τα παιδιά με ειδικές ικανότητες να ζουν μέσα στο οικείο οικογενειακό τους περιβάλλον, γιατί η ιδρυματοποίηση αυτών των ατόμων δημιουργεί αρνητικές συνέπειες στα ίδια. Στην περίπτωση που το πρόβλημα είναι μέγιστο και η ιδρυματοποίηση καθίσταται αναγκαία, τότε τα ιδρύματα θα πρέπει να είναι άρτια εξοπλισμένα σε έμπυχο και άψυχο υλικό. Το κράτος θα πρέπει να προνοήσει να υπάρχουν σε όλα τα κτήρια ράμπες. Ακόμα, οι ανελκυστήρες θα πρέπει να έχουν το κατάλληλο μέγεθος για να υπάρχει χώρος για αναπηρικό καροτσάκι. Χρειάζεται τόσο η αύξηση των χώρων στάθμευσης των αυτοκινήτων των ατόμων αυτών, όσο και η συνεχής παρακολούθηση από τους αστυνομικούς κάθε Δήμου, ώστε οι θέσεις των αυτοκινήτων να είναι ελεύθερες ανά πάσα στιγμή για τα άτομα που δικαιούνται να σταθμεύουν εκεί, και αν όχι, οι παραβάτες να τιμωρούνται με καταβολή χρηματικού ποσού που θα κατατίθεται σε ειδικό λογαριασμό για άτομα με ειδικές ικανότητες.

Στα σχολεία θα μπορούσαν να ενταχθούν όλα ανεξαιρέτα τα παιδιά με ειδικές ικανότητες. Μέσα, όμως, σε σχολεία σωστά διαμορφωμένα και εξοπλισμένα και με εκπαιδευτικούς που έπυχαν επιμόρφωσης σχετικής με τη στήριξη και την εκπαίδευση τέτοιων ατόμων. Στους διάφορους χώρους εργασίας θα πρέπει να δημιουργηθούν οι κατάλληλες ευκαιρίες σ' αυτά τα άτομα. Μπορούν αυτά τα άτομα να έχουν το δικαίωμα τόσο του εκλέγειν όσο και του εκλέγεσθαι, εκτός αν αυτό δεν είναι εφικτό. Το κράτος θα πρέπει να αυξήσει το ποσό χορηγίας των οικογενειών αυτών των ατόμων.

Τέλος τα κράτη να διαθέσουν κονδύλια οικονομικά για έρευνα σε θέματα υγείας.

Ευελπιστώ ότι κάποια μέρη οι προτάσεις μου για καλυτέ-

ρευση της ζωής των ατόμων με ειδικές ικανότητες θα πραγματοποιηθούν και όλοι εμείς οι «φυσιολογικοί» άνθρωποι θα παραμερίσουμε για λίγο τις ανέσεις μας και θα δώσουμε απλόχερα την αγάπη και τη στοργή μας σ' αυτούς.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής Σολώμου Αλεξία.

ΑΛΕΞΙΑ ΣΟΛΩΜΟΥ (Λεμεσός Κύπρος): Θα ήθελα να θίξω το θέμα του φυσιολογικού ανθρώπου. Άκουσα τόσα πολλά για το διαφορετικό κ.λπ.. Απλά με εξοργίζει να ακούω τους όρους «περιθώριο», το να «ενσωματωθεί» πίσω στην κοινωνία. Δεν είμαστε όλοι μέλη της κοινωνίας; Γιατί πρέπει να εξαιρούμαστε; Δεν είμαστε όλοι άνθρωποι; Δεν είμαστε όλοι ίσοι, άξιοι ίσων ευκαιριών; Επειδή είμαι διαφορετικός, πρέπει να μπαίνω στο περιθώριο; Ζούμε σε μια κοινωνία που ο όρος και η αξία «άνθρωπος» έχει ξεφτίσει. Ο αρχαίος φιλόσοφος Διογένης γυρνούσε στους δρόμους της Αθήνας πριν 2500 χρόνια κρατώντας ένα φαναράκι και να λέει «ψάχνω το φως, ψάχνω το φως». Ποιο είναι αυτό το φως; Ο άνθρωπος είναι. Χάθηκε το φως. Μπορεί ο ήλιος να λάμπει, όμως, ζούμε σε σκοταδισμό, κατά την άποψή μου. Ζούμε σε μία εποχή, όπου νομιμοποιούνται οι πόλεμοι, τα βασανιστήρια, ο εξευτελισμός της ανθρώπινης αξιοπρέπειας με οποιοδήποτε μέσο. Γιατί να υπακούμε στο νόμο, όταν δεν είναι ηθικά σωστός, όταν νομιμοποιεί εγκλήματα; Και αυτό συμβαίνει από την αρχαιότητα. Το Σωκράτη ποιος τον πότισε κώνειο; Ποιος έκαψε τη Ζαν Ντ' Αρκ στην πυρά; Ποιος εξόντωσε εκατομμύρια Εβραίους σε στρατόπεδα συγκέντρωσης;

Πρέπει τη δύναμη του νου και της καρδιάς μας να τα κρατήσουμε σε υψηλούς τόνους, διότι ο θόρυβος της κοινωνίας έχει εξασθενήσει και δεν ακούγεται πλέον. Πρέπει να διαμορφώσουμε το δικό μας σύστημα αξιών, διότι προφανώς το υπάρχον έχει σαπίσει. Δεν μπορώ εγώ σαν άνθρωπος να έχω σαν αξία μόνο το χρήμα, να έχω σαν οδηγό μου μόνο το συμφέρον.

Εγώ την κοινωνία, αυτή τη στιγμή, την αντιλαμβάνομαι σαν μια καλοστημένη εταιρεία, στην οποία πρέπει να παραδώσεις την ελευθερία σου, του να μπορείς να εκφράξεις αυτό που πιστεύεις, και τις αξίες σου, για ένα κομμάτι ψωμί. Δεν μου αρέσουν οι τίτλοι και, δυστυχώς, δώσαμε τίτλο στον άνθρωπο, που είναι η μεγαλύτερη αξία. Θα αναφερθώ πάλι στο Σωκράτη που έλεγε «δεν είμαι πολίτης της Αθήνας, είμαι πολίτης του κόσμου». Μας ισοπεδώσανε και μας επιβόλανε τα πρότυπά τους; Επειδή δεν ανταποκρίνονταν στα δικά μας, τα ονόμασαν διαφορετικά. Μπορεί να εξυμνείται η διαφορετικότητα στα χαρτιά, αλλά την καταπατούμε καθημερινώς μόνο και μόνο με το λεξιλόγιο που χρησιμοποιούμε. Αυτό το «περιθώριο» δεν μπορώ να το δεχτώ. Άνθρωπος διαφορετικός γι' αυτούς είναι αυτός που δεν απαντά στα στερεότυπά τους;

Ο Έμερσον, ένας άλλος μεγάλος φιλόσοφος, είπε ότι «είναι αναγκαίο να είναι κάποιος αντικοφορμιστής για να είναι άνθρωπος, γιατί τότε μπορεί να ζει τη ζωή του με πληρότητα και να αντιστέκεται στην αλλοτρίωση». Ξεχνάμε πάνω απ' όλα να είμαστε άνθρωποι, να βασιζόμαστε στην ακεραιότητα του δικού μας νου, να ζούμε με ήθος και όχι σύμφωνα με τους κανόνες. Καθένας μας είναι μοναδικό πλάσμα και πρέπει να αποφεύγουμε οτιδήποτε οδηγεί στον αποκλεισμό των άλλων. Πρέπει να είμαστε ανοιχτοί σε κάθε μορφή ανθρώπινης επικοινωνίας και έκφρασης και, πάνω απ' όλα, ακόμα μια έννοια που έχει ξευτελιστεί και έχει εμπορικοποιηθεί και έχει γίνει ringtone και εικονομήνυμα, είναι αυτό που λέμε αγάπη, δηλαδή να αγαπάμε το συνάνθρωπό μας.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής Παπαδημητροπούλου Σοφία.

ΣΟΦΙΑ ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΟΠΟΥΛΟΥ (Νομός Αχαΐας): Στην ομιλία μου δεν θα σας απασχολούσα με τα ναρκωτικά, αλλά τα λόγια των Έφηβων Βουλευτών με άγγιξαν ειλικρινά.

Κατ' αρχάς, θέλω να δώσω συγχαρητήρια στην κοπέλα που είχε το θάρρος να μιλάει γι' αυτή τη δύσκολη φάση που έζησε στη ζωή της. Παρ' το και σαν συμβουλή, να είσαι περήφανη που κατάφερες να το ξεπεράσεις και μπορείς σήμερα και μιλάς γι' αυτό και είσαι ζωντανή. Ειλικρινά συγχαρητήρια. Ακούστηκε ότι πρέπει αυτό το πρόβλημα πρέπει να χτυπηθεί από τη ρίζα και συμφωνώ απόλυτα. Χθες το βράδυ είχαμε μαζευτεί όλοι οι Έφηβοι Βουλευτές σε ένα δωμάτιο μέχρι αργά και συζητούσαμε, αν και γνωριζόμαστε ελάχιστες ώρες, θίγοντας ένα θέμα τόσο σοβαρό. Αυτό σημαίνει ότι μας απασχολεί σοβαρά και όχι επιφανειακά, όπως παλαιότερα.

Αυτό που θέλω να πω είναι ότι λείπει η ενημέρωση. Καθημερινά, ανοίγοντας την τηλεόραση, γιατί όλοι βλέπουν τουλάχιστον 2 ώρες την ημέρα, είτε το θέλουν είτε όχι, βλέπουμε διαφημίσεις κ.λπ.. Πότε είδαμε μία καμπάνια διαφημιστική που να λέει μακριά από τα ναρκωτικά, μακριά γιατί είναι θάνατος. Δυστυχώς, ποτέ. Όλα στο βωμό του χρήματος, για να μας κάνουν καταναλωτικά όντα. Πότε ακούσαμε τους εκπαιδευτικούς μας, που θέλουν να λέγονται φίλοι μας, να μας συμβουλεύουν; Πότε μας έφεραν έναν άνθρωπο που κατάφερε να ξεφύγει από τα ναρκωτικά στο σχολείο να μας ενημερώσει, όπως εσύ; Δεν θα ήσουν διατεθειμένη να μιλήσεις σε ένα σχολείο; Εγώ πιστεύω ότι όσοι έχουν ξεφύγει, θα ήταν διατεθειμένοι να έρθουν στα σχολεία, να μιλήσουν σε εμάς, για να μας προστατεύσουν. Ακούστηκε ότι πολλές φορές μας οδηγούν οι παρέες μας, αλλά πιστεύω ότι μας οδηγούν και τα ίδια μας τα προβλήματα. Το θέμα είναι, όμως, ποιος θα μας βοηθήσει, ώστε να ξεπεράσουμε τα προβλήματα που μας οδηγούν και να μην φτάσουμε εκεί.

Η κοινωνία αντιμετωπίζει τους ναρκωμανείς ως εγκληματίες. Αν είναι δυνατόν. Είναι ντροπή. Είναι απαραίτητη η βελτίωση των κέντρων απεξάρτησης και η δημιουργία νέων και να γίνεται συστηματική δουλειά στα πρότυπα του εξωτερικού.

Καλό θα ήταν, πριν φθάσει ο άνθρωπος εκεί, πριν χρειαστεί το Κέντρο Απεξάρτησης, να έχει ενημερωθεί. Ακούω έφηβους της ηλικίας μου, 15 – 16 χρονών, να λένε ότι δεν ξέρουν τι είναι τα ναρκωτικά. Και επειδή έχουμε φθάσει στο σημείο η μόνη μας διασκέδαση να είναι τα κλαμπ, να πηγαίνουν εκεί και να τους δίνουν LSD και να νομίζουν ότι είναι καραμέλες.

Μπορεί οι γονείς, καλώς ή κακώς, που κάνουν τα παιδιά, να μην έχουν τη στοιχειώδη μόρφωση και τις γνώσεις να τα προστατεύσουν, όσο και εάν τα αγαπάνε. Οι καθηγητές, όμως, που είναι και ενημερωμένοι και πιστεύω ότι οι περισσότεροι έχουν κοινωνική μόρφωση, πρέπει να αγκαλιάσουν τους μαθητές και να τους μιλήσουν γι' αυτή τη μάστιγα. Να μας βοηθήσουν, ώστε να μη γίνουμε αναλώσιμοι πολίτες. Μόνο έτσι θα επιβιώσουμε σήμερα και θα δημιουργήσουμε έναν κόσμο καλύτερο, για τα παιδιά που θα έρθουν μετά από μας.

Πιστεύω, ότι οι Έφηβοι Βουλευτές κάθε Συνόδου που περνάει έχουν να αντιμετωπίσουν ακόμη περισσότερα προβλήματα από ό,τι εμείς. Εμείς περισσότερα από τους προηγούμενους και οι επόμενοι περισσότερα από εμάς. Δεν ξέρω γιατί, αλλά νιώθω ότι η κοινωνία που ζούμε, μέρα με την ημέρα καταραkulάει ακόμη περισσότερο.

Το σχολείο, επειδή είναι η δεύτερη οικογένειά μας, όσο είμαστε εκεί, και αργότερα το Πανεπιστήμιο, που είναι μια γενική έννοια και είναι περισσότερα τα παιδιά, πρέπει να κάνουν ό,τι μπορούν για να μπορέσουν να μας κάνουν να νιώσουμε σαν μια οικογένεια και να μας μιλήσουν και για άλλα πράγματα. Για πράγματα που θα μπορούσαν στη ζωή μας να σταθούν εμπόδια και να μην μας αφήσουν να απτυχθούμε ως άνθρωποι, ως μυαλά, γενικά να μην προκόψουμε. Ευχαριστώ.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής Ευγενία Παπαγεωργίου.

ΕΥΓΕΝΙΑ ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ (Αιθιοπία): Το θέμα που διάλεξα εγώ δεν απασχολεί μόνο εμένα, αλλά όλο τον κόσμο, ειδικά τους νέους. Σήμερα το σοβαρότερο πρόβλημα που απειλεί τους νέους είναι η εξάπλωση των ναρκωτικών. Η κοινωνία δείχνει αδιαφορία προς το πρόβλημα αυτό. Σε όλο τον κόσμο σημειώνονται πολλοί θάνατοι από τη χρήση των ναρκωτικών. Τα ναρκωτικά έχουν εξαπλωθεί ακόμα και στα σχολεία και η πολιτεία αντιμετωπίζει τους χρήστες σαν εγκληματίες και όχι σαν ασθενείς. Η αστυνομία συλλαμβάνει μόνο τους χρήστες και όχι τους εμπόρους και γι' αυτόν το

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

λόγο εξαπλώνεται η βιομηχανία των ναρκωτικών και οι έμποροι αποκτούν τεράστια κέρδη. Οι έφηβοι είναι τα ευκολότερα θύματα και απαιτείται η συμπαράσταση από όλους μας.

Οι αιτίες, κατά την άποψή μου, είναι: κρίση οικογένειας, τάση φυγής, έλλειψη επικοινωνίας, άγχος, προσωπικά αδιέξοδα, ανεργία, περιέργεια, έλξη του απαγορευμένου, κρίση της εφηβείας, αδυναμία σωστής αστυνόμευσης, έλλειψη ενημέρωσης κ.λπ. και οι συνέπειες είναι: θάνατος, αύξηση βίας και εγκληματικότητας, εξευτελισμός ανθρώπινης αξιοπρέπειας, οικονομική εξαθλίωση χρηστών, εγκατάλειψη του σχολείου, καταστροφή των επαγγελματικών σχέσεων, ενασχόληση με αρνητικές δραστηριότητες (π.χ. πορνεία), ρατσιστική αντιμετώπιση στους χρήστες κ.λπ..

Για να αντιμετωπίσουμε το πρόβλημα των ναρκωτικών πρέπει να γίνουν:

- Αυστηρές ποινές σε εμπόρους ναρκωτικών, Ενημέρωση των νέων από την Πολιτεία, το Σχολείο, την Εκκλησία, Ίδρυση συμβουλευτικών σταθμών, Καταπολέμηση της ανεργίας των νέων, Στροφή των νέων σε δημιουργικές δραστηριότητες, Εισαγωγή και διδασκαλία σχετικού με τα ναρκωτικά μαθήματος.

Σας ευχαριστώ που μου δώσατε την ευκαιρία να πω την άποψή μου.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής Ισμήνη Χαλμούδα.

ΙΣΜΗΝΗ ΧΑΛΙΜΟΥΡΔΑ (Νομός Αιτωλοακαρνανίας): Αξιότιμη κυρία Πρόεδρε, αγαπητοί συνάδελφοι Έφηβοι Βουλευτές, αισθάνομαι ιδιαίτερα συγκινημένη που βρίσκομαι σήμερα ανάμεσά σας και που μου δίνεται η ευκαιρία να μιλήσω για ένα φαινόμενο παγκόσμιο και διαχρονικό, που απετέλεσε αντικείμενο εμβριθούς μελέτης από τις επιστήμες της κοινωνίας και της εξελικτικής ψυχολογίας.

Το χάσμα γενεών εντάσσεται στο γενικότερο ζήτημα της σχέσης άτομο – κοινωνία. Οι δύο γενιές τοποθετημένες σε διαφορετικά στρατόπεδα, ως αποτέλεσμα της ψυχοβιολογικής συγκρότησης νέων και παλαιότερων καθίστανται ως ένα βαθμό αντίπαλοι, που διασταυρώνουν τα ξίφη τους για να υπερασπίσουν οι μεν τα κεκτημένα τους, οι δε τις νεόκοπες αντιλήψεις τους. Έτσι, οι παλαιότεροι κατηγορούν τους νέους για ασέβεια, ασυδοσία, στείρα αμφισβήτηση, ελευθεριότητα, ανυπαρξία ιδανικών και αρχών. Η νεολαία τοποθετεί τους μεγαλύτερους στο χώρο της συντηρητικότητας, της υποκρισίας, της επίπλαστης ηθικότητας.

Σήμερα, η ρευστότητα και η ανομοιογένεια της κοινωνίας, η πολλαπλότητα των ερεθισμάτων και η ταχύτητα με την οποία κάνουν την εμφάνισή τους, τείνουν να αποπροσανατολίσουν τον νέο. Έτσι, η νεολαία εκδηλώνει συχνά κρίσεις ταυτότητας, σύγχυση ρόλων και αδυνατεί, περισσότερο

από ποτέ άλλοτε, να ταυτίσει τις θέσεις της με εκείνες των παλαιών γενεών. Σε μια κοινωνία χάους και ιδεολογικής ρευστότητας, απουσίας ιδανικών και ηθικών προτύπων, οι νέοι αισθάνονται το έδαφος να χάνεται κάτω από τα πόδια τους. Βουλιάζουν στην κινούμενη άμμο της απάνθρωπης πραγματικότητας. Η οικονομική ανάδειξη υμνείται ως υπέρτατη αξία και η λεία ως μοναδική θεότητα. Η πίστη στο Θεό θεωρείται ενέργεια ενάντια στον πολιτισμό και η ηθική έχει χάσει το ειδικό της βάρος, μοιάζει με απολίθωμα συντήρησης.

Απέναντι σε όλη τη βαριά ατμόσφαιρα, που θεωρείται προϊόν ηθικής αναληγής των μεγάλων, ο νέος αντιδρά και αντιστέκεται με πλήρη αμφισβήτηση, με άγνη αντιπαράθεση, με συγκρούσεις και με κάθε είδους φυγές. Ο κόσμος των μεγάλων δεν τον χωρά, χρειάζεται έναν καινούργιο κόσμο, μα πρώτα πρέπει να γκρεμιστεί ο παλιός. Για να επιτευχθεί αυτό, παραθέτω κάποιες προτάσεις: Πρέπει να γίνεται σωστή διαπαιδαγώγηση του νεαρού μέλους παιδιού από την οικογένεια. Αυτό θα γίνει με συνεχή κατάρτιση των γονέων σε θέματα σχετικά με την ψυχολογία των νέων, μέσα από σεμινάρια που το κράτος θα έχει θεσπίσει. Μέσα από αυτά θα μάθουν οι γονείς να αντιμετωπίζουν τα ζητήματα με τα παιδιά τους ψύχραιμα και ορθά, και πάντα με διάλογο. Τα διστάμενα μέρη θα ενωθούν και θα εξαλειφθεί ο κίνδυνος έντονου συγκρούσεων. Με τη συνεχή υποστήριξη των μεγαλύτερων οι νέοι θα καταφέρουν με επιτυχία να χαράξουν τη δική τους πορεία, που δεν θα είναι, όμως, ασύμβατη με αυτή των μεγάλων. Πρέπει να γίνεται σωστή λειτουργία του εκπαιδευτικού συστήματος στο θέμα της κοινωνικοποίησης των νέων. Η επικοινωνία στα πλαίσια της αίθουσας να γίνεται με διαλεκτικό τρόπο. Πρέπει να υπάρχει συνεργασία δασκάλων και μαθητών για άρση των παρεξηγημένων μεταξύ τους σχέσεων. Στους μαθητές να εκχωρούνται αρμοδιότητες, αλλά και ο ρόλος των μαθητικών κοινοτήτων να διευρυνθεί. Πρέπει το σχολικό έργο να επιβλέπεται από κοινωνιολόγους και ψυχολόγους. Οι εκδηλώσεις αθλητικού, πνευματικού και πολιτιστικού χαρακτήρα για γόνιμο προβληματισμό των μαθητών, για προβολή των δικών τους απόψεων και για υγιή ψυχική εκτόνωση, θα πρέπει να ενθαρρύνονται από το κράτος, δίνοντας ένα συμβολικό ποσό στο σχολείο που θα έχει να επιδείξει την καλύτερη οργάνωση. Ο χώρος του σχολείου θα μπορεί να διαπλάθει υπεύθυνους και ώριμους νέους, που θα εγκαταλείπουν τη στείρα αμφισβήτηση και άγνη αντιπαράθεση και θα αναζητούν μέσα από τη δημιουργική έκφραση να προσφέρουν τη δική τους πολύτιμη σκέψη στην κοινωνία των μεγάλων. Η πρακτική και θεωρητική υποδομή, για συμμετοχή της νεολαίας, από 18 έως 25 ετών, στα κοινά, να είναι κατάλληλη, διότι αυτή μπορεί να λειτουργήσει ως ενδιάμεσος της μεγαλύτερης ηλικίας με τους εφήβους. Να γίνει συνταγματική και ουσιαστική κατοχύρωση του δικαιώμα-

τος της νεολαίας για συμμετοχή αντιπροσώπων στην Τοπική Αυτοδιοίκηση. Η νεολαία να έχει το δικαίωμα να χρησιμοποιεί τα Μ.Μ.Ε. για να εκφραστεί και να επικοινωνήσει. Να ιδρυθούν και να λειτουργούν σωστά Κέντρα Νεότητας, Πνευματικών και Πολιτιστικών Δραστηριοτήτων, όπου θα διοργανώνονται εκδηλώσεις ανοιχτές για όλους. Οι νέοι θα μπορούν να εκφράσουν τις διαμορφωμένες αντιλήψεις τους, να τις ανταλλάξουν και να τις συζητήσουν με αυτές των μεγαλύτερων. Σταδιακά η μια πλευρά θα προσεγγίσει την άλλη και η αλληλοεκτίμηση θα πάρει τη θέση της αντιπαλότητας και της σύγκρουσης. Η απόσταση θα γεφυρωθεί και το σφρίγος θα συνταιριάσει με τη σύνεση των παλαιότερων. Ευχαριστώ.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Το λόγο έχει ο Έφηβος Βουλευτής Λιάκος Εμμανουήλ.

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΛΙΑΚΟΣ (Επιγρατείας): Κυρία Πρόεδρε, Έφηβοι Βουλευτές, σας χαιρετώ με σεβασμό και απειροόριστη χαρά, που μου δίνετε την ευκαιρία να ακουστό.

Τα άτομα με ειδικές ανάγκες έχουν αναπτυγμένες ειδικές ικανότητες, γι' αυτό προτείνω να παρθούν μέτρα για τη μόρφωση των ΑΜΕΑ και την ομαλή ένταξή τους στην αγορά εργασίας. Προτείνω να αυξηθεί το επίδομα για τα άτομα αυτά και, επίσης, αναθεώρηση του συστήματος αξιολόγησης των μαθητών αυτών και δημιουργία μονάδων στην περιφέρεια με στόχο το συμβουλευτικό και υποστηρικτικό έργο των ΑΜΕΑ και των οικογενειών τους.

Επισημαίνω το μεγάλο κόστος, που υποχρεούνται να ξοδεύουν οι οικογένειες με ΑΜΕΑ για περίθαλψη και φάρμακα, γι' αυτό προτείνω δωρεάν ιατροφαρμακευτική περίθαλψη στην ευπαθή αυτή κοινωνική ομάδα.

Επισημαίνω, ακόμη, το πλήθος των προβλημάτων, που έχουν οι οικογένειες αυτές, γι' αυτό και προτείνω ψυχολογική και οικονομική στήριξη των παιδιών και των οικογενειών τους.

Προτείνω, ακόμη, περισσότερους διορισμούς στο δημόσιο των ατόμων αυτών και η κοινωνία να αξιοποιεί τα άτομα με ιδιαιτερότητα, ώστε να διασφαλίζεται η κοινωνική δικαιοσύνη και να γίνει πράξη η ισότητα και η αρμονική συμβίωση και ύπαρξη των πολιτών. Η κρατική αδιαφορία έχει ως συνέπεια να διακωνίζονται οι κοινωνικές ανισότητες.

Τα άτομα με ιδιαιτερότητες έχουν τρομερή δύναμη ψυχής και ξεπερνούν την ανεπάρκειά τους και την αδυναμία τους, αφού πολλά απ' αυτά πρωταγωνιστούν στους ειδικούς ολυμπιακούς αγώνες. Άτομα με ειδικές δυνατότητες λοιπόν και όχι άτομα με ειδικές ανάγκες είναι η πιο κατάλληλη έκφραση.

Προτείνω, επίσης, το Υπουργείο Παιδείας να δώσει άδεια να κατασκευάζονται έργα χειροτεχνίας και μικροτεχνίας, τα οποία θα προσφέρουμε, σε συνεργασία με το γρα-

φείο σύνδεσης με την αγορά εργασίας, κερδίζοντας, με αυτόν τον τρόπο, σε πρακτική άσκηση, υπευθυνότητα και ένα μικρό χαρτζιλίκι.

Είναι γεγονός ότι βαδίζουμε σε μία σκοτεινή εποχή. Το φως, όμως, του μυαλού και το χαμόγελο της ψυχής και του νου μπορούν να καταφέρουν ακόμη και το ακατόρθωτο.

Σας ευχαριστώ.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής Τίγκα Μαρία.

ΜΑΡΙΑ ΤΙΓΚΑ (Νομός Καρδίτσας): Κυρία Πρόεδρε, θα ήθελα να αναφερθώ στο ρατσισμό, που υφίστανται στην εποχή μας οι υπέρβαροι και πολύ περισσότερο οι παχύσαρκοι.

Έχω μία φίλη, η οποία είναι υπέρβαρη και μαζί της ένιωθα και εγώ το ρατσισμό των άλλων. Κανείς δεν έβλεπε τον πλούσιο εσωτερικό της κόσμο και το μόνο που έβλεπαν ήταν την εξωτερική της εμφάνιση και, δυστυχώς, την έκριναν μόνο γι' αυτό. Κύριο αίτιο πιστεύω ότι είναι τα Μ.Μ.Ε. και ιδιαίτερα η τηλεόραση. Να τονίσω ότι υπάρχει στην τηλεόραση διαφήμιση κέντρου αδυνατίσματος, που έλεγε «Χάστε βάρος, κερδίστε ευτυχία». Αν είναι δυνατόν οι άνθρωποι αυτοί να μην έχουν δικαίωμα στην ευτυχία, στην αγάπη, στον έρωτα και πολύ περισσότερο στην οικογένεια.

Θα πρέπει στα σχολεία να υπάρχουν ψυχολόγοι και να υπάρχει αυστηρότερος έλεγχος στην τηλεόραση για να μην προβάλλουν τέτοιου είδους διαφημίσεις, γιατί πιστεύω ότι, μέσω των παιδιών, μπορεί να αντιμετωπιστεί αυτού του είδους ο ρατσισμός.

Τέτοιου είδους ρατσισμό έχουμε συναντήσει πολύ περισσότερο στον τομέα της εργασίας. Όποιος έχει φίλο υπέρβαρο, σίγουρα θα του έχει διηγηθεί μία τέτοια ιστορία για το ότι δεν τους δέχονται τόσο εύκολα στις θέσεις εργασίας.

Θα ήταν σωστό, μέσω προγραμμάτων, και για τα παιδιά και για τους γονείς, να βοηθούνται, ώστε να μη νιώθουν άσχημα και να τους δώσουν να καταλάβουν ότι δεν πρέπει να χάσουν κιλά, επειδή οι άλλοι θα τους βλέπουν καλύτερα και επειδή θα έχουν περισσότερους φίλους, αλλά αυτό πρέπει να το κάνουν για λόγους υγείας.

Θα πρέπει οι ίδιοι να αντιμετωπίσουμε το πρόβλημα και να προσπαθήσουμε να αγγίξουμε τον εσωτερικό κόσμο κάθε ανθρώπου, να μην τον κοιτάμε εξωτερικά, να μάθουμε να δίνουμε ίσα δικαιώματα σε άλλους και να έχουμε αλληλεγγύη και αγάπη στους συνανθρώπους μας.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής Παπαδοπούλου Κατερίνα.

ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ (Νομός Αργολίδας): Κυρία Πρόεδρε, είχα σκοπό να μιλήσω αύριο, τέθηκε, όμως, το θέμα των ναρκωτικών και θα μιλήσω σήμερα.

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

Κατάγομαι από το Ναύπλιο, περιοχή που πλήττεται από τα ναρκωτικά, γιατί είναι κοντά στην Αθήνα. Έχω προσωπικό παράδειγμα έναν ξάδελφό μου, ο οποίος έχει πλέον απεξαρτηθεί, και γνωρίζω έτσι καλά, πώς είναι να έχεις συγγενή ένα ναρκομανή. Δεν γνωρίζει ο κόσμος, πώς είναι να σε ξυπνούν στις τρεις τα μεσάνυχτα και να σου ζητούν βοήθεια.

Η κοινωνία μας δεν τους αντιμετωπίζει σαν κανονικά άτομα, τους περιθωριοποιεί και τους θεωρεί άτομα δεύτερης κατηγορίας και εγκληματίες. Για να αντιμετωπιστεί το πρόβλημα δεν είναι μόνο η πρόληψη. Θα πρέπει απεξαρτημένα άτομα να επισκέπτονται τα σχολεία και να μιλάν στα μικρά παιδιά. Να τους εξηγούν, πόσο κοντά με τον θάνατο έφθασαν.

Είπε η συνάδελφος ότι το κάνουν, γιατί έχουν προβλήματα. Όλοι μας έχουμε προβλήματα και υπάρχουν άλλοι που μπορούν να μας στηρίξουν, όπως οι γονείς μας, οι φίλοι, οι δάσκαλοι κ.λπ..

Σας ευχαριστώ.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής Παυλοπούλου Ουρανία.

ΟΥΡΑΝΙΑ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΥ (Γερμανία): Κυρία Πρόεδρε, είμαι ιδιαίτερα ενθουσιασμένη και χαρούμενη, που με πήραν στη Βουλή των Εφήβων. Φανταστείτε ότι από τον ενθουσιασμό μου είχα γράψει μία έκθεση, την οποία, όμως, ξέχασα στο ξενοδοχείο στη Γερμανία.

Με ποιο δικαίωμα, οι Έλληνες με το διαχρονικό πολιτισμό μας, δεν επιτρέπουμε στους Αλβανούς να σηκώσουν την ελληνική σημαία, ενώ δεχόμαστε τα μετάλλια των Αλβανών Ολυμπιονικών. Ονειρεύομαι την Ελλάδα ως καταπράσινο λιβάδι που δέχεται κάθε αποδημητικό πουλί και γίνεται κέντρο ανταλλαγής πολιτιστικών ιδεών.

Η επιδερμική αντιμετώπιση των προβλημάτων καθιστά το άτομο ημιμαθές και η ημιμάθεια είναι χειρότερη της αμάθειας. Ο ποιητής είτε «ήρθε καιρός ο άνθρωπος να κάνει τη γη και το σύμπαν σπίτι».

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής Δανάη Παναγιώτου.

ΔΑΝΑΗ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ (Α' Αθήνας): Απ' όσα ακούστηκαν με απασχολεί το πρόβλημα των αλλοδαπών μαθητών και με αφορμή την πρόσφατη δολοφονία του Αλβανού στη Ζάκυνθο, μετά τον αγώνα των εθνικών ομάδων.

Ως πολίτες της Ελλάδας, με τη μεγάλη ιστορία, πρέπει να έχουμε τη συναίσθηση ότι είμαστε μέλη του οικογενειακού χωριού, διότι σ' αυτό το χώρο γεννιόμαστε, δημιουργούμε έργα και σχέσεις και πεθαίνουμε στους ρυθμούς μιας πολυπολιτισμικής κοινωνίας. Σ' αυτά τα κοινωνικά δεδομένα πρέπει να προσαρμοστούμε. Όλες οι ψηφίδες αυτού του ψηφιδωτού αξίζουν το ίδιο, είναι ισότιμες και δικαιούνται ευζωία.

Οι οικονομικοί μετανάστες και οι τσιγγάνοι πρέπει να εί-

ναι ίδιοι με τους γηγενείς μεγιστάνες του πλούτου, οι ομοφυλόφιλοι και οι γυναίκες του πεζοδρομίου με τις ελληνικές οικογένειες, οι έλληνες του πόντου και οι βορειοηπειρώτες με τους βέρους αθηναίους, οι ασθενείς του AIDS και οι ναρκομανείς, οι ανύπαντρες μητέρες, τα παιδιά των «φαναριών» αποτελούν μέρος αυτού του ψηφιδωτού. Έστω και ένας να λείπει παύει η συνοχή του, η πρόοδος οπισθοχωρεί και η αρμονία του σύμπαντος καταστρατηγείται.

Όλα αυτά είναι αποκρυσταλλωμένη αλήθεια, μακριά από υποκειμενικότητες και αναξιόπιστες και βεβαιωμένη από κοινωνιολόγους και άλλους επιστήμονες αποστασιοποιημένους από συναισθηματική φόρτιση.

Η κάρδος αγνώστων φύλων στα πατρογονικά μας εδάφη φοβίζει τους Νεοέλληνες και τους οδηγεί σε οχύρωση πίσω από παρωχημένες αντιλήψεις και κακοδαιμονίες και απαράμιλλη ξενοφοβία. Απότοκος αυτών είναι η επιθετικότητα, η καχυποψία και η προκατάληψη απέναντι στους οικονομικούς μετανάστες, αφαιρώντας τους το δικαίωμα να δείξουν ποιοι είναι και αν όντως αξίζουν την καλύτερη ζωή που γυρεύουν από τη χώρα μας. Εδώ δεν μιλάμε για δεύτερη ευκαιρία, αλλά ούτε καν για πρώτη. Μήπως η παροικιακή φιλοξενία μας ανήκει στον καιρό των παππούδων μας; Στις μέρες μας δεν είναι τίποτε παραπάνω από ένα κακόγουστο αστείο και μια ντροπιαστική κληρονομιά συγκρινόμενη με τη σύγχρονη κατάσταση.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής Όμπασι Μουζεγέν.

ΟΜΠΑΣΙ ΜΟΥΖΕΓΕΝ (Νομός Ξάνθης): Στην Ξάνθη υπάρχουν πολλοί μουσουλμάνοι, όπως είμαι και εγώ. Αυτό όμως μου κόστισε πολλές φορές όχι γιατί έκανα κάτι κακό, αλλά επειδή πιστεύω και εφαρμόζω αυτό που επιτάσσει η θρησκεία μου.

Όταν ήμουν στο νηπιαγωγείο, έπαιζα με τα άλλα παιδιά χωρίς να γνωρίζουμε τα μεν τους γονείς των δε. Κάποια μέρα σπάσαμε μια βιτρίνα. Κλήθηκαν οι γονείς να πληρώσουν τη ζημιά. Ήρθε η μητέρα μου φορώντας το παραδοσιακό μαντήλι. Από εκείνη τη στιγμή η στάση των παιδιών άλλαξε απέναντί μου. Τα παιδιά δεν έπαιζαν μαζί μου, ούτε μου μιλούσαν, αλλά ούτε και η δασκάλα. Κάποια μέρα δε, μια συμμαθήτριά μου είπε ότι οι γονείς δεν αφήνουν τα παιδιά να παίζουν μαζί μου, γιατί είμαι μουσουλμάνο. Το είπα στους γονείς μου που με στήριξαν και έτσι πήγαίνα στο νηπιαγωγείο κάθε μέρα με περισσότερες ελπίδες ότι θα κάνω καινούργιους φίλους και φίλες. Μια μέρα ένα παιδί με χτύπησε και ενώ το είπα στη δασκάλα αυτή δεν έκανε τίποτα. Όταν το έμαθαν οι γονείς μου, με πήραν από εκεί και δε με έγραψαν σε άλλο νηπιαγωγείο. Στο δημοτικό κατάλαβα ότι με την αντιμετώπιση αυτή γκρεμίζονται τα όνειρα χιλιάδων παιδιών.

Δεν είμαστε κατώτεροι, επειδή πιστεύουμε σε άλλη θρησκεία. Είμαστε παιδιά του ίδιου Θεού, στον ίδιο πλανήτη και πρέπει να ζούμε σαν αδέρφια. Ο ρατσισμός δεν είναι καλό πράγμα. Μπορεί να γκρεμίσει τα όνειρα κάθε παιδιού. Δεν αφήνει τους ανθρώπους να φερθούν όπως πρέπει στους υπερήλικες. Δεν παραχωρούμε σ' αυτούς ούτε καν τη θέση μας στο αστικό λεωφορείο, δεν τους δίνουν την προσοχή που πρέπει στα νοσοκομεία.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Το λόγο επί της διαδικασίας έχει η Έφηβος Βουλευτής Αφροδίτη Πετρίδου.

ΑΦΡΟΔΙΤΗ ΠΕΤΡΙΔΟΥ (Α' Θεσσαλονίκης): Θέλω να ρωτήσω, εάν θα έχουμε τη δυνατότητα μετά τη λήξη της Βουλής των Εφήβων να πάρουμε τη βιντεοκασέτα της σημερινής συνεδρίασης, καθώς και της Ολομέλειας των παιδιών που μιλάμε για ενθύμιο.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Δεν γνωρίζω τις θεσμικές και τεχνικές δυνατότητες να γίνει δεκτό το αίτημα της Εφήβου Βουλευτού, αλλά θα το διερευνήσω και θα σας πω.

Το λόγο έχει ο Έφηβος Βουλευτής Νικόλαος Πομάκης.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΟΜΑΚΗΣ (Η.Π.Α.): Αξιότιμη κυρία Πρόεδρε, αγαπητοί συνάδελφοι, δεν η πρώτη φορά που απ' αυτήν εδώ την αίθουσα θα ακουστεί το μείζον πρόβλημα που απειλεί τους εφήβους μας και γενικότερα τη νεολαία μας. Ήδη 7 παιδιά με πρόλαβαν και με έχουν καλύψει νωρίτερα. Πρόκειται να αναφερθώ, δυστυχώς, στη συνεχή εξάπλωση των ναρκωτικών. Για πολλοστή φορά γίνεται αντικείμενο συζήτησης ένα θέμα, οι διαστάσεις του οποίου μας τρομάζουν τόσο πολύ, ώστε ακόμη και ο ημερήσιος με τον περιοδικό τύπο από τη μια, η τηλεόραση και το ραδιόφωνο από την άλλη, έπαψαν πλέον να ασχολούνται με το πρόβλημα και τις προεκτάσεις του, τις κοινωνικές, οικονομικές, ακόμη και τις δημογραφικές, που ταλαινίζουν αυτόν τον τόπο. Δεν είναι της παρούσης στιγμής να αποδώσουμε ευθύνες δεξιά και αριστερά, με αποδέκτες είτε τους πολιτικούς είτε οποιουσδήποτε άλλους που εμπλέκονται στο κύκλωμα της εμπορίας και της διακίνησης των ναρκωτικών ουσιών. Και το λέω αυτό για τον απλούστατο λόγο ότι θεωρώ υπεύθυνους του προβλήματος όλους μας. Κανένα σύνολο, καμία κοινωνική ομάδα δεν έχει το δικαίωμα να αποποιείται των ευθυνών της. Όλοι μας είμαστε συμμετοχοί και συνένοχοι σε ένα φονικό που διαπράττεται με τρόπο ιδιαίτερα απεχθή. Αλήθεια, ποια «αόρατη» δύναμη δίνει το πράσινο φως στους εμπόρους και στους πωλητές – διακινητές, να πουλούν την ψεύτικη ελπίδα στους χρήστες των ναρκωτικών ουσιών σαν να πρόκειται για πανάκεια των προβλημάτων που αντιμετωπίζουν; Γιατί αυτά τα κυκλώματα των εμπόρων μοιάζουν σαν τη Λερναία Ύδρα που εξαρθρώνεται ένα και στη συνέχεια ξεφυτρώνουν άλλα δύο; Δεν ακούγεται λιγάκι οξύμωρο από

τη μια να επιθυμούμε την πάταξη του φαινομένου και από την άλλη να μην τιμωρούνται παραδειγματικά όσοι εμπλέκονται στο κύκλωμα της εμπορίας και της διακίνησης τους; Έχω δει από τη τηλεόραση αρκετές φορές τους υπεύθυνους, κυβερνητικούς και μη, να δηλώνουν τη δυσκολία φύλαξης των συνόρων μας, με τα γνωστά αποτελέσματα εισροής ξένων και ντόπιων εμπόρων. Έχω διαβάσει, επίσης, αλλά και έχω βιώσει από κοντά, την άρνηση από μερίδα πολιτών μιας μεγαλούπολης, αντιδρώντας στη δημιουργία κέντρου αποτοξίνωσης, σαν να πρόκειται να φιλοξενηθούν σε αυτό παιδιά ενός άλλου, κατώτερου θεού. Γιατί λοιπόν γινόμαστε ρατσιστές στους νέους εκείνους, που είχαν τη θέληση και τη ψυχική δύναμη για απεξάρτηση τους από τον απατηλό κόσμο των ναρκωτικών, στερώντας τους το δικαίωμα της πλήρους επανένταξής τους στο κοινωνικό σύνολο; Και αν αυτή η άρνηση γίνεται συνειδητά ή μη από ομάδα ή ομάδες πολιτών, αλήθεια τι κάνει η ίδια η πολιτεία, το κράτος δικαίου μέσα στο οποίο ζούμε; Κάτι που δεν θίχτηκε προηγουμένως είναι πως η Πολιτεία θα έπρεπε να προστατεύσει τα άτομα αυτά της απεξάρτησης, με το να δημιουργήσει και να θεσπίσει κίνητρα προς τους εργοδότες εκείνους που θα τα προσλαμβάνουν στις επιχειρήσεις τους. Βέβαια, καλύτερο όλων θα ήταν αν αντιμετωπιζόταν το κακό στη ρίζα του, με το να υπάρχει για παράδειγμα άλλη δομή στο σύστημα εκπαίδευσης, ώστε να αγκαλιάζει με στοργή και σεβασμό όλους αυτούς που προσπαθούν και που έχουν δικαίωμα στη μόρφωση. Γιατί όλοι μας γνωρίζουμε πολύ καλά πως η μόρφωση μας θωρακίζει, σαν ασπίδα προστασίας ενάντια σε κάθε είδους πειρασμό που ανά πάσα στιγμή θα μας χτυπήσει τη πόρτα.

Χρησιμοποιώντας αυτούς τους χαρακτηρισμούς, αγαπητοί συνάδελφοι, δεν έχω την πρόθεση να γίνω υπερβολικός ή γραφικός. Απλά στόχος μου είναι να ευαισθητοποιηθούν έμπρακτα όλοι εκείνοι που με τη τόλμη και τις αποφάσεις τους θα μπορέσουν να ανατρέψουν μια κατάσταση, που ως τώρα μοιάζει να είναι μη αναστρέψιμη. Σας ευχαριστώ.

(Στο σημείο αυτό γίνεται διάλειμμα για 30')

ΔΙΑΚΟΠΗ

ΜΕΤΑ ΤΗ ΔΙΑΚΟΠΗ

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Το λόγο έχει ο Έφηβος Βουλευτής, Ηλίας Πασχαλίδης.

ΗΛΙΑΣ ΠΑΣΧΑΛΙΔΗΣ (Επικρατείας): Θα θίξω το θέμα κρατική υγεία και κυρίως για τα κέντρα υγείας.

Ένα από τα πιο σημαντικά και πρωταρχικά θέματα, που διέπουν τη σωστή λειτουργία ενός κράτους, είναι το θέμα της υγείας. Η Χώρα μας στο χώρο της υγείας σε ένα σημαντικό βαθμό νοσεί. Θα πρέπει κάποια στιγμή να μπει κάποια τάξη στο μεγάλο πρόβλημα των υπέρογκων εξόδων, που γίνονται από τα νοσοκομεία και τα κρατικά ιδρύματα. Θα πρέπει να πάψει πλέον η κατασπατάληση του δημοσίου χρή-

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

ματος, από την οποία επιβαρύνονται οι Έλληνες φορολογούμενοι.

Πριν από 20 χρόνια περίπου, δημιουργήθηκαν τα πρώτα Κέντρα Υγείας στην περιφέρεια, με το σκεπτικό να εξυπηρετηθούν σωστά και άμεσα οι πάσχοντες των διαφόρων περιοχών, καθώς και να προσφερθεί η απαιτούμενη βραχεία νοσηλεία σ' αυτούς που την χρειάζονται. Ανώτερος σκοπός αυτού, είναι να αποσυμφορηθούν τα διάφορα νοσοκομεία της χώρας, προκειμένου να προσφέρουν καλύτερης ποιότητας ιατρική περίθαλψη και να καταργηθεί το άσχημο φαινόμενο των ράντζων στους διαδρόμους των νοσοκομείων. Αυτό, ως σήμερα, στην πληρότητά του, ποτέ δεν πραγματοποιήθηκε. Αποτέλεσμα, τα περισσότερα Κέντρα Υγείας της χώρας μας να υπολειπονται, διότι δεν υπάρχουν εξειδικευμένοι ιατροί διαφόρων βασικών ειδικοτήτων και κατάλληλα εκπαιδευμένο νοσηλευτικό προσωπικό. Ο νοσοκομειακός εξοπλισμός στα περισσότερα Κέντρα Υγείας είναι παλαιάς τεχνολογίας και απουσιάζει η απαιτούμενη τεχνολογική υποστήριξη αυτού.

Στις εφημερίες, εκτός από τους ειδικευμένους ιατρούς του Κέντρου Υγείας, εξυπηρετούν ακόμη και αγροτικοί ιατροί των γύρω περιοχών, οι οποίοι, μάλιστα, δεν έχουν, ως επί το πλείστον, καμία ιδιαίτερη εκπαίδευση, διότι οι περισσότεροι απ' αυτούς τοποθετούνται στα αγροτικά ιατρεία μετά το τέλος των ιατρικών σπουδών τους, αμέσως μετά από την απόκτηση του πτυχίου ιατρικής.

Πιστεύω να γνωρίζετε ότι το πρώτο Πειραματικό Κέντρο Υγείας δημιουργήθηκε στο νομό Θεσσαλονίκης, στην επαρχία Λαγκαδά, επί κυβερνήσεως Νέας Δημοκρατίας και Υπουργού Υγείας Δοξιάδη. Αποτελούσε, δε, ένα από τα πολύ καλά εξοπλισμένα κέντρα υγείας.

Κατά την άποψή μου, λοιπόν, τα Κέντρα Υγείας δημιουργήθηκαν, χωρίς να υπάρχει η απαιτούμενη υποδομή και μέλη.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής, Ελένη Φωτοπούλου.

ΕΛΕΝΗ ΦΩΤΟΠΟΥΛΟΥ (Νομός Αχαΐας): Αξιότιμη, κυρία Πρόεδρε, φίλοι συνάδελφοι Βουλευτές, το θέμα, το οποίο διάλεξα να μιλήσω είναι ο ρατσισμός. Ξέρω ότι ακούγεται τετριμμένο, αλλά, πιστεύω ότι είναι ένα θέμα, που μας απασχολεί ακόμη και σήμερα. Τα αίτια του ρατσισμού πιστεύω ότι βρίσκονται στη συνάντηση με τις άλλες κοινωνίες. Αυτή η συνάντηση οδηγεί σε τρεις πιθανές εκτιμήσεις. Οι άλλοι είναι ή ανώτεροι ή ίσοι ή κατώτεροι από εμάς. Εάν είναι ανώτεροι, θα πρέπει να απαρηθούμε τους θεομύς μας και να υιοθετήσουμε τους δικούς τους. Εάν είναι ίσοι, τότε δεν θα έχει καμία σημασία, αν οι άλλοι είναι ειδικολάτρες, βουδιστές ή οτιδήποτε. Οπότε, μας μένει η τρίτη πιθανότητα, οι άλλοι είναι κατώτεροι, και διαλέγουμε αυτή. Όμως, αυτό

δεν αρκεί για να εξηγηθεί, γιατί ο αποκλεισμός που γίνεται στους αλλοδαπούς, γίνεται μίσος και περιφρόνηση. Θεωρώ ότι αυτό ούτε ο ίδιος ο ρατσιστής μπορεί να εξηγήσει και γι' αυτό κατασκευάζει στοιχεία, τα οποία δικαιολογούν το ρατσισμό του, όπως, π.χ. το φύλο, η θρησκεία ή τα γνωρίσματα του προσώπου του άλλου.

Θα ήταν λάθος να μην αναφέρω το ρόλο των Μ.Μ.Ε. στην έξαρση του ρατσισμού. Στις ειδήσεις ακούγεται πάνω από πέντε φορές η λέξη Αλβανός. Όταν γίνεται κάτι, ποιος το έκανε, ποιος φταίει; Ο Αλβανός. Γι' όλα φταίει ο Αλβανός. Όμως, όπως λέει και μια λαϊκή παροιμία «μια θάλασσα εκτός από καρχαρίες, έχει και αθώα ψάρια». Πριν απομονώσουμε κάποιον, θα μπορούσαμε να τον γνωρίσουμε καλύτερα. Ας αναλογιστούμε ότι, ίσως, είναι η δική μας συμπεριφορά, η οποία οδηγεί τους αλλοδαπούς στο να στρέφονται στη βία και την εγκληματικότητα. Φανταστείτε ένα παιδί, το οποίο φεύγει από τη χώρα του και μεταναστεύει σε μια άλλη, όπου κανείς δεν το καταλαβαίνει και όλοι το κοροϊδεύουν και το βρίζουν. Άλλους τους οδηγεί και τους πεισιμώνει στο να γίνουν πρώτοι μαθητές και άλλους τους οδηγεί στη βία και στην εγκληματική συμπεριφορά.

Στην ελληνική κοινωνία κατοικούν πολλοί αλλοδαποί, οι οποίοι διαμορφώνουν, σε υψηλό ποσοστό, τον τρόπο που αυτή εξελίσσεται και γι' αυτό θα πρέπει όλοι να σκεφθούμε σοβαρά το θέμα του ρατσισμού και να κάνουμε κάτι για να το καταπολεμήσουμε. Άλλωστε, εμείς οι Έλληνες ξέρουμε πολύ καλά τι σημαίνει μετανάστευση, διότι από τα βάθη των αιώνων μεταναστεύαμε. Κάποιος, κάποτε, είπε: «Είσαι παλιάνθρωπος, πλούσιος και επώνυμος; Τότε όλοι σε σέβονται και υποκλίνονται μπροστά σου. Αντίθετα, είσαι Αλβανός και αριστούχος; Σε θέλουν στα τάρταρα».

Κάθε άνθρωπος οποιασδήποτε εθνικότητας, δικαιούται ίσες ευκαιρίες στη ζωή. Δεν πρέπει να τον αποκλείσουμε από τη γνώση, την εξέλιξη, τη χαρά, επειδή, απλά, γεννήθηκε κάπου αλλού. Ευχαριστώ.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής, Ιωάννα Σκορδή.

ΙΩΑΝΝΑ ΣΚΟΡΔΗ (Λάρνακας Κύπρου): Σας χαιρετώ. Θα ήθελα να θίξω και εγώ με τη σειρά μου ένα θέμα, στο οποίο έχουν αναφερθεί πολλοί από τους φίλους μας εδώ. Πρόκειται, για τη μη καθώς πρέπει συμπεριφορά, προς τα παιδιά με ειδικές ανάγκες, στα παιδιά με ειδικές ικανότητες.

Αξιότιμη, κυρία Πρόεδρε, αγαπητοί φίλες και φίλοι Έφηβοι Βουλευτές, δυστυχώς, κάποια άλλα παιδιά δεν είναι τόσο τυχερά όσο είμαστε εμείς. Κάποια παιδιά συναντούν ανυπέρβλητους φραγμούς στα όνειρά τους. Κάποια παιδιά νιώθουν τις αλυσίδες της αδυναμίας να σφίγγουν τα χέλω τους και να κρατούν με τη βία την ψυχή και το πνεύμα

τους, σε ένα ερεβώδη κόσμο. Κάποια παιδιά, όταν κλείνουν τα μάτια τους, δεν οραματίζονται ένα καλύτερο μέλλον, όπως κάνουμε εμείς, αλλά ένα ανεκτό παρόν. Μιλώ φίλοι μου για τα παιδιά με ειδικές ανάγκες. Στο μυαλό μου έρχεται, αμέσως, το συγκλονιστικό άρθρο, που είχα διαβάσει, πριν από λίγο καιρό. Το άρθρο, το οποίο γνωστοποιούσε την αδιαφορία των περισσότερων ανθρώπων, προς τα παιδιά αυτά. Τη μη αποδοχή τους από την κοινωνία. Τον παραγκωνισμό και την περιθωριοποίησή τους. Την καταπάτηση των αναφαίρετων ανθρωπίνων δικαιωμάτων τους και τη μη σωστή και καθώς πρέπει αντιμετώπισή τους, από τον απάνθρωπο άνθρωπο. Την έλλειψη της αναγκαίας, απαραίτητης, κατάλληλης υποδομής, που να βοηθάει τα άτομα αυτά, στην ασφαλή μετακίνησή τους και να τα διευκολύνει στη διαβίωσή τους. Τις προκαταλήψεις του κόσμου. Την υποκρισία του, την αδιαφορία του, την απανθρωπιά του. Διάβασα για κίβδηλες κινήσεις, που γίνονται μόνο για το θεαθήναι, για τα μάτια του κόσμου. Καθώς και για την έλλειψη της πραγματικής αγάπης, προς τα παιδιά αυτά με ειδικές ανάγκες, την έλλειψη φροντίδας. Το στοιχείο, όμως, που με συγκλόνισε συθέμελα στο άρθρο αυτό, ήταν το τραγικό γεγονός ότι κάποιιοι γονείς «κλείνουν» τα παιδιά τους, που αντιμετωπίζουν τέτοια προβλήματα, σε ιδρύματα, τα περισσότερα από τα οποία, σημειωτέον, δεν ανταποκρίνονται στις παγκόσμιες προδιαγραφές ποιότητας και υστερούν, και αναζητούν ένα σύγχρονο Καιάδα γι' αυτά και τα διαγράφουν από παιδιά τους, ως ανθρώπους ενός κατώτερου Θεού. Αυτοί οι συλλογισμοί, βασανίζουν την ψυχή μου ταρακουνώντας με βία τον κόσμο μου, γιατί μπροστά σε αυτές τις αθώες ψυχές, στους αγγέλους αυτούς, δεν μπορώ να κατανοήσω την αδιαφορία. Ποιος από εμάς, τους συνειδητοποιημένους νέους, μπορεί να την καταλάβει άλλωστε. Ή ακόμα καλύτερα, ποιος από εκείνους τους ανθρώπους, που έχουν κλειδωμένα καλά στην καρδιά τους, τα παιδικά, νεανικά τους όνειρα, για ένα κόσμο καλύτερο και όχι σαν κουρδισμένη βόμβα, που οδεύει προς την καταστροφή, μπορεί να τη δεχθεί και να συμβιβαστεί μαζί της; «Κανείς», θα μου πουν κάποιοι άνθρωποι, που διέπονται από ιερό σπινθηροβόλο ενθουσιασμό, «μερικοί», θα μου αντιτείνουν άλλοι.

Θα πω, δια στόματος του Ηράκλειτου «παρόντες οι άνθρωποι, παρουσιάζουν». Και όμως φίλοι μου σας λέω, ότι ένας καλύτερος κόσμος είναι πραγματικά εφικτός. Τα παιδιά με ειδικές ανάγκες, όπου είναι βέβαια κατορθωτό και εφικτό, πρέπει να εντάσσονται ομαλά στην κοινωνία σε όλους τους τομείς και ο κόσμος να τα αποδέχεται και να τα αντιμετωπίζει ως ισάξια του, όπως και είναι. Οι καταστάσεις να τροποποιηθούν και να δημιουργηθεί η κατάλληλη υποδομή για την ασφαλή διακίνησή τους και αργότερα εργασία και απασχόληση. Να τοποθετηθούν ειδικές ράμπες, κατάλληλες διαβάσεις, τροποποιημένοι δρόμοι, κυλιόμενες σκάλες, απο-

κλειστικά μονοπάτια και ό,τι άλλο είναι απαραίτητο. Μέρος από κονδύλια που παίρνει η χώρα μας από τις Μεγάλες Δυνάμεις και την Ε.Ε., ας χρησιμοποιηθεί για τον ιερό αυτό σκοπό και να αποσταλούν αιτήσεις για βοήθεια σε διεθνείς ανθρωπιστικούς οργανισμούς, όπως της UNICEF. Μαζικές κινητοποιήσεις για βοήθεια, πρέπει να προωθούνται και να επεκτείνονται. Να χτιστούν πιο καλά και πιο αναβαθμισμένα ιδρύματα και παιδικές στέγες, σύμφωνα με τις προδιαγραφές άλλων αναπτυγμένων ιδρυμάτων του εξωτερικού. Η τελευταία λέξη της τεχνολογίας να εμπεριέχεται σε αυτά και έμπειρο ιατρικό και παραϊατρικό προσωπικό, καθώς και ψυχολόγοι, να βρίσκονται κοντά στα παιδιά ανά πάσα στιγμή.

Η παιδεία και η αγωγή των παιδιών αυτών να μην παραμελείται καθόλου. Αν είναι δυνατόν, το κάθε παιδί να παραδοθεί στο δικό του δάσκαλο που με επιμονή και υπομονή θα του παρέχει τις απαραίτητες γνώσεις. Το μάθημα της μουσικής πρέπει οπωσδήποτε να προσφέρεται, γιατί αυτή εξανθρωπίζει τον άνθρωπο. Να γίνονται γυμναστικές ασκήσεις, πέρα από εκείνες της φυσιοθεραπείας, που θα αναλάβουν έμπειροι και ικανοί φυσιοθεραπευτές και να γεύονται τις χαρές του ομαδικού παιχνιδιού. Να συμμετέχουν συχνά σε ταξίδια και περιπάτους, με δεδομένη την ασφάλειά τους φυσικά. Να προωθηθεί η ανθρωπιστική παιδεία και στο σπίτι και στο σχολείο και να γίνει συνείδησή μας και ζωή μας.

Μέσα από την παιδεία, που παρέχεται στα σχολεία μας, ας τονιστεί ο άνθρωπος ως αξία και ας προωθηθεί η άσπιλη αγάπη προς αυτόν. Στο μάθημα των Νέων Ελληνικών, ας ενισχυθούν περισσότερα κοινωνικά θέματα για ευαισθητοποίηση και προβληματισμό. Να πραγματοποιούνται διάφορες εργασίες και μελέτες πάνω στα καιρία αυτά προβλήματα. Να διοργανώνονται διαλέξεις από αρμόδιους, να συγγράφονται ενημερωτικά φυλλάδια από μαθητές και καθηγητές και να διαμοιράζονται στους υπόλοιπους στο σχολείο. Να παράγεται τηλεοπτικό υλικό, να διεξάγεται ετήσιος διαγωνισμός, το έπαθλο του οποίου θα πηγαίνει στο τμήμα εκείνο, που κατά τη διάρκεια της χρονιάς πρόσφερε τα μέγιστα στους συνανθρώπους του που το είχαν ανάγκη. Ακόμα, θα ήταν υπέροχο να γίνονται συχνές επισκέψεις σε παιδικές στέγες, παρουσίαση σε αυτές θεατρικών παραστάσεων από μαθητές και τραγουδιών από χορωδίες, ενώ κάποιο τμήμα μαθητών θα μπορούσε να πάρει την πρωτοβουλία να αναλάβει τη δημιουργία μιας μεγάλης γιορτής γι' αυτά τα παιδιά, η οποία σίγουρα θα τους πρόσφερε μεγάλη χαρά.

Σε καιρούς χαλεπούς, καιρούς στους οποίους ο άνθρωπος είναι περισσότερο φθορέας παρά φορέας της ανθρωπιάς, ας ενώσουμε τα χέρια όλοι μας και με οδηγό μας τον ήλιο της αγάπης, της δικαιοσύνης, της ανθρωπιάς, ας πορευτούμε στη δημιουργία ενός καλύτερου κόσμου, που, όχι, δεν αποτελεί ουτοπία. Άλλωστε, ζούμε στην εποχή της πραγματοποίησης των ουτοπιών.

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύου της Επιτροπής): Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής Φωτεινή Παλαιού.

ΦΩΤΕΙΝΗ ΠΑΛΑΙΟΥ (Νομός Τρικάλων): Εγώ, με τη σειρά μου, θα ήθελα να αναφερθώ στη βία και στην εγκληματικότητα, δύο έννοιες που συναντάμε, δυστυχώς, καθημερινά στην οικογένεια, στο σχολείο, στον εργασιακό χώρο, στα γήπεδα. Επίσης, σε μερικά ερωτήματα που βασανίζουν εμένα και άλλους Έφηβους Βουλευτές. Ποιος δεν συγκλονίστηκε στο θέαμα του πατέρα βιαστή που επί χρόνια βίαζε χωρίς δισταγμό και έλεος τις κόρες του; Ποιος δεν ανατρίχιασε στο θέαμα του μαθητή που χωρίς δισταγμό έβαλε τέλος στη ζωή του συμμαθητή του με ένα μαχαίρι σε ένα σχολικό καβγά; Ποιος δεν βυθίστηκε στο πένθος και στην αγανάκτηση στο θέαμα των εκατοντάδων νεκρών παιδιών στο σχολείο της Βόρειας Οσετίας, που πλήρωσαν άδικα το τίμημα της τρομοκρατίας;

Η κοινωνία μας σήμερα ευνοεί τη βία. Πολλές έρευνες έχουν δείξει ότι τα θύματα της βίας και της εγκληματικότητας, στη συνέχεια γίνονται θύτες. Πολλές οι προτάσεις, οι οποίες δεν μπορούν να αναφερθούν και να αναπτυχθούν στο χρόνο των 4 λεπτών. Μερικές από αυτές είναι οι εξής: Κοινωνική μέριμνα για όλα τα κακοποιημένα άτομα και περισσότερο φροντίδα. Με την ψήφιση διαφόρων νομοσχεδίων να περιοριστεί η βία στα Μ.Μ.Ε.. Αυστηρές ποινές στους γονείς - εγκληματίες και - γιατί όχι - θάνατο στους βιαστές των παιδιών. Να σταματήσει η βία στα γήπεδα. Πόσοι από εμάς δεν ντραπήκαμε όταν είδαμε στα τηλεοπτικά παράθυρα τους αρμόδιους να επιρρίπτουν ευθύνες ο ένας στον άλλο για τα επεισόδια των εθνικών ομάδων πρόσφατα.

Ελπίζουμε οι αρμόδιοι να λένε την αλήθεια στις προεκλογικές τους υποσχέσεις. Η αλήθεια όμως είναι σαν τη πυραμίδα καθώς έχει πολλές πλευρές. Ελπίζουμε να διαλέξουν τη σωστή πλευρά. Ευχαριστώ.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύου της Επιτροπής): Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής Ευαγγελία Μπάλλα.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ ΜΠΑΛΛΑ (Νομός Αττικής): Αξιότιμη κυρία Πρόεδρε, θα συνεχίσω με το θέμα της βίας και της εγκληματικότητας, αλλά θα επικεντρωθώ στο θέμα της εκμετάλλευσης και κακοποίησης των γυναικών. Ευτυχώς, δεν είχα κάποια παρόμοια εμπειρία, αλλά σκεφτόμενη το σκληρό αυτό ζήτημα προσπάθησα να εισέλθω σε τέτοιες καταστάσεις. Ελπίζω να σας μεταφέρω τη φρίκη που ζουν οι γυναίκες αυτές, ακόμα και σήμερα, στον κόσμο της προόδου της συμφοράς.

Πόνος, θλίψη, φόβος, αγωνία, απελπισία, θυμός, αγανάκτηση, οργή και σπαραγμός. Αυτά είναι τα συναισθήματα των κακοποιημένων γυναικών. Αηδία για τον ίδιο τους τον εαυτό, ό,τι πιο αισχρό, ό,τι πιο άδικο, ό,τι πιο τραγικό, να

φοβάσαι να κοιτάξεις τον ίδιο σου τον εαυτό στον καθρέπτη. Να κρύβεις τα σημάδια του ξυλοδαμού, τις μελανιές, να προσποιείσαι, καταχωνιάζοντας μέσα σου τα τραύματα που λαβώνουν τη ψυχή σου. Πανικός, ο τρόμος για το αύριο, για μια νέα ενδεχόμενη ψυχολογική ή σωματική εκμετάλλευση, να τρώει λεπτό με λεπτό, ώρα με ώρα, μέρα με μέρα το λογικό σου. Η αυτοεκτίμησή σου χάνεται μέσα στα συντρίμια ενός πεθαμένου εγώ. Η περηφάνια καταπλακώνεται από την ενοχή. Ενοχή που άφησες τον εαυτό σου να φθαρεί τόσο άδικα, ενοχή που δεν σου αξίζει να νιώθεις, όμως την νιώθεις και σε πονά. Και τι κάνεις μετά; Τρέχεις να κρυφτείς, δεν θέλεις να αντικρίσεις και να σε αντικρίσει κανείς. Η μόνη λύτρωση θεωρείς πως είναι ο θάνατος, ο τυπικός θάνατος, το τέλος της σωματικής σου τυραννίας, μιας και μέσα σου νομίζεις ότι έχεις πεθάνει.

Εμείς γύρω τι κάνουμε; Αδιαφορούμε; Γιατί να μην ξεφεύγουμε από την καθημερινότητα, την ικανοποίηση και προφύλαξη του απαιτητικού εγώ μας; Για ποια ισότητα μιλάμε σήμερα; Τί μαθαίνουμε στα σχολεία; Τί πρότυπα μας δίνουν, όταν τίποτα στην πραγματικότητα δεν εφαρμόζεται; Ο ουτοπικός κόσμος, που κάθε νέα κοπέλα διαμορφώνει, εκμηδενίζεται με την ένταξη της στην κοινωνία. Βλέπει την ισότητα να φαντάζει μακρινή όαση. Βλέπει την κοινωνία να μην αναγνωρίζει τελικά την ισοζυγία των δυνάμεων της γυναίκας και του άντρα και απελπίζεται. Να, λοιπόν, πού οφείλεται εν μέρει η εκμετάλλευση της γυναίκας. Στην μη εφαρμογή της δεδομένης και δήθεν ισχύουσας αρχής της ισότητας των δύο φύλων.

Τί πραγματικά συμβαίνει και την προκαλεί; Ο άντρας θεωρεί ότι «η μαγιά και το νταηλίκι» είναι να ελέγχει τη γυναίκα του, τη «δικιά του» όπως τονίζει, λες και την θεωρεί κτήμα του. Να ελέγξει τις σκέψεις της, τη ζωή της, να την εκμηδενίζει και να την καθιστά κατώτερή του. Δημιουργούνται σχέσεις υποταγής και όχι συντροφικότητας και αλληλοσεβασμού. Οι ίδιες οι γυναίκες μαθαίνουν να υποτάσσονται, να ανέχονται τη βία, να κάνουν υπομονή και να μην διεκδικούν αυτό που τους ανήκει.

Τί κάνουμε όλοι εμείς γι' αυτό; Είναι γελοίο να δηλώνουμε άγνοια του προβλήματος. Καθημερινά, συναντάμε περιπτώσεις κακοποίησης γυναικών, η πλειονότητά μας τις προσπερνά και υποδύεται ότι δεν τις αντιλήφθηκε. Άλλοι, δηλώνουν αδύναμοι να κάνουν κάτι. Δειλή αντιμετώπιση. Και το κράτος έχει σημαντικότερες υποθέσεις; Δεξιώσεις, εξωτερική πολιτική. Αντί να κοιτάζουν τη πραγματική κατάσταση που επικρατεί στη χώρα, όλοι ανεξαιρέτως φροντίζουν για τη δημόσια εικόνα και τη σχέση με το εξωτερικό.

Πέρα και πριν από όλα όμως, τα πάντα ξεκινάνε από την ενεργοποίηση και τον ξεσηκωμό των ίδιων των κακοποιημένων γυναικών. Αν δεν ζητήσουν οι ίδιες βοήθεια, είναι δύσκολο να καταπολεμηθεί η οδυνηρή αυτή κατάσταση. Οφεί-

λουν, με όση δύναμη τους έχει απομείνει, με ψυχραιμία, όσο θα μπορούσε να έχει μια κακοποιημένη γυναίκα, να σκεφτούν την κατάσταση. Να καταλάβουν ότι κανένας δεν έχει το δικαίωμα να ατιμάσει και να καταπατήσει την αξιοπρέπιά τους και να συνειδητοποιήσουν ότι η υπεράσπιση του εαυτού τους είναι αποκλειστικά δική τους υπόθεση.

Να μην σωπάσουν και να μην κάνουν υπομονή. Να αντιδράσουν από τα πρώτα σημάδια εκμετάλλευσής τους. Να αποδείξουν, ότι είναι ικανές να υπερασπιστούν την υπερηφάνια τους και να αντιμετωπίσουν ό,τι τις εξευτελίζει και τις ταπεινώνει. Να κραυγάσουν. Να θυμώσουν. Να πιστέψουν στις δυνάμεις τους και όχι να συμβιβαστούν. Το δίκαιο είναι με το μέρος τους και πρέπει να διεκδικήσουν κάθε ανθρωπινό δικαίωμά τους. Τους αξίζει η αγάπη, η τρυφερότητα και όχι ο πόνος και η καταπίεση. Μέσα τους κρύβουν δυνάμεις, που, αν τις συγκεντρώσουν, είναι ικανές να αποδεσμευτούν από οτιδήποτε τις υποδουλώνει. Πρέπει, όμως, να το πάρουν απόφαση. Αν αποφασίσουν ότι πρέπει να μιλήσουν, τότε όλοι θα σταθούν δίπλα τους, σύμβουλοι, ψυχολόγοι, κέντρα υποδοχής κακοποιημένων γυναικών. Οι αντίστοιχες υπηρεσίες, που προσφέρουν ορισμένες γυναικείες οργανώσεις, θα τις ενημερώσουν υπεύθυνα για τα δικαιώματά τους, θα τους δείξουν κατανόηση και εχεμύθεια. Θα σεβαστούν τη δύσκολη κατάστασή τους. Ακόμα, όμως, και αν οι ίδιες δεν διαθέτουν το ψυχικό σθένος να επαναστατήσουν από τη σκλαβιά της εκμετάλλευσής τους, οφείλουμε, εάν αντιληφθούμε περιστατικά κακοποιημένων γυναικών, να μην μείνουμε απλοί θεατές, αλλά να δράσουμε όσο πιο γρήγορα μπορούμε, πριν είναι πολύ αργά. Να προσφέρουμε βοήθεια, να δείξουμε κατανόηση και συμπαράσταση. Να τις βοηθήσουμε να πιστέψουν στις δυνάμεις και στις ικανότητές τους και να τις οδηγήσουμε σε ειδικευμένες υπηρεσίες, οι οποίες θα μπορέσουν να τις απαλλάξουν από το μαρτύριο στο οποίο υπόκεινται καθημερινά. Με τον τρόπο αυτό, αν διαμαρτυρηθούμε πραγματικά γι' αυτά που βλέπουμε, θα καταφέρουμε να αποτρέψουμε τα χειρότερα που μπορούν να ακολουθήσουν. Χρέος όλων μας είναι να σπάσουμε τη σιωπή μας, να πάψουμε να ανεχόμαστε την άσκηση βίας απέναντι στις γυναίκες. Αυτό είναι συνοχή. Η βία κατά των γυναικών είναι σημάδι των καιρών μας, είναι έγκλημα και επίδειξη εξουσίας. Χρειάζεται την άμεση αντίδραση της κοινωνίας. Ας μην διαστάσουμε λεπτό. Είναι στο χέρι μας να το αποτρέψουμε και είμαστε υποχρεωμένοι να ξεσηκωθούμε.

Όσον αφορά στο εμπόριο λευκής σαρκός, είναι μέλημα και υποχρέωση του κράτους να το πατάξει. Βέβαια, και εκεί χρειάζεται να συνδράμουμε όλοι, παρέχοντας πληροφορίες, που ίσως γνωρίζουμε, στις αρμόδιες υπηρεσίες. Έχουν συντελεστεί προσπάθειες από τις κυβερνήσεις και έχουν σημειωθεί πρόοδοι. Ωστόσο, χαρακτηρίζονται μη ικανοποιητικές. Καλούμε το κράτος να εφαρμόσει την υπάρχουσα νομο-

θεσία ή να υιοθετήσει νέους νόμους κατά της διακίνησης. Προτείνουμε τη συμμετοχή μη κυβερνητικών οργανώσεων και διεθνών οργανισμών στην εφαρμογή συγκεκριμένων μέτρων για την αντιμετώπιση του προβλήματος. Βέβαια, χωρίς καθόλου να μετριάσουμε την κρατική ευθύνη, πρέπει όλοι να ευαισθητοποιηθούμε στην προσπάθεια αυτή, γιατί στην ουσία είμαστε και εμείς το κράτος. Εμείς πρέπει να πολεμήσουμε και εμείς πρέπει να αντιδράσουμε.

Στο χάραμα μιας νέας χιλιετίας η γυναίκα αποπειράται να ζητήσει μία νέα θέση στην κοινωνία. Αποζητά την ανύψωσή της σαν ισότιμη με τον άνδρα. Επιθυμεί να πάψει να είναι το πρότυπο του θύματος, το πρότυπο της αδυναμίας και της εκμετάλλευσης και να μετατραπεί σε ομιλούν υποκειμένο με ισχυρή άποψη και δυναμικό λόγο. Λαχταρά να αποκτήσει το βάθος που της ανήκει από τον καιρό της αρχαίας Σπάρτης, δυναμική γυναίκα, σεβάσμια σύζυγος και άξια μάνα.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής Τουρουντζή Μαρία.

ΜΑΡΙΑ ΤΟΥΡΟΥΝΤΖΗ (Α' Θεσσαλονίκης): Αξιότιμη κυρία Πρόεδρε, θα μιλήσω για τα παιδιά που μεγαλώνουν σε ένα ίδρυμα. Αναρωτιέμαι, αν κάποιος από εσάς τους μεγάλους έχει σκεφτεί ή έχει νοιαστεί γι' αυτά τα παιδιά, πώς ζουν εκεί μέσα, πώς μεγαλώνουν και πώς τους συμπεριφέρονται οι άνθρωποι που δουλεύουν εκεί. Έχω προσωπική εμπειρία από αυτό, διότι έχω ζήσει σε ίδρυμα 13 χρόνια και ξέρω, τι θα πει εγκατάλειψη, πόνος, οίκτος. Πιστεύω, ότι ο οίκτος είναι το κυριότερο, διότι οι άνθρωποι που δουλεύουν σε αυτά τα ιδρύματα, τουλάχιστον σε αυτό το ίδρυμα που μεγάλωσα εγώ, κατάφεραν να δώσουν, σε αυτά τα παιδιά και σε μένα, οίκτο. Εγώ με τη σειρά μου κατάφερα να μεταδίδω τον οίκτο αυτό στους έξω. Ενώ, λοιπόν, ζητούσα από τα παιδιά να με συμπαθήσουν και να με αγαπήσουν όπως τα υπόλοιπα παιδιά, κατάφερα να τα κάνω να με λυπηθούν, κατά κάποιον τρόπο.

Πιστεύω, ότι εκεί θα πρέπει να δουλεύουν άνθρωποι, που μπορούν να αγαπήσουν, να έχουν υπομονή και επιμονή και να δώσουν αυτά στα παιδιά, διότι είναι τα κυριότερα σε αυτή τη ζωή. Να μάθουν να είναι ειλικρινείς απέναντι στον έξω κόσμο. Να μπορούν να ανταποκρίνονται στις δυσκολίες αυτής της κοινωνίας. Αυτοί οι άνθρωποι κατάφεραν να δώσουν σε αυτά τα παιδιά και σε μένα, το ψέμα, την υποκρισία και την αδιαφορία για τον συνάνθρωπο. Κατάφεραν, να πιστεύουν αυτά τα παιδιά, ότι είναι καλύτερα πλάσματα του Θεού. Ο υπόλοιπος κόσμος έχει μάθει να συμπεριφέρεται σε αυτά τα παιδιά, λες και έχουν χολέρα ή ότι είναι άρρωστα και δεν μπορούν να τα αγαπήσουν αληθινά. Με τη σειρά τους οι γονείς έχουν μάθει και στα δικιά τους παιδιά να συμπεριφέρονται ανάλογα.

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

Πιστεύω, ότι θα πρέπει να πάψουν να υπάρχουν τέτοιοι άνθρωποι. Θα πρέπει να ελεγχθούν αυτά τα ιδρύματα. Διότι, μάλλον δεν γνωρίζουν, ότι σε αυτά τα ιδρύματα υπάρχει ηγεσία, δηλαδή το διοικητικό. Οι άνθρωποι αυτοί μπήκαν σε αυτό το συμβούλιο μόνο και μόνο, για να μπορέσουν να εξασφαλίσουν μία θέση στον παράδεισο, υποτίθεται να κάνουν κάτι καλό στη ζωή τους.

Εγώ στη ζωή μου κατάφερα, δεν ξέρω πώς, να ξεφύγω από όλα αυτά. Κατάφερα, ξέρω πώς, με τη βοήθεια μιας γυναίκας, να ξεφύγω. Γνωρίσαμε, εγώ και οι αδελφές μου, αυτή τη γυναίκα, η οποία μας πήρε υπό την προστασία της σαν ανάδοχη μητέρα.

Θα πρέπει, λοιπόν, οι αρμόδιοι να επιτρέψουν ο αγώνας αυτών των ανθρώπων να γίνεται πιο εύκολα, δηλαδή αυτοί που θέλουν να αποκτήσουν ένα παιδί και δεν μπορούν. Υπάρχουν πολλές δυσκολίες κάνοντας αυτή την αναδοχή. Η ανάδοχη μητέρα μου αντιμετώπισε αυτές τις δυσκολίες με «τσαμπουνιά», με νύχια και με δόντια. Δεν ήταν καθόλου εύκολο, ενώ θα μπορούσε να γίνει πάρα πολύ εύκολο. Της έφεραν πάρα πολλές δυσκολίες και της δημιούργησαν πάρα πολλά προβλήματα. Θα μπορούσαν πολύ εύκολα να κάνουν αυτά που πρέπει να κάνουν και η αναδοχή να γίνει με περισσότερη ευκολία.

Αν θυμάμαι καλά, είχαν πει στην ανάδοχη μητέρα μου, αν θέλει να μας υιοθετήσει, δεν θα έπρεπε να δεχθεί κάποια χρήματα. Η ανάδοχη μητέρα μου επειδή μας αγαπάει και νοιάζεται για μας, περισσότερο από ό,τι για τα χρήματα, το δέχθηκε και με τις προσπάθειές μας, καταφέραμε να είμαστε αξιοπρεπείς και να μπορούμε να αντιμετωπίσουμε τον έξω κόσμο.

Θέλω να επικεντρώσετε το ενδιαφέρον σας και να βοηθήσετε τα παιδιά που βρίσκονται σε ιδρύματα. Να στελεχωθούν τα ιδρύματα από ανθρώπους που θα διακατέχονται από αγάπη, εμπιστοσύνη, ειλικρίνεια, υπομονή και επιμονή και θα μπορούν να βοηθήσουν αυτά τα παιδιά. Να στείλετε ψυχολόγο και όχι ψυχίατρο, γιατί τα παιδιά δεν είναι τρελά. Θα ήταν πιο εύκολο να μιλήσουν τα παιδιά σε γυναίκα ψυχολόγο και αυτή να έχει την απαραίτητη προϋπόθεση, να εμπνέει εμπιστοσύνη στα παιδιά.

Χωρίς αυτά τα βασικά πράγματα, πιστεύω πως τα παιδιά όταν θα βγουν στην κοινωνία, ίσως κάποια από αυτά να οδηγηθούν στην πορνεία και στα ναρκωτικά. Εν τέλει, εάν δεν μπορούν να λειτουργήσουν τα ιδρύματα σωστά, είναι καλύτερα να κλείσουν. Να βρεθούν οι ανάδοχες οικογένειες, ώστε να βρουν λύτρωση αυτά τα παιδιά. Είναι κρίμα αυτές οι ψυχές να ταλαιπωρούνται με αυτόν τον τρόπο.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής, Σοφία Χαλκιαδάκη.

ΣΟΦΙΑ ΧΑΛΚΙΑΔΑΚΗ (Νομός Ηρακλείου): Ένα κοι-

νωνικό κακό δεν εμφανίζεται ξαφνικά, ως από μηχανής θεός. Έχει την ιστορία του και την προεργασία του. Σήμερα, η χώρα μας, και ιδιαίτερα ο χώρος της νεολαίας μας απειλείται από την εισβολή των ναρκωτικών. Είναι η μεγαλύτερη πληγή των σύγχρονων κοινωνιών, που διαγράφει τη δυσοίωνη προοπτική για τη δημιουργία μιας κοινωνίας ρακών. Για να αντιμετωπίσουμε την κατάσταση αυτή, πρέπει να ξερούμε την αιτία που την προκαλεί. Δυστυχώς, η αιτία δεν είναι μια, αλλά πολλές.

Οφείλουμε από την αρχή να κάνουμε μια αναγκαία διεκρίνιση. Τα αίτια δεν είναι οικονομικά, με την έννοια της ανέχειας, όπως ισχυρίζονται μερικοί, αλλά, αντίθετα, τα ναρκωτικά εξαπλώνονται στις οικονομικά αναπτυσσόμενες κοινωνίες, γιατί αυτές έχουν μεγαλύτερες αγοραστικές δυνατότητες. Όπως γνωρίζουμε, στοιχίζουν ακριβά. Εάν θέλουμε να αναφερθούμε σε οικονομικά αίτια, πρέπει καλύτερα να μιλήσουμε για απότομη αύξηση πλούτου σε ορισμένα κοινωνικά στρώματα, που σημειώθηκε τα τελευταία χρόνια στη χώρα μας. Το καλύτερο θα ήταν να ξεκινήσουμε από την κύρια αιτία και αυτή είναι το οργανωμένο έγκλημα. Αυτό κινείται σε ένα επίπεδο ανώτερης επιχειρηματικής δράσης, που θα τη ζήλευε και η πιο μεγάλη πολυεθνική εταιρεία.

Η εξάπλωση των ναρκωτικών συντελείται βάσει ενός επιχειρηματικού σχεδιασμού. Κάθε τόπος αντιμετωπίζεται ως μέλλουσα αγορά, που προσφέρεται για τη διάθεση του προϊόντος. Η ελληνική νεολαία, για τους εμπόρους του λευκού θανάτου, ήταν ένας παρθένος, άρα κατάλληλος για ιδιοποίηση, χώρος. Το δυστύχημα είναι πως η Ελλάδα είναι χώρος διάθεσης ναρκωτικών από τους τόπους παραγωγής, την Ανατολή, προς τη Σικελία, που βρίσκονται τα κύρια κέντρα επεξεργασίας των σκληρών ναρκωτικών.

Μια άλλη αιτία που πρέπει να αναζητηθεί στο φθινόπνευμα της εποχής, είναι ότι τα ναρκωτικά είναι μόδα. Ως τέτοια, δύσκολα αντιμετωπίζεται. Πολλά ανεργάκια παιδιά οδηγήθηκαν στα ναρκωτικά από μια τάση για μίμηση, για επίδειξη. Η άποψη αυτή βρίσκει την επαλήθευσή της περισσότερο στην επαρχία, όπου πολλοί νέοι κάνουν χρήση για να ξεπεράσουν το πλέγμα του επαρχιωτισμού, για να φανούν πιο μάγκες. Κοντά σε αυτό προστίθενται τα λεγόμενα «σκυλάδικα» και τα κλαμπς. Αυτά είναι οι κύριοι ψυχαγωγικοί χώροι των νέων της επαρχίας, καθώς και κύρια κέντρα διάδοσης των ναρκωτικών.

Ένα οχυρό δεν πέφτει μόνο από εξωτερικές, αλλά και από εσωτερικές αιτίες. Δυστυχώς, η μακαριότητα που μας «δέρνει» καθώς και μια ανεμόλια αντίληψη, πως οι νέοι μας δεν έχουν φόβο, δεν μας επέτρεψε να πάρουμε έγκαιρα τα μέτρα μας και να οχυρώσουμε κατάλληλα την ψυχή τους. Απεναντίας, κάναμε το παν για να γκρεμίσουμε κάθε πίστη, κάθε ιδανικό και κάθε αιτία. Δεν υπήρχαν σε ικανό βαθμό τα κατάλληλα ηθικά στηρίγματα, που θα λειτουργούσαν ως

αντισώματα στη διάδοση των ναρκωτικών, μέσα στο σώμα της ελληνικής νεολαίας. Στο όνομα, μιας κακώς εννοούμενης απομυθοποίησης, απογυμνώνουμε τους νέους από τα ιδανικά. Επιπλέον, σε κάποια δεδομένη στιγμή, ανεχθήκαμε να προβληθούν ως ιδανικά, τα ίδια τα ναρκωτικά.

Μετά την περίφημη εξέγερση στο Πανεπιστήμιο του Μπέρκλεϊ της Καλιφόρνιας, το 1965, η μαριχουάνα έγινε το σύμβολο της απόρριψης του κατεστημένου. Η χρήση της υποδήλωνε άνθρωπο έντονου κοινωνικού και πνευματικού προβληματισμού. Διαμορφώθηκε, τότε, η λεγόμενη κουλτούρα της μαριχουάνας, που ως επιδημία διαδόθηκε στους πανεπιστημιακούς και μαθητικούς κύκλους της Αμερικής και της Ευρώπης. Μοιραία, έφθασε και στη χώρα μας. Πολλοί νεαροί, για λόγους επίδειξης, μιας ψεύτικης κουλτούρας και ενός φθηνού επαναστατικού πνεύματος, άρχισαν δειλά να χρησιμοποιούν ναρκωτικά, ώσπου «σκλαβώθηκαν» τελικά από αυτά. Δυστυχώς, το κακό παράδειγμά τους, μένει.

Στο θέμα της διάδοσης των ναρκωτικών, σοβαρές ευθύνες έχει και η οικογένεια. Τα τελευταία χρόνια, ο θεσμός αυτός περνάει κρίση. Οι οικογένειες διαλύονται και όταν το παιδί βρεθεί σε δύσκολη ψυχολογική στιγμή δεν βρίσκει συμπαραστάτες τους γονείς, που συχνά μέσα του λειτουργούν ως ξένοι, με αποτέλεσμα εύκολα να καταφύγει στο στήριγμα των ναρκωτικών. Συχνά, το παράδειγμα των γονιών είναι ό,τι χειρότερο μπορεί να εισπράξει ένα παιδί. Στο θέμα των ναρκωτικών, πολλά παιδιά μιμούνται τους γονείς τους. Οι χαλαροί δεσμοί της οικογένειας αφήνουν έρμαιο το παιδί, να παρασυρθεί από τις κακές συναναστροφές και να συρθεί σε χώρους που εύκολα διακινούνται τα ναρκωτικά.

Ας μην ξεχνάμε, ότι το ελληνόπουλο κρατάει κάτι από τον πρόγονό του, τον μακρινό Οδυσσέα. Θέλει, από περιέργεια, να έχει μια γεύση του κακού, έστω για μια φορά. Λησμονεί, όμως, ότι ο Οδυσσέας άκουσε τις σειρήνες, ενώ αυτό, όταν γεύεται την ηδονή του ναρκωτικού, είναι άδειο. Έτσι, η περιέργεια για το απαγορευμένο, γίνεται αλυσίδα της χειρότερης δουλείας.

Η νέα ελληνική οικογένεια έχει και μια ακόμη ευθύνη. Το οικονομικό της ανέβασμα της επέτρεψε να πλημμυρίσει τα παιδιά από κάθε λογής καταναλωτικά αγαθά. Ως επακόλουθο, ήρθε ο κορεσμός και το «μπούχτισμα». Από την τρυφερή, ακόμη, ηλικία τύπους μπλαζέ και σνομπ, που αναζητούν διαρκώς το κάτι άλλο.

Υπάρχουν ακόμη και βαθύτερες κοινωνικές και πολιτικές αιτίες. Πρώτα – πρώτα, ο αγχώδης τρόπος ζωής, η δημιουργία ενός κόσμου εφιαλτικού, πολλοί νέοι θέλουν να ζήσουν, έστω και για λίγο, τη μαγεία ενός τεχνητού παράδεισου, με τη δικαιολογία ότι ο κόσμος γύρω τους είναι κόλαση. Η άποψή τους είναι ότι προτιμούν λίγες στιγμές ψεύτικης ευτυχίας, παρά πολλές στιγμές πραγματικής δυστυχίας. Τα πολιτικά αίτια είναι ακόμη πιο σκοτεινά και ξέρουμε ότι είναι

συμφέρον της άρχουσας τάξης η διάδοση των ναρκωτικών, γιατί έτσι μαραινείται η «επαναστατική» των νέων προς τα ναρκωτικά, για να τους ενουχίσει πολιτικά.

Όσο αμφίβολη, όμως, είναι η κατάσταση αυτής της ουράνιας ευτυχίας, τόσο σίγουρη είναι και η κατάκτηση της γήινης δυστυχίας. Αν δεν αναζητήσουμε έγκαιρα, αν δεν αντιδράσουμε έγκαιρα, υπάρχει κίνδυνος να σχηματιστεί μια νέα γενιά, νέων ηλικιακά, αλλά γερασμένων και ξεθυσμασμένων ανθρώπων από βλάβες του νευρικού συστήματος και του εγκεφάλου. Ακόμη, ενδέχεται να δημιουργηθεί ένας άλλος τύπος πνευματικής καλλιέργειας, μια νοοτροπία μαριχουάνας, που θα υποκινείται από την επιθυμία φυγής από την πραγματικότητα και από την ικανοποίηση σαρκικών επιθυμιών, για προσωπική και μόνο ευχαρίστηση, χωρίς την αναζήτηση κάποιας ανώτερης ηθικής καθοδήγησης, χωρίς ιδανικά, χωρίς ανώτερους σκοπούς στη ζωή.

Κατά την προσωπική μας γνώμη, ο τρόπος, που αντιμετωπίζονται τα ναρκωτικά, είναι λαθεμένος. Τα μέτρα, που παίρνουμε, είναι, κατά κύριο λόγο, αστυνομικά και ιατρικά, δηλαδή, μέτρα κατασταλτικά και θεραπευτικά, το πολύ διαφωτιστικά. Οι νέοι δεν σώζονται ούτε με τις πολλές διαφωτίσεις, ούτε με τις ποινές, ούτε με τις θεραπευτικές αγωγές, εάν πάθουν το κακό. Γι' αυτό η θεραπεία του κακού πρέπει να αναζητηθεί αλλού, σε κάτι πιο ριζικό και πιο γενικό. Πρέπει να κατανοηθεί ότι το θέμα «ναρκωτικά» είναι πολιτικό και, συνεπώς, πολιτικές λύσεις χωράνε στο προκείμενο. Πρώτα – πρώτα, να προχωρήσει η ουσιαστική πολιτικοποίηση των νέων, έτσι, που να αντιμετωπίζουν το πρόβλημα αυτό σαν υπεύθυνα πολιτικά όντα. Μόνοι τους οι νέοι μπορούν να θωρακίσουν τον εαυτό τους και να τον κάνουν απρόσβλητο. Κι αν ο κόσμος γύρω τους δεν τους αρέσει, δεν είναι ανάγκη να καταφεύγουν στους τεχνητούς παράδεισους, ας εργαστούν να τον κάνουν καλύτερο.

Πιστεύουμε, λοιπόν, πως, αν τα ναρκωτικά αντιμετωπιστούν σαν πρόβλημα πολιτικό και ανατεθεί στους νέους η λύση τους, αυτοί σίγουρα θα βρουν τρόπους για να το λύσουν. Στο κάτω – κάτω, αυτούς περισσότερο αφορά και η Πολιτεία πρέπει να τους σταθεί «βοηθός», ευνοώντας τις ευγενικές προσπάθειες και αποθαρρύνοντας εκείνες που συνεισφέρουν στη διάδοση του κακού. Είναι θλιβερό σε επαρχιακές πόλεις, που δεν έχουν κανένα πνευματικό και αθλητικό κέντρο, να δίδονται άδειες για τη δημιουργία των νυκτερινών κέντρων σε πολίτες, που δεν είναι, βέβαια, «λουλούδια για μύρισμα».

Στο σημείο αυτό εισέρχεται στην Αίθουσα για να παρακολουθήσει τη συνεδρίαση ο Πρώην Πρόεδρος της Βουλής, κ. Απόστολος Κακλαμάνης

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής Σακελλαρίδου Θεοδώρα.

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

ΘΕΟΔΩΡΑ ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΔΟΥ (Α΄ Θεσσαλονίκης): Ηθελα να παρέμβω στις ομιλίες κάποιων παιδιών, όμως, λόγω Κανονισμού, δεν μπόρεσα. Οι άνθρωποι με αναπηρίες ούτε ειδικές ικανότητες έχουν, ούτε και ειδικές δεξιότητες. Συμφωνώ ότι τα παιδιά αυτά έχουν αναπτύξει σε μεγάλο βαθμό άλλες ικανότητες, που αναπληρώνουν, κατά κάποιο τρόπο, ό,τι από τη φύση ή ατυχία έχουν στερηθεί, αλλά δεν μπορώ να συμφωνήσω ότι είναι παιδιά με ειδικές ικανότητες, γιατί με αυτόν τον τρόπο τους περιθωριοποιούμε με μία απλή λέξη. Άλλωστε, όπως εμείς πίνουμε νερό, μπορούν να πίνουν και αυτοί, όπως γελάμε εμείς, γελούν και αυτοί. Ό,τι κάνουμε ακριβώς, το κάνουν και αυτοί. Τίποτα περισσότερο και τίποτα λιγότερο, όλοι, άλλωστε, ζούμε κάτω από τον ίδιο ήλιο. Όταν αποκαλούμε τους ανθρώπους με διαφορετικότητα, έτσι είναι σαν να μη δίνουμε την πρέπουσα σημασία στο ουσιαστικό πρόβλημα των ατόμων με αναπηρίες, μένοντας στην επιφάνεια και χάνοντας έτσι την ουσία.

Από προσωπική μου εμπειρία, σας λέω ότι οι άνθρωποι αυτοί δεν δέχονται αυτήν την ταμπέλα, που επιμένουμε να τους βάζουμε, γιατί ακόμα και αυτό τους κάνει να αισθάνονται κάτι άλλο, κάτι διαφορετικό, με αποτέλεσμα και πάλη να παραγκωνίζονται και να μη νιώθουν ίσοι.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Ολοκληρώθηκε ο κύκλος των πρωτομιλιών και θα εισέλθουμε στις δευτερολογίες.

Το λόγο έχει ο Έφηβος Βουλευτής Παλιάτσας Παναγιώτης.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΠΑΛΙΑΤΣΑΣ (Νομός Αιτωλοακαρνανίας - Εισηγητής): Αυτήν τη στιγμή, είμαι συναισθηματικά φορτισμένος. Ήμουν μάρτυρας μαζί σας κάποιων μαρτυριών παιδιών, που έχουν βιώσει κάποιες καταστάσεις, που δεν ξέρω, αν μπορούν να χαρακτηρισθούν. Η μάστιγα των ναρκαδικών δεν είναι ένα φαινόμενο, που εμφανίζεται μόνο στην Ελλάδα, είναι ένα παγκόσμιο φαινόμενο και απορώ, γιατί δεν έχει καταπολεμηθεί τόσα χρόνια που υφίσταται.

Θα ήθελα να εκφράσω τη λύπη μου για τη συνάδελφό μας, που περνάει αυτό το προσωπικό πρόβλημα και θα ήθελα να πω, επίσης, ότι είμαι υπερήφανος, που είμαι Εισηγητής μιας τέτοιας Επιτροπής, στην οποία ακούγονται κάποιες αλήθειες και κάποια πράγματα, που από τους πολιτικούς, δυστυχώς, των ημερών μας δεν ακούγονται. Θα ήθελα απλά να πω, ότι ελπίζω η σημερινή συνεδρίαση να ακουστεί και από τους κυβερνώντες και από την αντιπολίτευση, και ως βγάλουν όποια συμπεράσματα θέλουν.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής Σολωμού Αλεξία.

ΑΛΕΞΙΑ ΣΟΛΩΜΟΥ (Λεμεσός – Κύπρος): Θα ήθελα να θίξω το θέμα της μόρφωσης, που ειπώθηκε ότι θωρακίζει τον άνθρωπο. Θα ήθελα να πω, ειδικά για την Κύπρο, ότι να μεν σε κάποιες περιπτώσεις η γνώση διαφωτίζει το πνεύ-

μα και το καλλιεργεί, αλλά μερικές φορές προπαγανδίζει και παραπληροφορεί. Στην Κύπρο, μετά την εισβολή του 1974, έχει καλλιεργηθεί το μίσος από τα Μ.Μ.Ε. και τα σχολεία. Ο αδελφός μου είναι έξι χρονών και πήγε φέτος στο δημοτικό. Στο τετράδιό του είδα μια μέρα ότι «Οι Τούρκοι σκότωσαν τους Έλληνες το 1821 και είχαμε ήρωες...». Από έξι χρονών με μαθαίνουν ότι ο γείτονάς μου είναι εχθρός μου. Αυτοί, που μένουν δίπλα μου, είναι οι χειρότεροί μου εχθροί κι αν τους μιλήσω, θα μου κόψουν το κεφάλι ή θα μου πουν το αίμα ή κάτι τέτοιο. Αυτό καλλιεργείται και είναι μια προκατάληψη.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής Αλεξία Σολωμού.

ΑΛΕΞΙΑ ΣΟΛΩΜΟΥ (Λεμεσός – Κύπρος): Μας πέρασαν την ιδέα στο μυαλό μας, ελληνισμός εναντίον τούρκων, χριστιανισμός εναντίον μουσουλμανισμού. Αυτό εμένα με έχει αγγίξει πάρα πολύ, γιατί η καλύτερή μου φίλη είναι τουρκοκύπρια. Έχω δεχθεί πολλές επιθέσεις γι' αυτό, χαρακτηρίζοντάς με προδότρια, και υπάρχουν άτομα που δεν μου μιλούν. Αυτό είναι παράλογο, γιατί όλοι είμαστε παιδιά του ίδιου Θεού, φλόγες της ίδιας φωτιάς και δεν πρέπει να γίνονται διακρίσεις λόγω θρησκείας.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής Αθηνά Σαχουλίδου.

ΑΘΗΝΑ ΣΑΧΟΥΛΙΔΟΥ (Νομός Ροδόπης): Θα ήθελα να εκφράσω τα συγχαρητήριά μου για τα παιδιά που είχαν προσωπικά προβλήματα και μίλησαν γι' αυτά.

Θα αναφερθώ στο πρόβλημα μεταξύ Μουσουλμάνων και Ορθοδόξων της Ροδόπης με ελληνική υπηκοότητα. Για μένα δεν υπάρχει καμία διαφορά. Έχω συμμαθητές μου Μουσουλμάνους και δεν έχω κανένα πρόβλημα. Θα ήθελα να καταθέσω ένα περιστατικό, όμως. Φέτος, ένας εκπαιδευτικός μπροστά σε μουσουλμάνους μαθητές χαρακτήρισε την μαντήλα, ένα διακοσμιακό στοιχείο, στο πλαίσιο ενός ακατανόητου χιούμορ.

Παλαιότερα σ' αυτούς τους ανθρώπους δεν επέτρεπαν ούτε σπίτια να χτίσουν ούτε τα παιδιά τους να πηγαίνουν στα ίδια σχολεία με εμάς και τους θεωρούσαν ότι ανήκουν σε μια κάστα που είχε χαρακτηριστεί «βρόμικη φυλή». Ήταν καταδικασμένοι να ζουν σε ένα Τρίτο κόσμο που ήταν πλασμένος μόνο για αυτούς. Πιστεύω ότι ήταν άδικο και ότι το καταδικάζετε όλοι σας, να βιώνουν εκπρόσωποι της νέας γενιάς τέτοια συναισθήματα. Μοναδική μου πρόταση είναι να πάψει το συμφέρον πια να είναι οδηγός μας. Πιστεύω ότι οι πρεσβείες υποκινούν αυτό το μίσος και τον αλληλοσπαραγμό. Αυτά τα συναισθήματα δεν πρέπει να έχουν θέση στην καρδιά των νέων ανθρώπων. Ας κάνουμε πράξη το σεβασμό στη διαφορετικότητα. Σας ευχαριστώ.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Το λόγο έχει ο Έφηβος Βουλευτής Απόστολος Μπλέκας.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΜΠΛΕΚΑΣ (Νομός Τρικάλων): Όλοι έχουμε ακούσει και όλοι έχουμε δει αυτές τις μέρες για κάποιους «μεσίες». Στις Η.Π.Α. κάποιος κύριος πήρε την προεδρία, με παράξενο τρόπο, στην Φλώριδα, αυτοαποκαλείται «μεσίας» και κάνει πολέμους, χωρίς την έγκριση του Ο.Η.Ε., επειδή απειλείται η χώρα του από τρομοκράτες. Ο Χριστός δεν έχει τέτοιες απόψεις. Π.χ. έκανε έναν πόλεμο στο Αφγανιστάν, συμμαχώντας με τη Βόρειο Συμμαχία, η οποία αποτελείται από μαφιόζους - όχι ότι οι Ταλιμπάν είναι καλύτεροι- για οικονομικό όφελος και εξουσία. Δεν έρριξαν ούτε μολότωφ, όμως, στα χωράφια με τις τουλίπες, απ' όπου παράγεται η ηρωίνη που έχει κατακλύσει όλο τον κόσμο.

Μια συνάδελφός μου, είτε ότι θα γινόταν ρατσίστρια, επειδή έρχονται τα ναρκωτικά από άλλες χώρες. Μένω στα Τρίκαλα και είναι κοινό μυστικό ότι, αν καεί η Φήκη, θα μαστουρώσει όλη η Ελλάδα. Άλλο παράδειγμα το Πανεπιστήμιο της Κρήτης.

Έχω χαρακτηριστεί αναρχικός, όταν στο Γυμνάσιο, που φοιτούσα, ήρθα σε αντιπαράθεση με τον Διευθυντή, γιατί πίστευα ότι δεν έχουν όλα τα παιδιά την οικονομική δυνατότητα να λάβουν μέρος σε προπαγανδιστικές εκδρομές, για να ανεβεί η δημοτικότητα του σχολείου και η προσωπική του δράση.

Άκουσα τα παιδιά που αναφέρθηκαν για μια «υπεύθυνη», που είτε ότι «έχω βαρεθεί να διαβάζω εκθέσεις για τα ναρκωτικά». Εμείς έχουμε βαρεθεί να βλέπουμε ανθρώπους να πεθαίνουν και δεν τα αναφέρουμε για δημοσιότητα. Πάντως αποτέλεσμα δεν βλέπουμε. Ακόμα και δύο άνθρωποι να το ακούσουν, είναι θετικό. Πρέπει να αγωνισθούμε όλοι, όπως μπορεί ο καθένας. Αλλά μια κινέζικη παροιμία λέει «ότι και αν κάνεις, θα το μετανιώσεις». Έναν καλύτερο κόσμο, δεν θα το μετανιώσει κανένας.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Σύμφωνα με τον Κανονισμό της Βουλής, όφειλα να διακόψω τον κ. Μπλέκα, γιατί στην αρχική του τοποθέτηση το θέμα αφορούσε την Επιτροπή Εξωτερικών Υποθέσεων. Είδα, όμως, ότι συνέδεσε αυτό το θέμα με το ευρύτερο θέμα της ανέχειας παγκοσμίως, η οποία γεννά την τρομοκρατία.

Αυτό το πνεύμα θα πρυτανεύσει. Κάνω χρήση της δικής σου ομιλίας. Είναι ένας τρόπος να λειτουργούμε μέσα από τον Κανονισμό της Βουλής και να λέμε πολλά δημιουργικά πράγματα. Αν αυτό δεν αλλάζει σήμερα τα πράγματα, επιτρέψτε μου να πω ότι βάζει το σπόρο και είναι εξίσου σημαντικό απ' ότι να κόψει τον καρπό.

Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής Βασιλική Έλενα Χοστράουζερ.

ΒΑΣΙΛΙΚΗ – ΕΛΕΝΑ ΧΟΣΤΡΑΟΥΖΕΡ (Α' Αθήνας): Άκουσα πριν για το θάνατο κάποιου Αλβανού. Έχετε πολύ δίκιο, ό,τι και αν είναι ο καθένας, δεν έχουμε δικαίωμα να του στερούμε τη ζωή, ειδικά για έναν ποδοσφαιρικό αγώνα. Δεν θα συμφωνήσω, όμως, με τη συνάδελφο που μίλησε για τους Αλβανούς. Γιατί τυχαίνει το σχολείο μου, ΣΤ' Εσπερινό, να είναι γεμάτο με αλβανόπουλα και οι περισσότεροι πουλάνε το χασίς, την ηρωίνη. Μέσα στο σχολείο μου, σε ημέρα ελληνικής γιορτής, ομάδα Αλβανών κατέβασε την ελληνική σημαία και ύψωσε την αλβανική. Ε, αυτού του είδους Αλβανούς δεν δέχομαι, αυτούς που προσβάλλουν τη χώρα μου. Δέχομαι τις μειονότητες, που έχουν εγκατασταθεί νόμιμα και προσπαθούν για μια καλύτερη ζωή, που είναι σωστοί πολίτες και τηρούν τους νόμους της Ελλάδας. Αλλά αυτούς που ποδοπατούν και καίνε την ελληνική σημαία, δεν τους δέχομαι. Ευχαριστώ.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής Δανάη Παναγιώτου.

ΔΑΝΑΗ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ (Α' Αθήνας): Θα συνεχίσω από εκεί που έμεινε η προλαλήσασα και να πω, ότι μερίδα ευθύνης για αυτήν την αδυναμία αρμονικής συμβίωσης και δημιουργικής αφομοίωσης των Αλβανών στα σχολεία με τους γηγενείς Έλληνες φέρει η Πολιτεία. Και θα ήθελα να μοιραστώ μαζί σας μια ιδέα μου, να υπήρχε Σχολικό Πρόγραμμα που να προετοιμάζει κατάλληλα όλους τους αλλοδαπούς μαθητές που έρχονται στη χώρα μας, ώστε αργότερα να ενσωματώνονται πιο αρμονικά με τα υπόλοιπα παιδιά, είτε είναι Έλληνες είτε παλιοί αλλοδαποί μαθητές που ήδη έχουν ενσωματωθεί και προσαρμοστεί στη νέα τους πατρίδα και κουλτούρα. Πολλοί από αυτούς που έρχονται εδώ, δεν έρχονται για διακοπές, ούτε για 2 – 3 χρόνια και να αποχωρήσουν, αλλά προσπαθούν να σταθούν στα πόδια τους και να δημιουργήσουν μια καλύτερη ζωή. Όσο εμείς τους σαμποτάρουμε και δεν γίνονται βήματα από την Πολιτεία, ουσιαστικές κινήσεις για να ενσωματωθούν στην κοινωνία της Ελλάδος, στην ουσία σαμποτάρουμε την ίδια την πρόδοδό μας, διότι, αφού θα μείνουν εδώ, είναι και ενεργά μέλη της κοινωνίας μας. Όσο δεν τους δεχόμαστε, δεν θα μπορέσουμε να προχωρήσουμε όλοι μαζί, γιατί δεν έχουμε συνοχή. Ευχαριστώ.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής Αφροδίτη Πετρίδου.

ΑΦΡΟΔΙΤΗ ΠΕΤΡΙΔΟΥ (Α' Θεσσαλονίκης): Θα ήθελα να δώσω μια απάντηση στη συνάδελφο Βουλευτή Βασιλική Χοστράουζερ, η οποία μίλησε με προσβλητικά θα έλεγα λόγια για τους Αλβανούς.

Δεν πρέπει να έχουμε πρόβλημα με τους Αλβανούς γενικά. Εμένα με ενοχλούν τα άτομα με άσχημη συμπεριφορά.

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

Υπάρχει μια λεπτή διαχωριστική γραμμή μεταξύ του φανατικού εθνικισμού και του αγνού πατριωτισμού. Και μη φαντάζεστε ότι εμείς είμαστε καλύτεροι στη συμπεριφορά μας. Εμείς φθάσαμε μέχρι να σκοτώσουμε.

Επειδή είσαι και αρκετά μεγαλύτερη, θα έπρεπε να το σκεφθείς λίγο περισσότερο και να πεις με στόμφο ότι δεν ανέχεσαι τους Αλβανούς. Δεν είναι όλοι ίδιοι, δεν συμπεριφέρονται όλοι το ίδιο. Με αυτό που είπες, ουσιαστικά δείχνεις κάποιο είδος ρατσισμού. Με την ίδια λογική, γιατί να μην δείξουν και οι Αλβανοί ρατσισμό; Εάν εσύ δεν τους δέχεσαι μια φορά αυτοί να μην σε δέχονται δέκα. Θα έπρεπε να τονίσεις ότι δεν είσαι εναντίον της εθνικότητας κάποιων, αλλά των ατομικών συμπεριφορών. Αντί να δημιουργείς ουσιαστικά μίσος και φανατισμό, θα έπρεπε να σκεφθείς, ότι αυτοί οι άνθρωποι αντιμετωπίζουν κάποια προβλήματα εξαιτίας μας. Γιατί μπορεί εμείς να τους υποδεχθήκαμε πολύ αρνητικά, ενώ αν τους δεχόμαστε με χαμόγελο και φιλικότητα, δεν ξέρεις πως θα αντιδρούσαν. Μπορεί να δέχθηκαν πρώτα από εμάς κάποιο «κτύπημα» και να τους προκάλεσε κάποιο τραύμα. Δεν θα πω, βέβαια, ότι όλοι οι Αλβανοί είναι καλοί, όπως και εμείς, βέβαια. Αλλά εμείς έχουμε την ευκαιρία να το συζητήσουμε, ενώ αυτοί δεν το έχουν, είναι μακριά από τις πατρίδες τους και θα πρέπει να το ξανασκεφθούμε και να τους δώσουμε μια δεύτερη ευκαιρία, πριν να τους κρίνουμε τόσο σκληρά, όπως εσύ.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Η Έφηβος Βουλευτής, Βασιλική Χοστράουζερ έχει το λόγο.

ΒΑΣΙΛΙΚΗ – ΕΛΕΝΑ ΧΟΣΤΡΑΟΥΖΕΡ (Α' Αθήνας): Εγώ δεν κατέκρινα κανέναν, ούτε έχω πρόβλημα με τις μειονότητες και με όσους έρχονται εδώ και εργάζονται τίμια, είναι νόμιμοι και τηρούν τους κανόνες της Πολιτείας. Απλά είπα ότι δεν ανέχομαι μερικούς Αλβανούς, που μέσα σε ένα σχολικό περιβάλλον, κατεβάζουν μπροστά στα μάτια μας, μπροστά στο Λυκειαρχή μας, την ελληνική σημαία την ποδοπατούν και την καίνε και ανεβάζουν την αλβανική.

Εκτός αυτού, όταν κάποτε ήμουν τοξικομανής, ό,τι και όσα ναρκωτικά ήθελα το εύρισκα από Αλβανούς. Αυτού του είδους Αλβανών κατακρίνω και όχι εκείνους που προσπαθούν για μια καλύτερη ζωή σε αυτόν τον τόπο, αυτοί είναι δεκτοί.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής, Σοφία Παπαδημητροπούλου.

ΣΟΦΙΑ ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΟΠΟΥΛΟΥ (Νομός Αχαΐας): Θέλω να υπενθυμίσω ότι οι Αλβανοί, που πατούν και καίνε την ελληνική σημαία, είναι οι ίδιοι, που μας χαρίζουν διακρίσεις και μετάλλια. Απλά λείπει από τη Χώρα μας μια πολυπολιτισμική συνείδηση και, έτσι, ούτε οι αλλοδαποί, μπο-

ρούν να γίνουν δεκτοί, όπως θα έπρεπε, ούτε και οι Έλληνες να έχουν την άνεση, να τους κάνουν να νιώσουν, ότι βρίσκονται σε ένα περιβάλλον, που είναι αποδεκτοί. Υποσυνείδητα, με τα πάντα γύρω μας περνάνε ρατσιστικά μηνύματα. Είτε θέλουμε να το παραδεχθούμε είτε όχι, χωρίς να το θέλουμε, γινόμαστε και εμείς ρατσιστές. Μπορεί κάποιος να είναι ρατσιστής για τους δικούς του λόγους και βιώματα και να είναι περήφανος γι' αυτό. Αυτό, που έχω συμπεράνει, είναι ότι λείπει αυτό που λένε «πανηγύρι των λαών». Όλοι έχουμε να πάρουμε κάτι.

Είμαστε όλοι άνθρωποι, πολλές φορές, όμως, το ξεχνάμε και γινόμαστε εθνικιστές, τοπικιστές, βάζουμε παρωπίδες, ενώ είμαστε μόνο παιδιά. Ακούμε ότι κάποιος είναι από άλλη χώρα και μαζευόμαστε, δεν αφήνουμε τον εαυτό μας ελεύθερο, να αναπτύξουμε φιλικές σχέσεις. Ίσως, σε αυτό να φταίει και η ελληνική Πολιτεία, γιατί εάν υπήρχε καλύτερος έλεγχος των συνόρων, δεν θα ερχόταν στην Ελλάδα «το κατακάθι» της κάθε χώρας. Υπάρχουν Αλβανοί της καλύτερης ποιότητας, που τους βλέπει ο Έλληνας και ντρέπεται, που με τα κατορθώματά τους, μας κάνουν να αισθανόμαστε πολύ λίγοι. Υπάρχουν, όμως, και άλλοι, που έρχονται εδώ και δεν μας «ανταμείβουν» για τη φιλοξενία μας και οι οποίοι φθάνουν στο άλλο άκρο. Δημιουργούν προβλήματα μέχρι και δολοφονίες. Οι Έλληνες είναι φιλόξενος λαός στους ανθρώπους, που μπορούν να προσφέρουν και να πάρουν ταυτόχρονα από εμάς. Να επαναλάβω ότι θα ήθελα καλύτερη φύλαξη των συνόρων, για να νιώσει και ο Έλληνας ασφαλή.

Μια συνάδελφος μίλησε για την Κύπρο και τους Τούρκους. Εμείς δεν απαρνιόμαστε την ιστορία μας, δεν μπορούμε, όμως, να χρεώσουμε σε ανθρώπους του σήμερα, λάθη που έγιναν πριν 200 – 300 χρόνια.

Ευχαριστώ.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής, Μαρία Τίγκα.

ΜΑΡΙΑ ΤΙΓΚΑ (Νομός Καρδίτσας): Θα ήθελα να ευχαριστήσω όλους τους συναδέλφους, γιατί με αυτά που είπαν πέρασαν σε εμένα, προσωπικά, πολλά μηνύματα.

Η Χώρα μας για να γίνει καλύτερη, θα πρέπει να δώσει μεγαλύτερη υποστήριξη στα παιδιά, μέσα από τα σχολεία. Θα πρέπει να υπάρξουν κάποια προγράμματα, μαθήματα με ειδικούς ψυχολόγους, θα πρέπει να υπάρξει καλύτερη φύλαξη των σχολείων, σχετικά με τα ναρκωτικά και αυτά γιατί πιστεύω ότι μέσω των παιδιών η Ελλάδα θα γίνει καλύτερη. Κατά τη γνώμη μου, είναι, σχεδόν, αδύνατον να αλλάξουμε τη γνώμη κάποιου ημιασθής για κάτι, γιατί αυτός έχει κατασταλάξει. Γι' αυτό, όλες μας οι προσπάθειες θα πρέπει να στραφούν προς τα παιδιά.

Τέλος, θα ήθελα να πω ότι ο θάνατος του Αντώνη Σαμα-

ράκη, αποτελεί πλήγμα για το Πρόγραμμα της Βουλής των Εφήβων και είμαι σίγουρη ότι αυτή τη στιγμή, από εκεί που είναι, μας βλέπει.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής, Αναστασία Τσιάνταρη.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ ΤΣΙΑΝΤΑΡΗ (Α΄ Θεσσαλονίκης): Κυρία Πρόεδρε, θα συμφωνήσω με τη συνάδελφο, που είπτε, ότι είναι άδικο να αποκαλούμε τα ΑΜΕΑ άτομα με ειδικές ανάγκες, γιατί στην πραγματικότητα είναι άτομα με κάποια διαφορετικότητα, που, ίσως, μάλιστα να έχουν και κάποιες περισσότερες ικανότητες. Θέλω να σας πω, ότι ο αδελφός μου είναι ΑΜΕΑ και δεν μπορεί κανείς να καταλάβει, πώς ακριβώς είναι να ζεις με ένα τέτοιο άτομο. Δεν μπορείς να καταλάβεις τη διάκριση και το ότι ο κόσμος τους θεωρεί κατώτερος, ενώ στην πραγματικότητα δεν είναι.

Όταν οι πολιτικοί μιλάνε για εκπαίδευση, ελάχιστα πράγματα λένε για την εκπαίδευση των ανθρώπων αυτών. Όλοι έχουν δικαίωμα στη μάθηση.

Δεν πρέπει, ακόμη, να ξεχνάμε το πόσο άσχημα αισθάνονται, όταν τους βλέπουν στο δρόμο και τους κοροϊδεύουν και πόσα ψυχολογικά προβλήματα τους δημιουργούνται από όταν είναι παιδιά.

Ευχαριστώ.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής, Σταυρούλα Στεργίου.

ΣΤΑΥΡΟΥΛΑ ΣΤΕΡΓΙΟΥ (Νομός Ιωαννίνων): Κυρία Πρόεδρε, ακούστηκαν πολλές απόψεις, ότι οι Αλβανοί έχουν πάρχει πολλά δικαιώματα, είναι ίσοι με τους Έλληνες πολίτες, ενώ δεν θα έπρεπε να είναι. Δεν μπορεί, όμως, κανείς να αμφισβητήσει κάποιους Αλβανούς, που δόξασαν την Ελλάδα, κυρίως στον αθλητισμό.

Άκουσα και πολλούς να δυσανασχετούν, βλέποντας τον Πύργο Δήμα να παρελαύνει με την ελληνική σημαία, ενώ ένας μαθητής που αρίστευσε έχει το δικαίωμα να κρατήσει την ελληνική σημαία. Θα πρέπει όλοι να καταλάβουν ότι οι Αλβανοί έχουν το δικαίωμα να κρατούν την ελληνική σημαία, από τη στιγμή που αισθάνονται Έλληνες. Όλοι έχουν το δικαίωμα να ζουν, υπό τις ίδιες συνθήκες και να κάνουν όνειρα, ότι κάποια στιγμή θα μπορούν να κρατούν και αυτοί την ελληνική σημαία. Έλληνας δεν είναι αυτός που έχει την ελληνική ταυτότητα, αλλά αυτός που αισθάνεται Έλληνας.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής Σοφία Χαλκιαδάκη.

ΣΟΦΙΑ ΧΑΛΚΙΑΔΑΚΗ (Νομός Ηρακλείου): Είμαστε ίδιοι με τους Αλβανούς και ως είμαστε από διαφορετικές χώρες. Με πείραξαν τα επεισόδια σε βάρος των Αλβανών, μετά τον αγώνα των εθνικών ομάδων.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Το λόγο έχει η Έφηβη Βουλευτής Ελένη Φωτοπούλου.

ΕΛΕΝΗ ΦΩΤΟΠΟΥΛΟΥ (Νομός Αχαΐας): Δεν θα υπερασπισθώ τους Αλβανούς που πουλούν ναρκωτικά και ποδοπατούν την Ελληνική σημαία, διότι τέτοιες συμπεριφορές δηλώνουν αχαριστία απέναντι στη χώρα που τους τρέφει. Είμαι, όμως, υπέρ αυτών που προσπαθούν με νόμιμα μέσα να γίνουν ίσοι με τους Έλληνες.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Το λόγο έχει η Έφηβη Βουλευτής Μαρία Τουρούντζη.

ΜΑΡΙΑ ΤΟΥΡΟΥΝΤΖΗ (Νομός Θεσσαλονίκης): Έχω την οικογένειά μου, αλλά ξέρω ότι πολλοί γονείς δεν έχουν την απαραίτητη γνώση να φροντίσουν τα παιδιά τους. Σίγουρα αγαπούν τα παιδιά τους, όπως εμένα οι δικοί μου γονείς. Πρέπει όσοι βρίσκονται ψηλά να σκύψουν στο πρόβλημα και προτείνω να προωθήσετε το θεσμό της αναδοχής.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Το λόγο έχει ο Έφηβος Βουλευτής Ηλίας Πασχαλίδης.

ΗΛΙΑΣ ΠΑΣΧΑΛΙΔΗΣ (Επικρατείας): Είμαι 23 ετών και φοιτώ σε εσπερινό Λύκειο. Η νέα γενιά είναι φανταστική. Όμως, πρέπει μεγαλώνοντας να απομακρυνθεί σιγά - σιγά από τον ενθουσιασμό.

Εργάζομαι στην οικογενειακή επιχείρηση ιατρικών εργαλείων. Παίρνουμε τα χρήματά μας από κωδικούς λογαριασμούς των νοσοκομείων, που πολλές φορές δεν ανταποκρίνονται στα υλικά που πουλάμε. Για παράδειγμα πληρωνόμαστε για χειρουργικά εργαλεία από κωδικό μικροβιολογικού εργαστηρίου. Οι κωδικοί πρέπει να αντιπροσωπεύουν ένα συγκεκριμένο πόστο και όχι άλλο. Αυτό με προβληματίζει, διότι από το θέμα της υγείας αρχίζουν όλα. Η εξυπηρέτηση στα νοσοκομεία είναι πολύ αργή, όταν χρειάζεται να περιμένω από τις 7 το πρωί και για πολλές ακόμη ώρες. Είναι ανύπαρκτη η τεχνική υποστήριξη στα νοσοκομεία, διότι ασχολούνται με τα μηχανήματα άτομα που δεν γνωρίζουν το χειρισμό τους και έχει τύχει να με ρωτούν ανάλογες πληροφορίες, όπως συνέβη πρόσφατα με κάποιον που είχε κάνει μερικά τεχνικά εργαστήρια σε Ι.Ε.Κ. και εργαζόταν σε νοσοκομείο. Προτείνω να προστεθεί στις ιατρικές ειδικότητες αυτή της γεροντολογίας, που υπάρχει σε όλες τις άλλες χώρες.

Επίσης, ένα μείον των νοσοκομείων, και πιστεύω ότι δεν το ξέρετε, είναι ότι δεν υπάρχει παιδοχειρουργείο, υπάρχει γενικό χειρουργείο.

Κλείνοντας, θα χρησιμοποιήσω ένα λατινικό απόφθεγμα, το οποίο λέει de nihilo nihil, δηλαδή τίποτα δεν γίνεται από το τίποτα. Γι' αυτό, λοιπόν, carpe diem, δηλαδή, ας εκμεταλλευτούμε το χρόνο μας.

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Τη διαδικασία των ομιλιών θα κλείσει η Τσοπάρι Ελίντα, από το Νομό Καβάλας.

ΕΛΙΝΤΑ ΤΣΟΠΑΡΙ (Νομός Καβάλας): Πριν, άκουσα αρκετά για τη χώρα μου και τους συμπατριώτες μου. Λίγο-πολύ συμφωνώ με όλα τα παιδιά. Υπάρχουν οι καλοί Άλβανοί, υπάρχουν και οι κακοί. Δεν είμαστε όλοι άγγελοι. Αυτό, όμως, που ήθελα να πω εγώ, είναι να παρατηρήσουμε τα δάχτυλα του χεριού μας όλοι μας και να δούμε αν κάποιο δάχτυλο είναι ίδιο με το άλλο.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Θέλω να σας ευχαριστήσω όλους για τη

συμμετοχή σας, τις ιδέες σας και για το συναίσθημα με το οποίο εκθέσατε τις απόψεις σας και που συνέβαλε στο να έχουμε ένα πάρα πολύ καλό κλίμα. Είναι η ώρα να χειροκροτήσουμε εμείς, όλους εσάς.

Αύριο Κυριακή, ώρα 13.30, όπου θα έχουμε συνέχεια των ομιλιών και τις ψηφοφορίες.

Στη συνέχεια και περί ώρα 13.10 λύθηκε η συνεδρίαση.

Η ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ
ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ ΝΟΜΟΥ ΑΤΤΙΚΗΣ

ΠΡΑΚΤΙΚΟ 12-9-2004

Στην Αθήνα σήμερα, 12 Σεπτεμβρίου 2004, ημέρα Κυριακή και ώρα 13.30 στην Αίθουσα 150 (1ος όροφος) του Μεγάρου της Βουλής, συνεδρίασε η Επιτροπή Κοινωνικών Υποθέσεων (Β' Τμήμα) της «Βουλής των Εφήβων», υπό την προεδρία της Βουλευτού (νομού Αττικής) κυρίας Παρασκευής Χριστοφιλοπούλου, με αντικείμενο την εξέταση των θεμάτων: «Δημογραφικό Πρόβλημα, Κοινωνικός Ρατσισμός – Ανθρωπισμός, Υγεία - Νοσοκομεία, Κοινωνική Πρόνοια – Ασφάλιση, Βία και Εγκληματικότητα, Ναρκωτικά, Οικογένεια – Διαπροσωπικές Σχέσεις, Σωματική και Ψυχική Υγιεινή, Κάπνισμα – Αλκοολισμός, Άστεγοι, Ανεργία – Εργασία, Επαγγελματικός Προσανατολισμός, Μεταφορές (Τροχαία Ατυχήματα), Εφηβεία και Ευθανασία», που περιλαμβάνονται στη Σύνοψη Κειμένων των μαθητών της Α', Β' και Γ' Τάξης του Ενιαίου Λυκείου και των Τ.Ε.Ε. Α' και Β' Κύκλου από την Ελλάδα και τον Απόδημο Ελληνισμό και των μαθητών της Α' και Β' Τάξης των Λυκείων και των Τεχνικών Σχολών από την Κύπρο, που συμμετείχαν στο εκπαιδευτικό πρόγραμμα “Βουλή των Εφήβων”, Θ' Σύνοδος 2003 – 2004.

Στη συνεδρίαση της Επιτροπής συμμετείχαν οι Έφηβοι Βουλευτές: Καπετανοπούλου Ασπασία (Επικρατείας), Λιάκος Εμμανουήλ (Επικρατείας), Μπάλλα Ευαγγελία (Ν. Αττικής), Μπέλλου Χριστίνα (Ν. Κορινθίας), Μπλέκας Απόστολος (Ν. Τρικάλων), Μπούκουρα Μαρία (Ν. Λασιθίου), Μουσιάδου Στεργιαννή (Α' Θεσσαλονίκης), Νίκα Αφροδίτη (Ν. Μεσσηνίας), Νταϊλάνη Ορνέλλα (Β' Αθήνας), Ντόκου Μαγδαληνή (Ν. Θεσπρωτίας), Όμπαση Μουζεγιέν (Ν. Ξάνθης), Παλαιού Φωτεινή (Ν. Τρικάλων), Παλιάτσας Παναγιώτης (Ν. Αιτωλοακαρνανίας), Παναγάκη Κονδύλω (Ν. Κυκλάδων), Παναγιώτου Δανάη (Α' Αθήνας), Παπαγεωργίου Ευγενία (Αιθιοπίας), Παπαδάκος Αναστάσιος (Β' Αθήνας), Παπαδημητροπούλου Σοφία (Ν. Αχαΐας), Παπαδοπούλου Κατερίνα (Ν. Αργολίδας), Παπουτσάνη Ιωάννα Έλλη (Β' Αθήνας), Πασχαλίδης Ηλίας (Επικρατείας), Παυλοπούλου Ουρανία (Γερμανίας), Πετρίδου Αφροδίτη (Α' Θεσσαλονίκης), Πομάκης Νικόλαος (Η.Π.Α.), Πουρδαλάς Αλέξανδρος (Ν. Καρδίτσας), Σακελλαρίδου Θεοδώρα (Α' Θεσσαλονίκης), Σαμαρά Δέσποινα (Ν. Δράμας), Σαχουλίδου Αθηνά (Ν. Ροδόπης), Σκορδή Ιωάννα (Λάρνακας Κύπρου), Σολωμού Αλεξία (Λεμεσού Κύπρου), Στεργίου Σταυρούλα (Ν. Ιωαννίνων), Τελωνιάτη Αγλαΐτσα (Alyssa) (Καναδά), Τίγκα Μαρία (Ν. Καρδίτσας), Τουρουντζή Μαρία (Α' Θεσσαλονίκης), Τράνταλης Γεώργιος (Ν. Κορίνθου), Τσενεκίδου Χαρούλα (Επικρατείας), Τσιάνταρη Αναστασία (Α' Θεσσαλονίκης), Τσοπάρι Ελίντα (Ν. Καβάλας), Φραγκεδάκη Μαρία (Ν. Χανίων), Φωτοπούλου Ελένη (Ν. Αχαΐας), Χαλιμούρδα Ισιμήνη (Ν. Αιτωλ/νίας), Χαλκιαδάκη Σοφία (Ν. Ηρακλείου), Χοστράουζερ Βασιλική - Έλενα (Α'

Αθήνας), Χριστοδούλου Ζαφειρούλα (Β' Πειραιά), Χριστόπουλος Ελευθέριος (Ν. Ηλείας), Χρίστου Αντρέας (Λευκωσίας Κύπρου), Χριστοφιλάκη Μαριάννα (Β' Αθήνας) και Χροναράκη Βασιλική (Ν. Ηλείας).

Επίσης, στη συνεδρίαση παρέστησαν τα μέλη του Εκπαιδευτικού Προγράμματος κ. Ηλίας Κατσούλης, Καθηγητής του Παντείου Πανεπιστημίου και η κυρία Φανή Πετραλιά, Δημοσιογράφος.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Έφηβοι Βουλευτές, θα ήθελα, πριν από όλα, να εκφράσω εκ μέρους όλων μας την οδύνη, λύπη και το πένθος μας για το τραγικό δυστύχημα που έγινε χθες, που είχε ως συνέπεια την απώλεια του Πατριάρχη Αλεξανδρείας, των κληρικών και των λαϊκών που τον συνόδευαν. Εκφράζω τα συλλυπητήρια μας προς τις οικογένειες όσων χάθηκαν και προς όλον τον Ελληνισμό, ιδιαίτερα της Αφρικής, που εδέχθη ένα βαρύτατο πλήγμα.

Θα ήθελα να θέσω ένα ακόμα θέμα. Όπως ξέρετε, υπάρχουν τρία ακόμα παιδιά που παρακολουθούν τις συνεδριάσεις μας από το Διαγωνισμό της Επιχειρηματολογίας. Με τη δική σας συναίνεση δίνω το λόγο στη Νόρα Δημοπούλου για να μας πει τις εντυπώσεις της για τη χθεσινή μας συνεδρίαση.

ΝΟΡΑ ΔΗΜΟΠΟΥΛΟΥ: Είμαστε ιδιαίτερα ευτυχείς, ως μέλη ομάδων Επιχειρηματολογίας – Αντιλογίας, που βρισκόμαστε εδώ και μας δίνεται η δυνατότητα να παρακολουθήσουμε τις πολύ ενδιαφέρουσες συνεδριάσεις της Βουλής των Εφήβων.

Είμαστε πολύ περήφανοι που οι νέοι της δικής μας γενιάς έχουν τη δύναμη να αρθρώνουν λόγο δυνατό και παρόλο που ο λόγος τους κάποιες φορές, ίσως, και να έχει στοιχεία ουτοπικά και ρομαντικά, αυτά τα στοιχεία, όμως, είναι που μας χαρακτηρίζουν και γεμίζουν τα νιάτα μας με όνειρα. Εάν έλειπε το όνειρο, η ζωή μας που τώρα είναι δύσκολη, θα γινόταν αβάστακτη. Είμαι ιδιαίτερα περήφανη που είμαι μέλος αυτής της γενιάς.

Σας ευχαριστώ.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Και εμείς σας ευχαριστούμε.

Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής Κατερίνα Παπαδοπούλου.

ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ (Νομός Αργολίδος): Αξιότιμη κ. Πρόεδρε, αγαπητοί Βουλευτές, αγαπητοί Έφηβοι Βουλευτές, το 2004 η ανατολή του 21ου αιώνα έχει ξεκινήσει. Ο αιώνας των νέων τεχνολογιών, της κοινωνίας της πληροφορίας, της ελπίδας, της προσδοκίας για ένα καλύτερο αύριο, αλλά και ο αιώνας των αντιθέσεων. Για κάποιους, όμως, η προσδοκία και η ελπίδα για ίσες ευκαιρίες για κοινωνικά αγαθά μοιάζει μακρινό όνειρο. Για κάποιους το δικαίωμα στη γνώση, στην ίση μεταχείριση, το δικαίωμα της ελεύθερης έκφρασης και της αυτοδιάθεσης, η ισονομία και

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

το δικαίωμα της ανεμπόδιστης πρόσβασης σε όλα αυτά που η κοινωνική ομάδα απολαμβάνει, παραμένει ακόμα ουτοπικό. Δυστυχώς, ακόμα οι άνθρωποι δεν μπορούν να συνειδητοποιήσουν ότι δεν υπάρχουν ανώτεροι και κατώτεροι, αλλά διαφορετικοί. Το αποτέλεσμα είναι τα φαινόμενα του ρατσισμού και της ξενοφοβίας σε όλες τις μορφές που εκδηλώνονται, να οδηγούν στον κοινωνικό αποκλεισμό ορισμένων κοινωνικών ομάδων και ειδικότερα μειονοτήτων, όπως είναι οι μετανάστες και οι τσιγγάνοι.

Τόσο το Συμβούλιο της Ευρώπης, όσο και το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και η Σύμβαση – πλαίσιο για τις εθνικές μειονότητες υποτίθεται ότι προστατεύουν τα δικαιώματα των μελών των μειονοτήτων, καθώς και τα θύματα του κοινωνικού αποκλεισμού. Παρόλα αυτά, όμως, σύμφωνα με έρευνα του ελληνικού παρατηρητήριου των συμφωνιών του Ελσίνκι, εξακολουθούν οι τσιγγάνοι να είναι απόβλητοι.

Από το 2000, υποτίθεται, ότι εφαρμόζεται ένα σχέδιο εθνικής δράσης στην Ελλάδα για κοινωνική ένταξη των τσιγγάνων, το οποίο υλοποιείται με πρόγραμμα στέγασης, καθώς και με προγράμματα εκπαίδευσης, αθλητισμού, πολιτισμού και ιατρικής περίθαλψης, τα οποία δεν γίνονται σε ταυτόχρονη βάση. Δεν μπορούμε να μιλάμε για τα προπαρασκευαστικά σχολεία των τσιγγάνων, όταν δεν υπάρχουν ειδικευμένοι δάσκαλοι ή κατάλληλες συνθήκες για την φροντίση και την παραμονή των παιδιών τους στα σχολεία. Δεν μπορούμε να μιλάμε για πρόγραμμα στέγασης των τσιγγάνων, όταν στην Αργολίδα 1000 έως 1200 από αυτούς είναι σκηνίτες. Από την κοινωνία δεν υπάρχει μια από κοινού προσέγγιση, που είναι απαραίτητη, για να γίνουν τα ανωτέρω πράξη. Θα μπορούσαν, όμως, να γίνουν πολλά, τόσο από την Πολιτεία, όσο και από την Τοπική Αυτοδιοίκηση. Να ιδρυθούν ιατρικές μονάδες κοντά στους καταυλισμούς, να καλυφθεί το κόστος των φαρμάκων από τους δήμους. Τα λασπόνερα να αντικατασταθούν με άσφαλτο και να τους δοθούν φθηνά στεγαστικά και επαγγελματικά δάνεια. Επίσης, να γραφτούν όλοι στα δημοτολόγια και να ενταχθούν όλα τα τσιγγανόπουλα στο εκπαιδευτικό σύστημα. Τέλος, να σεβαστεί η Πολιτεία την ιδιαιτερότητα του κάθε μαθητή, να δώσει βάση στο εκπαιδευτικό υλικό και παράλληλα να βελτιώσει τις συνθήκες στέγασης στα προπαρασκευαστικά σχολεία.

Ας δώσει, λοιπόν, το φως που υπάρχει η δική μας γενιά και ας τους μάθουμε τα τραγούδια μας. Επίσης, πρέπει να μοιραστούμε μαζί τους την ελπίδα και ότι το ανθρώπινο πνεύμα είναι που ενώνει. Τέλος, ας δείξουμε στην προηγούμενη γενιά ότι εμείς στο όνειρο της ελπίδας, βλέπουμε με μάτια ανοικτά.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής Ιωάννα – Έλλη Παπουτσάνη.

ΙΩΑΝΝΑ – ΕΛΛΗ ΠΑΠΟΥΤΣΑΝΗ (Β' Αθήνας): Αξιότιμη κ. Πρόεδρε, αγαπητοί συνάδελφοι Έφηβοι Βουλευτές, το θέμα στο οποίο θα αναφερθώ είναι ένα θέμα που κανένας δεν πραγματεύτηκε έως τώρα, αλλά παρόλα αυτά είναι εξέχουσας σημασίας. Το θέμα είναι η παιδική εκμετάλλευση που αποτελεί ένα φαινόμενο και πλήττει όχι μόνο τη χώρα μας, αλλά και τις περισσότερες χώρες του εξωτερικού.

Πάρτε το πιο απλό παράδειγμα, τα παιδιά των φαναριών. Γόνιμο οικογενειών, οικονομικών μεταναστών, προσφύγων ή αθίγγανων, που εξαναγκάζονται να εργάζονται κάτω από άθλιες συνθήκες, χωρίς ουσιαστική αμοιβή. Παιδιά που κακοποιούνται από τους γονείς τους, γιατί δεν έφεραν τα απαιτούμενα χρήματα και υπομένουν σκληρά και απάνθρωπα βασανιστήρια. Παιδιά αναλφάβητα που στερούνται τα ανθρωπίνια δικαιώματα και τη βασική εκπαίδευση. Πόσες φορές δεν έχουμε δώσει οι ίδιοι ή οι γονείς μας χρήματα σε ένα παιδί των φαναριών; Αυτό, όμως, είναι που βοηθάει τη διαίωση αυτής της κατάστασης. Το κράτος πρέπει να δείξει ευαισθησία και ειδική μέριμνα, ενισχύοντας τις οικογένειες αυτών των παιδιών. Όλοι οι υπεύθυνοι πρέπει να βρουν λύσεις, ώστε αυτά τα παιδιά να αρχίσουν να ονειρεύονται και να φτιάξουμε ένα καλύτερο κόσμο για τους επόμενους έφηβους.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής Δανάη Παναγιώτου.

ΔΑΝΑΗ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ (Α' Αθήνας): Κατά την χθεσινή συνεδρίαση, από αυτά που άκουσα, συνειδητοποίησα πόσο μεγάλο ρόλο παίζει η ψυχική υπόσταση και η πλευρά των πραγμάτων. Θα προτείνω την ένταξη της σχολικής ώρας στο εβδομαδιαίο πρόγραμμα, με σκοπό οι μαθητές να μάθουν να διαχειρίζονται εποικοδομητικά τα συναισθήματά τους, ώστε να αναπτύξουν τη συναισθηματική τους νοημοσύνη. Ο Έλληνας δεν έχει ιδιαίτερη επαφή με το συναίσθημά του και μη έχοντας μάθει το κατάλληλο συναισθηματικό λεξιλόγιο, δυσκολεύεται να εκφράσει την σκέψη του. Το αποτέλεσμα είναι να νεκρώνει η ψυχική του υπόσταση και να βραχυκυκλώνει ο ίδιος και οι διαπροσωπικές του σχέσεις. Οι Έλληνες ακόμη δεν έχουν ξεπεράσει ακόμη τα ταμπού της κοινωνίας και δεν έχουν αποδεσμευτεί από τα στοιχεία του παρελθόντος. Από την άλλη μεριά, οι γυναίκες δεν συναντούν καμία βοήθεια στην πρακτική ανάγκη, που προκύπτει από την εποχή της χειραφέτησής τους, να συνδυάσουν, δηλαδή, δημιουργικά και αποτελεσματικά το ρόλο της μητρότητας και το ρόλο της γυναίκας, που έχει καριέρα στον εργασιακό της χώρο. Επιπρόσθετα, οι γυναίκες αδυνατούν να αντιμετωπίσουν τις δυσκολίες και αντιξοότητες της ζωής. Λυπηρό παράδειγμα που ακούστηκε χθές, ήταν οι κακοποιημένες γυναίκες που νιώθουν ενοχή και δεν έχουν καμία ψυχική υποστήριξη. Κάτι τελευταίο, νιώθω ότι ο αριθμός των

παραβρισκόμενων εδώ συναδέλφων Έφηβων Βουλευτών –7000 περίπου– είναι πολύ μικρότερος σε σχέση με τον αριθμό των εφήβων, που υπάρχουν στην Ελλάδα. Κάτι θα έπρεπε να γίνει, για να αφυπνιστεί η γενιά μας. Θα μπορούσε να δημιουργηθεί ένα site που να λειτουργεί ως διάλογος επικοινωνίας και πηγή ερεθισμάτων για την αφύπνιση της νεολαίας.

ΛΑΝΑΗ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ (Α' Αθήνας): Είμαι χαρούμενη που συνάντησα παιδιά και μοιράστηκα μαζί τους κοινούς προβληματισμούς για την κοινωνία μας, αλλά είμαστε λίγοι.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής Ευαγγελία Μπάλλα.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ ΜΠΑΛΛΑ (Ν. Αττικής): Αισθάνομαι πολύ περήφανη που συμμετείχα σε αυτήν την εμπειρία της Βουλής των Εφήβων. Όλα αυτά που άκουσα από τα παιδιά ήταν υπέροχα. Πριν έρθω εδώ, μπήκα στο site της Βουλής των Εφήβων και διάβασα ότι κάθε χρόνο όλο και περισσότερα παιδιά δηλώνουν και γράφουν για τη «Βουλή των Εφήβων». Χάρηκα πάρα πολύ και θα ήθελα να πω σε όλους να αφήσουν τα παιδιά τους, τους μαθητές τους να δηλώσουν συμμετοχή. Πολλά παιδιά δεν γνωρίζουν το θεσμό. Τα μισά παιδιά από την τάξη ενδιαφέρονται και πρέπει όλοι να το ζήσουμε αυτό. Ελπίζω κάθε χρόνο να αυξάνεται το ποσοστό συμμετοχής.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής Αγγλαίτσα Τελωνιάτη.

ΑΓΛΑΪΤΣΑ ΤΕΛΩΝΙΑΤΗ (Καναδάς): Φαντάσου πως είσαι μικρό παιδί, μοναχός στη γωνιά του δωματίου, κλαίγοντας με χτύπημα στο αριστερό σου μάτι. Αισθάνεσαι κρύο και κανείς δεν είναι εκεί να σε αγκαλιάσει. Νιώθεις μεγάλη μοναξιά. Ξαφνικά θυμάσαι, όταν ήσουν μικρός που έμενες σε ένα πολύ όμορφο σπίτι με τους γονείς σου, τα δύο αδέρφια σου και το αγαπημένο σου σκυλάκι. Ήταν «η ιδεώδης οικογένεια». Από μικρό παιδί οι γονείς σου πάντα προσπαθούσαν να σου δείξουν τη διαφορά μεταξύ καλού και κακού. Όταν σου έλεγαν να κάνεις κάτι, πάντα τους άκουγες και το έκανες, αλλά όταν έκανες κανένα λάθος, φώναζαν και σε χτυπούσαν. Το μόνο πράγμα που ήξερες, ήταν ότι πόναγε. Πλήγωναν το σώμα σου και τη ψυχή σου. Τους έλεγες να σταματήσουν, αλλά δεν άκουγαν. Πήγαινες στο δημοτικό σχολείο κάθε μέρα με διαφορετικό μελάνιασμα στο χέρι, στο πρόσωπο ή στο λαϊμό. Η δασκάλα σε ρωτούσε πως έγιναν αυτά τα χτυπήματα και εσύ έλεγες ψέματα. Κάθε μέρα είχες διαφορετικές δικαιολογίες. Τους αγαπούσες τόσο πολύ, αλλά ακόμα δεν καταλάβαινες, γιατί σε χτυπούσαν. Αισθανόσουν ότι δεν έκανες κάτι κακό και φαινόταν ότι όσο πιο πολύ τους αγαπούσες, τόσο πιο πολύ σε χτυπούσαν. Όταν ένα παιδί κακομεταχειρίζεται από τους γονείς του, είναι πολύ τραγικό.

Μέσα στη κοινωνία μας, συνήθως, υπάρχουν τρεις τρόποι κακομεταχείρισης. Η φυσική, η σεξουαλική και η ψυχολογική. Στην παλιά εποχή η κακομεταχείριση ήταν ένας κανονικός τρόπος πειθαρχίας. Οι ενήλικοι χτύπαγαν τα παιδιά για να τους μάθουν τρόπους και μαθήματα. Είχαν το δικαίωμα στο σπίτι και στο σχολείο. Το θεωρούσαν σωστό τρόπο ανατροφής των παιδιών τους. Με το πέρασμα των χρόνων οι ενήλικες και οι γονείς κακομεταχειρίζονταν τα παιδιά, χωρίς κανέναν να τους εμποδίζει και έτσι έβλαπταν τα παιδιά και σε μερικές περιπτώσεις υπήρχαν και θάνατοι. Γι' αυτό η κοινωνία που ζούμε, είναι εναντίον στο να χτυπάς άνθρωπο.

Η σεξουαλική κακομεταχείριση είναι ένας άλλος τραγικός παράγον. Περιλαμβάνει τη σωματική επαφή με τα γεννητικά όργανα. Επίσης, περιλαμβάνει την πορνογραφία. Η σεξουαλική κακοποίηση δε γίνεται, συνήθως, από ξένους, αλλά από ανθρώπους που τα παιδιά γνωρίζουν πολύ καλά, όπως γονείς, αδέρφια, δάσκαλοι, γιατροί. Πιστεύω ότι η σεξουαλική κακοποίηση μπορεί να κρυφτεί από την κοινωνία, γιατί φοβίζονται τα παιδιά με διαφορετικούς τρόπους.

Μια άλλη μορφή κακοποίησης είναι η ψυχολογική. Γίνεται από τους μεγάλους, οι οποίοι δημιουργούν στα παιδιά ψυχολογικά προβλήματα. Αυτοί που κακοποιούν τα παιδιά, βγάζουν τα προβλήματά τους πάνω στα αθώα παιδιά. Πιστεύω ότι όλοι αυτοί που κακοποιούν τα παιδιά με οποιοδήποτε τρόπο, πρέπει να τιμωρηθούν. Στη σημερινή κοινωνία υπάρχουν πολλές κλινικές με γιατρούς, όπου μπορούν τα παιδιά να βρουν βοήθεια, καθώς και αυτοί που τους δημιουργούν την κακοποίηση. Η νέα γενιά πρέπει να κάνει ό,τι είναι δυνατό για να σταματήσει η κακοποίηση.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής Ουρανία Παυλοπούλου.

ΟΥΡΑΝΙΑ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΥ (Γερμανία): Αξιότιμη κυρία Πρόεδρος, αγαπητοί Έφηβοι Βουλευτές,

Πολλά είναι τα κοινωνικά προβλήματα που μασιτίζουν τη γη. Ιδιάζουσα θέση κατέχει ο ρατσισμός, τόσο ανάμεσα στις κοινωνικές τάξεις μιας κοινωνίας, όσο και μεταξύ των κατοίκων που σαν πρόσφυγες μεταναστεύουν σε άλλη χώρα είτε για εξεύρεση εργασίας είτε για εκπλήρωση άλλων στόχων.

Ως ρατσισμός ορίζεται το κοινωνικό της αποξένωσης, της περιφρόνησης, της άνισης μεταχείρισης και της εκμετάλλευσης των προσφύγων ή των κατωτέρων κοινωνικών στρωμάτων από τους πολίτες της χώρας στην οποία εγκαθίστανται ή από τα ανώτερα κοινωνικά στρώματα στην οποία ζουν και βιώνουν καθημερινά.

Θα άξιζε ότι ως αίτια του ρατσισμού αναφέρονται οι προκαταλήψεις και η έλλειψη ανθρωπιστικής παιδείας που οδηγεί τα άτομα στην καταπάτηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, στην καταστρατήγηση των ηθικών αρχών και αξιών

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

με σκοπό την εξυπηρέτηση ιδιοτελών, ευτελών στόχων, όπως η μεγιστοποίηση του κέρδους που προέρχεται από οποιαδήποτε πηγή χωρίς κοπιαστική προσπάθεια.

Άλλωστε, αυτό υπαγορεύει η θεωρία «της ήσσονος προσπάθειας», της οποίας οι περισσότεροι άνθρωποι είναι οπαδοί στην εποχή μας. Συνέπεια αυτού είναι η διόγκωση του ρατσισμού. Οι άνθρωποι που θεωρούνται ότι ανήκουν στα κατώτερα κοινωνικά στρώματα και οι μετανάστες, στην προσπάθειά τους να ζήσουν με αξιοπρέπεια, μετατρέπονται σε υποχείρια φιλάργυρων ατόμων, τα οποία για όφελος των δικών τους συμφερόντων καταπατούν τα δικαιώματα των άλλων. Ο ρατσισμός στην εποχή μας απλώνει όλο και περισσότερο το φάσμα του και αποκτά τραγικές διαστάσεις. Και, όμως, το όραμα της νέας γενιάς που με τις απόψεις μου εκπροσωπώ, είναι ένας κόσμος όμορφος, απλός, ηθικός που αγκαλιάζει όλους τους ανθρώπους ανεξάρτητα από το φύλο, τη φυλή και το χρώμα. Προς αυτή, εξάλλου, τη κατεύθυνση μας ωθεί το κλίμα της διαπολιτισμικής εκπαίδευσης και πολιτισμού. Οι καιροί μας είναι δύσκολοι. Δεν επιτρέπουν άλλα λάθη και πειραματισμούς. Όλοι μαζί, λοιπόν, αρμόδιοι φορείς και πολίτες, νέοι, ώριμοι και γέροι, ας ενώσουμε τα χέρια μας. Ας επαναλάβουμε μαζί με τον ποιητή πως «ήρθε, επιτελούς ο καιρός που θα κάνει ο άνθρωπος τη γη και όλο το σύμπαν σπίτι».

Θα έπρεπε, επομένως, να ληφθούν κάποια μέτρα από την κρατική εξουσία, όπως παροχή ψυχολογικής βοήθειας και κρατικά επιδόματα. Επιπλέον, μέσω του εκπαιδευτικού συστήματος, να προβληθεί ο ανθρωπισμός, ενώ μέσω των Μ.Μ.Ε. να ενισχυθεί η ευγενής άμιλλα μεταξύ των λαών. Καθώς και ο θεσμός της οικογένειας πρέπει να καλλιεργήσει το πνεύμα της ισότητας και της αλληλεγγύης.

Στην Ελλάδα αξίζει ένα καλύτερο αύριο. Δεν είναι ακατόρθωτο να διατηρήσει την ιδιότητα του κέντρου ανταλλαγής πολιτιστικών ιδεών. Είναι στο χέρι μας!

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής Μαρία Φραγκιαδάκη.

ΜΑΡΙΑ ΦΡΑΓΚΙΑΔΑΚΗ (Ν. Χανίων): Κυρία Πρόεδρε, παιδιά γεια σας. Πιστεύω ότι, αν τύχει να δουν αυτή τη συνεδρίαση κάποια παιδιά, θα ήθελα να ξέρουν ότι δεν είναι μόνο αυτές οι συνεδριάσεις, οι συζητήσεις αυτές που βγαίνουν προς τα έξω και είναι ευχάριστες και ενδιαφέρουσες. Θέλω να τους πω ότι μεταξύ μας κάνουμε ακόμη περισσότερες συζητήσεις, ότι έχουμε μιλήσει, ότι έχουμε δεθεί, ότι είναι ένα πολύ ωραίο πρόγραμμα και είναι μια ευκαιρία που άσχετα αν θα περάσουμε κάποια μηνύματα στους μεγαλύτερους, είναι καλό για εμάς τους εφήβους να ξέρουμε ότι μπορούμε να παλέψουμε και να εκφράσουμε τη γνώμη μας, να τα πούμε όλα δυνατά, επειδή μπορούμε, τουλάχιστον μεταξύ μας, να ξέρουμε ότι νιώθουμε ο ένας τον άλλον και ότι έχουμε

κοινά προβλήματα και κοινές ιδέες. Θέλω να σας πω ένα μεγάλο ευχαριστώ στην Επιτροπή του Προγράμματος που με επέλεξε. Ήταν πραγματικά μια πολύ όμορφη εμπειρία.

Θα ήθελα να πω σε όλα τα παιδιά να στηρίζουν αυτό το Πρόγραμμα. Είναι μια πολύ ευχάριστη εμπειρία και δεν είναι μόνο όσα φαίνονται στις κάμερες ή βγαίνουν από τον Τύπο. Είναι κάτι πολύ ευχάριστο. Εύχομαι να το ζήσουν και άλλα παιδιά και κάθε χρόνο να υπάρχουν όλο και περισσότεροι μαθητές στην ηλικία μας, που δηλώνουν συμμετοχή. Σας ευχαριστώ.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής κ. Αφροδίτη Πετρίδου.

ΑΦΡΟΔΙΤΗ ΠΕΤΡΙΔΟΥ (Α' Θεσσαλονίκης): Αξιότιμη κυρία Πρόεδρε, αγαπητοί συνάδελφοι Έφηβοι Βουλευτές.

Έχουμε συγκεντρωθεί φέτος εδώ, προκειμένου να επισημάνουμε και να συζητήσουμε τα προβλήματα, τις έννοιες, αλλά και τις λύσεις που εμείς οι νέοι έχουμε να προτείνουμε. Να προτείνουμε όχι μόνο στην Κυβέρνηση και τη Βουλή, αλλά και σε κάθε πολίτη ξεχωριστά.

Είμαι βέβαιη, πως τόσο οι συνάδελφοί μου που βρίσκονται σήμερα εδώ, όσο και αυτοί που διετέλεσαν Βουλευτές τα προηγούμενα εννιά χρόνια έχουν υπερακαλύψει με προτάσεις, ιδέες και λύσεις όλα τα προβλήματα όχι μόνο του τόπου μας ακόμα, αλλά και των γειτονικών χωρών, όπως της Κύπρου και της Τουρκίας. Για το λόγο αυτό, δεν θα αναφερθώ και εγώ στα ίδια ζητήματα, ωστόσο θα ήθελα μέσα από την ευκαιρία που μου δίνεται να στραφώ, κυρίως, προς τους Βουλευτές.

Βρίσκομαι εδώ, κάνοντας μια προσπάθεια, μια έκκληση αν θέλετε στους πολιτικούς, τους Βουλευτές, την Κυβέρνηση και την Αντιπολίτευση της χώρας να μας ακούσουν. Όχι, όμως, να μας ακούσουν με τα συνήθη χαμόγελα, τις επιβραβεύσεις, τα συγχαρητήρια και τις δεξιώσεις, αλλά να λάβουν σοβαρά υπόψη τους, τα όσα έχουμε να προτείνουμε. Να πάρουν τα πρακτικά των συνεδριάσεών μας, να εξετάσουν τις ιδέες μας και να πραγματοποιήσουν αυτές που είναι εφικτές, αυτό θα είναι η μεγαλύτερη ανταμοιβή για εμάς. Το σύνθημά της Βουλής των Εφήβων, «η φαντασία στην εξουσία» δεν σημαίνει ότι οι λύσεις και οι προτάσεις μας ανήκουν στη σφαίρα της φαντασίας. Σημαίνει ότι εμείς ως νέοι και οραματιστές έχουμε τη δυνατότητα να λέμε πράγματα, που οι μεγαλύτεροι είτε δεν μπορούν είτε δεν θέλουν να πουν.

Πρέπει να συνειδητοποιήσουν ότι δεν ερχόμαστε εδώ μόνο με στόχο να περάσουμε όμορφα με πάρτι, ξεναγήσεις και δεξιώσεις. Ότι εργαζόμαστε, όπως ακριβώς και αυτοί με πολλές συνεδριάσεις,, αναζητώντας τρόπους να πραγματοποιήσουμε τα όνειρα για μια καλύτερη κοινωνία. Ασφαλώς, η εμπειρία αυτή θα μείνει αξέχαστη σε όλους μας και με την

επιστροφή μας θα πάρουμε μαζί μας ένα σπουδαίο μάθημα ομαδικότητας, συνεργασίας και πάνω από όλα δημοκρατικότητας.

Σημαντικότερο, όμως, επίτευγμα αποτελεί για εμάς να μας αντιμετωπίσουν ως ισάξιους Βουλευτές, που έχουν σκεφθεί πολύ προσωπικά και έχουν εξετάσει διεξοδικά ένα θέμα, πριν εκφράσουν άποψη γι' αυτό. Το μόνο που ζητάμε, είναι να ξέρουμε πως τους εμπνεύσαμε και τώρα με τη σειρά τους να κάνουν πράξη, όσα δεν έχουμε τη δυνατότητα να κάνουμε εμείς. Αυτή θα είναι η μεγαλύτερη ικανοποίησή μας.

Έχουμε, λοιπόν, την απαίτηση και νομίζω ότι μιλάω εκ μέρους όλων των Εφήβων Βουλευτών να λάβουν σοβαρά υπόψη τα όσα λέμε και να δείξουν προσοχή σε εμάς που μιλάμε ανιδιοτελώς, με μόνο κίνητρο τον αυθορμητισμό και το πείσμα μας.

Αν, λοιπόν, θέλουν πραγματικά να αποδείξουν ότι το πρόγραμμα της «Βουλής των Εφήβων» σημαίνει γι' αυτούς κάτι περισσότερο από επίσημο εφηβικό πάρτι, είναι καιρός να το κάνουν. Εμείς θα περιμένουμε να δούμε, κατά πόσο, θα τους επηρεάσουν τα λόγια μας και το τι θα κάνουν στη συνέχεια, με βάση τα όσα τους προτείνουμε. Μας ζητούν λύσεις και προτάσεις και εμείς τις δώσαμε. Εναπόκειται πλέον στους Βουλευτές του Ελληνικού Κοινοβουλίου το πώς και αν θα τις χρησιμοποιήσουν και πρέπει να το κάνουν, γιατί μόνο με αυτό τον τρόπο θα ολοκληρωθεί το όραμα της «Βουλής των Εφήβων». Σας ευχαριστώ.

Στο σημείο αυτό προσέρχεται στην Αίθουσα η Πρόεδρος της Βουλής κυρία Άννα Μπενάκη – Ψαρούδα για να παρακολουθήσει τη συνεδρίαση.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής Μαριάννα Χριστοφιλάκη.

MARIANNA ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΑΚΗ (Β' Αθήνας): Αξιότιμη κυρία Πρόεδρος, Αγαπητοί Έφηβοι Βουλευτές.

Από την εμπειρία μου μέσα από τα καθημερινά δράματα και τη συναναστροφή μου με ανθρώπους, έχω κάνει μια διαπίστωση. Ακούω γύρω μου για αξίες, την αξία της δικαιοσύνης, της ελευθερίας, της ισότητας, της ευνομίας, αλλά συνάμα συνειδητοποιώ ότι κηλιδώνονται και εκμηδενίζονται με κάθε μας πράξη. Εγκωμιάζουμε την ανθρωπιά, αλλά συνάμα αφήνουμε να πεθαίνει δίπλα μας ένα παιδί από πείνα. Ναρκισσεύομαστε ως ειρηνοποιοί και, όμως, σκοτώνουμε στο όνομα της ειρήνης. Από παιδιά μας μεγαλώνουν σε ένα κόσμο που αντιμετωπίζουμε τα πάντα με αδιαφορία, χωρίς να σκεφτόμαστε τα κατάλοιπα που αφήνουν αυτά στην ψυχή μας. Οι νέοι χαρακτηρίζονται εξ ορισμού ως οι οξύτεροι κατηγοροί των μεγάλων. Όμως, παρατηρώ πολλούς Νεοέλληνες να έχουν οργανωθεί πολύ καλά στον στρατώνη της κοινωνίας, που τους θέλει πανομοιότυπα στρατιωτάκια στο όνομα της προόδου. Σε αυτό συμβάλλουν πολύ τα σχολικά

εργοστάσια, που βγάζουν ρομποτάκια στον πόλεμο της καθημερινότητας. Αναρωτιέμαι συχνά, τότε το σχολείο θα σπέρνει στους νέους ερωτήματα. Πιστεύω, πως όσο σημαντικό είναι να μάθουν οι νέοι να αναλύουν ένα ποίημα του Καβάφη, ένα πεζό του Παπαδιαμάντη, άλλο τόσο σημαντικό είναι να αναλύουν κινηματογράφο, εφημερίδες. Να συζητούν με τους καθηγητές τους το γεγονός ότι ενώ θεσπίστηκαν τα ανθρώπινα δικαιώματα, στους δρόμους της Αθήνας, βλέπουμε συχνά καμένα παιδιά να ζητιανεύουν αργοπεθαίνοντας. Να προβληματιστούν για το γεγονός ότι στο Γκουαντανάμο κρατούνται ακόμη και 14χρονα παιδιά και ανακρίνονται.

Έχω διαπιστώσει ότι το μεγαλείο της υποκρισίας που βασιλεύει στην κοινωνία μας όλο το μεγαλώνει. Να ανακαλέσω στο νου μου το περιστατικό του περασμένου χειμώνα, όπου το Εθνικό Ραδιοτηλεοπτικό Συμβούλιο τιμώρησε τηλεοπτικό σήριαλ, για την προβολή του φιλιού δύο ανδρών; Και αυτό συμβαίνει πού; Σε μια κοινωνία που είναι βουτηγμένη στη φιληδονία της κατανάλωσης, που είναι εξοικειωμένη και ανέχεται να καταναλώνει τα προϊόντα της πορνοβιομηχανίας. Στην κοινωνία αυτή που όλα τα επιτρέπει. Ή να μιλήσω για την πλύση εγκεφάλου που βίωσα τον τελευταίο καιρό. Ολυμπιακό πνεύμα, εθελοντισμός, αξίες, ιδανικά. Λεγόταν ότι όλοι θα κερδίσουμε και αναρωτήθηκα πολλές φορές, τι κέρδος μπορεί να έχουν οι νεκροί εργάτες που σκοτώθηκαν στα Ολυμπιακά έργα, εξαιτίας της έλλειψης μέτρων υγιεινής και ασφάλειας, λόγω βιασύνης. Προσωπικά πιστεύω ότι η Ελλάδα έχει περισσότερο ανάγκη να αναβαθμίσει τα νοσοκομεία της, να χτίσει ιδρύματα για τα ευπαθή άτομα και ύστερα να δαπανήσουμε χρήματα για τα τεράστια στάδια.

Όλες αυτές οι εικόνες της κοινωνίας έχουν ριζώσει καλά μέσα στο μυαλό μου. Γι' αυτό έχω βαρεθεί τα φουσκωμένα λόγια, τις δήθεν αξίες, τα απραγματοποίητα ιδανικά, τις ιδεολογίες που έχουν καταντήσει γραφικές.

Ο Ερνέστο Τσε Γκεβέρα είχε πει πως, αν κάπου στην υφήλιο κάποιος συνάνθρωπός μας υποφέρει και αδικείται, τότε πρέπει να συμμετάσχουμε και να πολεμάμε γι' αυτό. Στις ημέρες μας, όμως, όχι μόνο δεν υπάρχει δικαιοσύνη, αλλά η αδικία έχει μονιμοποιηθεί. Να αναφερθώ στην καταστράτηγηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στις φυλακές; Βλέπουμε σπιλώσεις, όπως στην περίπτωση των επτά της Θεσσαλονίκης. Και η στάση μας ποια είναι; Η αδιαφορία και η σιωπή.

Έχω καταλάβει ότι οι άνθρωποι έχουν υιοθετήσει την άποψη ότι «δεν συμβαίνει σπίτι μου, δεν με αφορά» και παρατηρούν αμήχανα στα Μ.Μ.Ε. τα προβλήματα που υπάρχουν γύρω μας είτε αυτά είναι τα ναρκωτικά είτε η βία είτε οι άστεγοι είτε η υγεία είτε ο ρατσισμός, κρατώντας μία στάση σιωπής και αδιαφορίας. Τα προβλήματα, όμως, αυτά αφορούν όλους. Αύριο θα δούμε να απασχολούν με τραγικά

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

τρόπο τους διπλανούς μας, τους φίλους μας και το επόμενο λεπτό μπορεί να χτυπήσουν τη δική μας πόρτα.

Αξίζει να αναφέρω τα λόγια του Μάρτιν Νίμαιλερ: «Πρώτα ήρθαν και συλλάβανε τους κομμουνιστές. Δεν μίλησα, επειδή δεν ήμουν κομμουνιστής. Έπειτα ήρθαν για τους Εβραίους. Δεν μίλησα, επειδή δεν ήμουν Εβραίος. Μετά συλλάβανε τους εργάτες, μέλη συνδικάτων. Δεν μίλησα, επειδή δεν ήμουν συνδικαλιστής. Ύστερα ήρθαν για τους καθολικούς. Πάλι δεν μίλησα, επειδή ήμουν προτεστάντης. Αλλά στο τέλος, όταν ήρθαν να πιάσουν εμένα, δεν είχε απομείνει κανείς, για να μιλήσει».

Απέναντι σε όλα αυτά τα προβλήματα που προσβάλλουν την ανθρώπινη αξιοπρέπεια, βλέπω ότι οι περισσότεροι Νεοέλληνες κάνουν τη δική τους «επανάσταση», μέσα από ακριβά αυτοκίνητα, μοδάτα ρούχα, εμπορευματοποιημένη μουσική, ξεσπάσματα σε κλαμπ, ανούσιες βόλτες σε καφετέριες. Με άλλα λόγια παίζουν καλά το παιχνίδι του συστήματος, γιατί για παράδειγμα, η πολιτική εξουσία προτιμά να βλέπει τους νεοέλληνες να κατεβαίνουν στην Ομόνοια για να πανηγυρίζουν το γκολ του Χαριστέα, παρά να πηγαίνουν σε διαδηλώσεις και να φωνάζουν εναντίον των ανισοτήτων και της πολιτικής διαφθοράς.

Αρκετές φορές σκέφτομαι πως είμαι τυχερή. Δεν βιώνω κάποιον πόλεμο, δε βιώνω δικτατορία. Τα πράγματα έχουν αλλάξει. Όλα είναι μια χαρά. Έχω υλικά αγαθά και αναρωτιέμαι, μήπως πρέπει να βάλω μυαλό και να συμβιβαστώ. Όμως, αυτές τις στιγμές μου λείπει κάτι αληθινό, ώστε να μπορώ να πιστέψω. Ο συμβιβασμός δεν είναι λύση. Η εποχή μου είναι μπερδεμένη. Ο κόσμος είναι μολυσμένος. Δεν τον ενδιαφέρει να μάθει την αλήθεια. Εγώ προσπαθώ να κοιτάω λίγο παραπέρα, από εκεί που μου έμαθαν να κοιτάω. Είμαι 18 χρονών και έχω καταλάβει ότι δεν έχω ανάγκη από παραμύθια, ή μάλλον πιστεύω σε μια εκδοχή των παραμυθιών, σε αυτή του παραμυθιού της κοινωνίας. Δεν τελειώνουν όσο υπάρχουν αφελή, γενναιοδωρα, εύθραυστα πλάσματα να αντιμετώπισουν πανίσχυρους και κακούς γίγαντες. Την αντίληψή μου αυτή, την κρατάω καλά οχυρωμένη και εάν η στάση ζωής μου φαίνεται πολύ ρομαντική γι' αυτό τον κυνικό κόσμο που ζούμε, θα απαντήσω με τα λόγια του Ευγένιου Ιονέσκο «η μόνη δύναμη που μου απομένει, είναι η άρνηση για υποταγή, δε θα ανταλλάξω την ελευθερία μου με τη βόλεψη». Δεν θα καταντήσω αναίσθητη.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Θα καλωσορίσω εκ μέρους όλων μας, την Πρόεδρο της Βουλής, κυρία Άννα Μπενάκη - Ψαρούδα και μας τιμάει η παρουσία της εδώ.

Τον λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής Αφροδίτη Νίκα.

ΑΦΡΟΔΙΤΗ ΝΙΚΑ (Νομός Μεσσηνίας): Αξιότιμη κυρία Πρόεδρε, αγαπητοί Έφηβοι Βουλευτές, αισθάνομαι μεγάλη συγκίνηση και τιμή, που επιλέχθηκα στον σημαντικό θεσμό

της «Βουλής των Εφήβων». Μου δίνεται η ευκαιρία να εκφράσω τις απόψεις μου σε έναν σημαντικό τομέα που απασχολεί την κοινωνία μας, την ανεργία. Για να συνειδητοποιήσουμε τη σοβαρότητα του προβλήματος και προκειμένου να βρούμε τρόπους αντιμετώπισης, θα πρέπει να αναζητήσουμε τα αίτια της δημιουργίας του. Γιατί υπάρχει ανεργία στις ημέρες μας; Έχουμε αναρωτηθεί, γιατί οι νέοι άνθρωποι που έχουν σπουδάσει, δεν μπορούν να βρουν δουλειά; Κατά την άποψή μου, οι σημαντικότεροι λόγοι που οδήγησαν την χώρα μας στην αύξηση της ανεργίας είναι οι εξής:

Η αποβιομηχανοποίηση, λόγω του υψηλού κόστους παραγωγής και η αναζήτηση επιχειρηματικής δραστηριότητας των βιομηχάνων σε τρίτες χώρες, με χαμηλό κόστος εργασίας. Η εξέλιξη στην τεχνολογία, ο μεγάλος ανταγωνισμός και η εφαρμογή σύγχρονων μεθόδων, αύξηση παραγωγικότητας και μείωσης του κόστους παραγωγής των προϊόντων και των παρεχόμενων υπηρεσιών. Η έλλειψη προγράμματος επενδύσεων στην χώρα μας σε διάφορους τομείς της οικονομίας μας, π.χ. τουρισμός, αγροτικές εκμεταλλεύσεις και αξιοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού.

Η λαθρομετανάστευση που έχει πάρει ανεξέλεγκτες διαστάσεις τα τελευταία χρόνια, με γνωστές σε όλους μας συνέπειες. Η εγκατάλειψη της περιφέρειας σε έργα υποδομής και η έλλειψη προγραμμάτων απασχόλησης και αξιοποίησης του εργατικού δυναμικού. Η έλλειψη πολιτικής ενίσχυσης της επιχειρηματικότητας των μικρομεσαίων επιχειρήσεων και ο αθέμιτος ανταγωνισμός των ομορρυθμικών επιχειρήσεων, εκτοπίζουν από την αγορά τις μικρές επιχειρήσεις.

Θα ήθελα να αναφερθώ στις συνέπειες αυτού του προβλήματος. Οι συνέπειες της ανεργίας που πλήττει τους νέους και τις γυναίκες, ιδιαίτερα της υπαίθρου, είναι πολλές. Διευρύνει τις κοινωνικές ανισότητες και δημιουργεί πρόβλημα επιβίωσης. Επιτείνει το δημογραφικό πρόβλημα. Προκαλεί αίσθημα ανασφάλειας και δε δίνει ευκαιρία στους νέους, να υλοποιήσουν τα όνειρά τους. Για την αντιμετώπιση του προβλήματος θα πρέπει η πολιτεία, να εφαρμόσει βραχυπρόθεσμες και μακροπρόθεσμες πολιτικές, που θα αποβλέπουν στον συσχετισμό της εκπαίδευσης με την αγορά εργασίας, την αξιοκρατία, την αποκέντρωση εθνικών πόρων με προγράμματα αξιοποίησης όλου του ανθρώπινου δυναμικού της χώρας και ιδιαίτερα της περιφέρειας. Να δοθούν κίνητρα σε όλους τους παραγωγικούς τομείς εθνικής οικονομίας, αγροτουρισμού, αγροτική ανάπτυξη και βιοτεχνία. Να εφαρμοστούν προγράμματα επαγγελματικής αποκατάστασης των ανέργων. Να καταρτισθεί δίκαιο σύστημα φορολόγησης στις μικρές επιχειρήσεις, στους ανέργους γενικότερα στους πολίτες με χαμηλά εισοδήματα. Να ενισχυθεί η ιδιωτική πρωτοβουλία και να ιδιωτικοποιηθούν οι δημόσιες επιχειρήσεις που δεν μπορούν να ανταποκριθούν στον σύγχρονο ανταγωνισμό.

Τέλος, θα πρέπει να αξιοποιηθούν όλα τα έργα υποδομής, εγκαταστάσεις και τεχνογνωσία, που απέκτησε η χώρα μας με την επιτυχή διεξαγωγή των Ολυμπιακών Αγώνων 2004 στην Αθήνα.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Κυρία Πρόεδρε, θα ήθελα να σας παραχωρήσω τη θέση μου.

ANNA ΜΠΕΝΑΚΗ - ΨΑΡΟΥΔΑ (Πρόεδρος της Βουλής): Ευχαριστώ πάρα πολύ όλους σας, για την ωραία υποδοχή. Με συγκινείτε ιδιαίτερα. Έχω περάσει πολλά χρόνια στο Πανεπιστήμιο, ως Καθηγήτρια έχοντας πάντα σχέση με τους νέους και τις νέες και μία από αυτές ήταν η Πρόεδρος της Επιτροπής σας.

Επεξεργασάσατε θέματα μιας Επιτροπής που είναι από τις πλέον σημαντικές στο έργο μας. Όπως παρακολουθείτε και εσείς από τον Τύπο και τις γενικότερες συζητήσεις, ένα μεγάλο θέμα που απασχολεί όλη την ανθρωπότητα και ιδιαίτερα την Ευρώπη, είναι η κρίση του λεγόμενου κοινωνικού κράτους. Εννοώ την ανεπάρκεια που υπάρχει στο κράτος να ανταποκρίνεται στις κοινωνικές απαιτήσεις και βεβαίως το πρόβλημα που δημιουργείται από τις ίδιες τις κοινωνικές απαιτήσεις. Αυτές οι κοινωνικές απαιτήσεις είναι τόσο υπέρμετρες, ώστε να μην μπορεί το κράτος και μάλιστα όταν είναι ένα φτωχό κράτος, να τις αντιμετωπίσει.

Επομένως, είναι βαθύτατα τα προβλήματα που συνδέονται με τη δική σας Επιτροπή και είναι εξαιρετικά κρίσιμα και για την πολιτική, αλλά ιδίως για την κοινωνία.

Εμείς οι Βουλευτές έχουμε τους ίδιους προβληματισμούς, ανεξάρτητα, με τα κόμματα στα οποία ανήκουμε. Τους προβληματισμούς αυτούς, τους ξεδιπλώνουμε καλύτερα στο πλαίσιο των Κοινοβουλευτικών Επιτροπών οι οποίες, έπειτα από την τελευταία τροποποίηση του Κανονισμού της Βουλής, έχουν αποκτήσει μεγαλύτερο κύρος και βάρος. Η πραγματική επεξεργασία των νομοσχεδίων και η ανταλλαγή απόψεων, δεν μιλά τόσο για πολιτική αντιπαράθεση, όσο για ανταλλαγή απόψεων που είναι πολύ χρήσιμη, αυτή, γίνεται, κυρίως, στις Κοινοβουλευτικές Επιτροπές. Είναι χαρά μας που εσείς 350 Έφηβοι Βουλευτές μάθατε το τι είναι Κοινοβουλευτική Επιτροπή, διότι δεν έχουν δημοσιότητα. Ο λαός δεν γνωρίζει το τι γίνεται στις Επιτροπές, στις συνεδριάσεις τους. Ο λαός, κυρίως, βλέπει τις συζητήσεις στην Ολομέλεια της Βουλής. Εκεί γίνεται η πολιτική αντιπαράθεση, αλλά η εμπάθυση στα προβλήματα γίνεται στις Επιτροπές. Αυτό που εισφέρετε εσείς, δεν είναι τόσο καλά επεξεργασμένο, όπως είναι αυτό που εμείς προσπαθούμε να αναπτύξουμε. Έχει προηγηθεί μία μελέτη, συζητήσεις μέσα στα κόμματα για τις θέσεις επί των νομοσχεδίων και πλέον τα θέματα έρχονται πιο επεξεργασμένα στις επιτροπές. Το συμπέρασμα είναι ότι υπάρχει λόγος, αντίλογος, διάλογος, προσπάθεια προσέγγισης και οι αποφάσεις που καταλήγουμε πρέπει να

είναι, όσο το δυνατόν προϊόν πλήρους ελέγχου από όλες τις απόψεις, αλλά και συναίνεσης. Είναι αναγκαίο κάποιες φορές, να είναι και προϊόν συμβιβασμού.

Άκουσα προηγούμενα τη συναδέλφισσά σας που «εξόρκισε» τους συμβιβασμούς. Σωστό είναι, στην ηλικία σας ότι δεν πρέπει να ξεκινάτε από συμβιβασμούς.

Πρέπει να ξέρετε ότι κάποια στιγμή, όταν είναι αγεφύρωτες οι αποστάσεις, ιδίως στα κοινωνικά θέματα, όπως θα δείτε, δεν υπάρχει άλλη λύση, παρά να υπάρξει μία εκατέρωθεν στάθμιση των απόψεων και τελικά με κάποιο συμβιβασμό να βρεθεί ο κοινός παρονομαστής, γιατί, χωρίς ένα κοινό παρονομαστή, δεν μπορούμε ως κοινωνία να προχωρήσουμε σε τίποτα. Επομένως, χαίρομαι πάρα πολύ για αυτή τη διεξαγόμενη συμμετοχή και θέλω ιδιαίτερα να ευχαριστήσω τους συναδέλφους Βουλευτές και τα μέλη της Επιτροπής Προγράμματος και τους συνεργάτες της Βουλής που έχουν δουλέψει τόσο πολύ για αυτό το θεσμό.

Και τώρα που θα επιστρέψετε στα μέρη παραμονής σας να μεταφέρετε και να συμπληρώσετε την εικόνα της Βουλής από την προσωπική σας εμπειρία, ώστε όλοι οι πολίτες να έχουν, όσο γίνεται πιο σωστή άποψη, το τι σημαίνει Βουλή, τι σημαίνει κοινοβουλευτισμός και τι σε τελική ανάλυση σημαίνει δημοκρατία.

Σας ευχαριστώ πάρα πολύ.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής Ισιμίνη Χαλιμούρδα.

ΙΣΜΗΝΗ ΧΑΛΙΜΟΥΡΔΑ (Νομός Αιτωλ/νίας): Θα αναφερθώ στη συνολική κρίση που έχουμε στην πατρίδα μας που είναι πολιτική, οικονομική και πολιτιστική. Είναι κρίση αξιών, σχέσεων, ήθους και συμπεριφοράς.

Υπάρχει κοινωνική κρίση, κάτι που έχει σχέση με τον τρομερό διεθνισμό της εποχής μας, κρίση στα μέσα μετακίνησης, ενημέρωσης, αλληλοεξάρτησης όλων των λαών της γης, και μετά από πολλά χρόνια φτάσαμε σε χαλάρωση του κοινωνικού μας ιστού, ώστε σήμερα, όχι μόνο ο ειδικός, αλλά ο τυχαίος άνθρωπος να διερωτάται, αν μπορεί μετά από τόσα καρκινώματα να συνεχίσει να ζει αυτός ο οργανισμός. Έτσι φτάσαμε σε ένα καιρό αμφισβήτησης για την πολιτική μας κληρονομιά και από προγονόληπτοι καταστήσαμε σχεδόν αρνητές των προγόνων μας. Συγγαίουμε τον κακό παπά με την ορθοδοξία. Στη δίνη ενός ανυπολόγητου πολιτισμού φτύνουμε τη λαϊκή μας παράδοση. Πετάμε την ελληνικότητα, εξτρακίζουμε τη συμπεριφορά της ανθρωπιάς και καλλιεργούμε με μεγάλο ζήλο όλα τα ελαττώματα της φυλής, τον εγωισμό και την αρχομανία. Έτσι, ενώ μιλάμε για αξιοκρατία, υποκλινόμαστε στην αναξιοκρατία. Απαιτούμε τα πάντα, χωρίς να προσφέρουμε το παραμικρό. Θέλουμε να είμαστε αυτοί που δεν είμαστε. Θέλουμε να ζούμε όπως δε μπορούμε. Θέλουμε τα πάντα για το τίποτα και το βασικότε-

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

ρο χάθηκε από την ελληνική κοινωνία η συνείδηση του αυτοπεριορισμού, καθώς και ορισμένοι όροι συμπεριφοράς που διέκριναν τον Έλληνα. Εδώ ο ελληνικός λαός αναρωτιέται, πότε θα αποφασίσει η ελληνική κοινωνία να βρει το στοιχείο που θα σταματήσει την ηθική σήψη;

Θα ήθελα να εκφράσω μια επιθυμία του παππού μου. Μου ζήτησε να του πω, αν στο Κοινοβούλιο υπάρχει η εικόνα του Χριστού, όπως υπάρχει και στο σπίτι μας και στο σχολείο μας, γιατί να μην υπάρχει και στη Βουλή;

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Θέλω να σας ενημερώσω, ότι εξαντλήθηκε ο κατάλογος των ομιλητών. Πήραν το λόγο, πολλοί Έφηβοι Βουλευτές. Συζητήσαμε πάρα πολλά θέματα με πολύ ανοιχτό συναίσθημα, με προσωπικές εμπειρίες και με διαφωνίες, είδαμε πόσο γόνιμο μπορεί να είναι και το να διαφωνείς. Χθές, η επιτροπή μας βίωσε το τι σημαίνει σύνθεση των απόψεων, γύρω από το θέμα του ρατσισμού. Νομίζω ότι η γόνιμη συζήτηση και αντίλογος που αναπτύχθηκε, κατέληξε σε μία σύνθεση. Και προσωπικά με γέμισε αισιοδοξία, γι αυτό που έρχεται από τα ελληνικά νιάτα.

Τώρα θα προχωρήσουμε στις ψηφοφορίες. Έχουμε τρεις ψηφοφορίες. Η πρώτη είναι επί της αρχής της Σύνθεσης Κειμένων, αρμοδιότητας της Επιτροπής Κοινωνικών Υποθέσεων. Εδώ θα κληθούμε να ψηφίσουμε επάνω στα γενικά κεφάλαια, τα οποία εσείς θέσατε. Η δεύτερη ψηφοφορία είναι επί των συγκεκριμένων προτάσεων των κεφαλαίων και η τρίτη ψηφοφορία είναι η ψηφοφορία επί των νέων προτάσεων που διατυπώθηκαν στις δύο συνεδριάσεις της Επιτροπής.

Αρχίζει η ψηφοφορία επί της αρχής. Τα θέματα είναι: Δημογραφικό πρόβλημα, ρατσισμός, ανθρωπισμός, υγεία νοσοκομεία και κοινωνική ασφάλιση, περίθαλψη, εγγληματικότητα, ναρκωτικά, οικογένεια, διαπροσωπικές σχέσεις, χάσμα γενεών, σωματική ψυχική υγιεινή, κάπνισμα, αλκοόλ, άστεγοι, εργασία ανεργία, επαγγελματικός προσανατολισμός, μεταφορές, εφηβεία, νεανικοί προβληματισμοί και οράματα, προβλήματα νέων, κίνδυνοι, χαρακτηριστικά νέων, ευθανασία και κλωνοποίηση.

Συμφωνείτε επί της αρχής για τα θέματα που ήδη αναφέραμε;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Ναι, ναι.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Επομένως, το σύνολο των θεμάτων επί της αρχής, γίνονται δεκτά, ομόφωνα.

Προχωρούμε στις προτάσεις που αναφέρονται στο κεφάλαιο για το δημογραφικό πρόβλημα.

Υπάρχουν κάποιοι που θέλουν να λάβουν το λόγο επί των προτάσεων που περιλαμβάνονται σε αυτό το κεφάλαιο;

Το λόγο έχει ο Έφηβος Βουλευτής Απόστολος Μπλέκας.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΜΠΛΕΚΑΣ (Νομός Τρικάλων): Διαφωνώ με ορισμένες προτάσεις, όπως για τη «μείωση εξωτερι-

κής μετανάστευσης και προσπάθεια για παλιννόστηση των Ελλήνων του εξωτερικού». Πιστεύω, ότι δεν μπορούμε να απαγορεύσουμε σε κάποιον να πάει σε κάποια χώρα για να δουλέψει. Είμαστε χώρα που ανέκαθεν είχε μετανάστες στο εξωτερικό. Οι άνθρωποι αυτοί δεν πειράζουν κανένα, προσφέρουν φθηνότερα εργατικά χέρια, που οι εργοδότες, όπως είναι φυσικό, τα προτιμούν. Αν πραγματικά θέλουν να μειωθεί η ανεργία, ας μειώσουν τις τιμές στην αγορά ή ας πείσουν τους εργοδότες να παίρνουν Έλληνες, αν πιστεύουν ότι η ανεργία είναι ένα αίτιο του δημογραφικού προβλήματος.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Η ανωτέρω πρόταση τίθεται σε ψηφοφορία. Γίνεται δεκτή η συγκεκριμένη πρόταση;

ΠΟΛΛΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Όχι, όχι.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Επομένως, η πρόταση για τη μείωση της εξωτερικής μετανάστευσης και προσπάθεια για παλιννόστηση των Ελλήνων του Εξωτερικού, απορρίπτεται, κατά πλειοψηφία.

Το λόγο έχει ο Έφηβος Βουλευτής Απόστολος Μπλέκας.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΜΠΛΕΚΑΣ (Νομός Τρικάλων): Δεν συμφωνώ με την πρόταση που λέει «όχι στις αμβλώσεις και όχι στην αντισύλληψη». Κάποιες φορές συμβαίνουν κάποια λάθη, τα οποία μπορεί να οδηγήσουν στην καταστροφή της ζωής μιας γυναίκας, γιατί οι γυναίκες είναι αυτές που ερωμίζονται συνήθως όλο το βάρος. Δεν είναι σωστό να απαγορεύσει κανείς το δικαίωμα στον έρωτα, μέσω της απαγόρευσης της αντισύλληψης. Όσον αφορά τις αμβλώσεις, ίσως να είναι φόνος, όπως θεωρούν μερικοί, αλλά όταν πρόκειται να καταστραφούν δύο ζωές, με τη γέννηση ενός ατόμου, είναι προτιμότερο να μην γεννηθεί καθόλου.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Υπάρχει διαφωνία, λοιπόν, για την πρόταση «όχι στις αμβλώσεις, όχι στην αντισύλληψη».

Ερωτάται η Επιτροπή, εάν γίνεται δεκτή η πρόταση.

ΠΟΛΛΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Όχι, όχι.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Επομένως, η πρόταση απορρίπτεται, κατά πλειοψηφία.

Το λόγο έχει ο Έφηβος Βουλευτής, Απόστολος Μπλέκας.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΜΠΛΕΚΑΣ (Νομός Τρικάλων): Η πρόταση «να χαρακτηρισθούν πολύτεκνοι οι γονείς με τρία παιδιά», δεν την απορρίπτω ως χαρακτηρισμό, αλλά επειδή θα συνοδευτεί με κάποια προνόμια, δεν καταλαβαίνω το λόγο, γιατί πρέπει αυτοί οι άνθρωποι να αντιμετωπίζονται ως πολίτες πρώτης κατηγορίας. Δεν καταλαβαίνω την ουσία αυτής της πρότασης.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα

της Επιτροπής): Το λόγο έχει η Κατερίνα Παπαδοπούλου.

ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ (Νομός Αργολίδας): Προσωπικά, πιστεύω ότι πρέπει να θεωρούνται πολύτεκνοι εκείνοι που έχουν τρία παιδιά. Ο λόγος είναι ότι, ίσως, να μην μπορούν να τα καταφέρουν οικονομικά. Μία οικογένεια μπορεί να γεννήσει ένα ακόμα παιδί, με αποτέλεσμα να μην μπορεί να συντηρηθεί.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Τίθεται σε ψηφοφορία και ερωτάται το Σώμα, εάν συμφωνεί ή διαφωνεί με την πρόταση: «Να χαρακτηρισθούν πολύτεκνοι οι γονείς με τρία παιδιά».

ΠΟΛΛΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτή, δεκτή.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Επομένως, η πρόταση αυτή έγινε δεκτή, κατά πλειοψηφία.

Το λόγο έχει η Αθηνά Σαχουλίδου.

ΑΘΗΝΑ ΣΑΧΟΥΛΙΔΟΥ (Νομός Ροδόπης): Διαφωνώ στο σκέλος της πρότασης, η οποία αναφέρεται στην κατάργηση των φροντιστηρίων, από την άποψη ότι δεν μπορούμε να απαγορεύσουμε σε ένα παιδί, που αισθάνεται αδύναμο και δεν ικανοποιείται από την βοήθεια που του προσφέρει το δημόσιο σχολείο, να στραφεί στον ιδιωτικό τομέα, προκειμένου να αυξήσει τις επιδόσεις του.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Αν κατάλαβα καλά, δεν διαφωνείτε με όλη την πρόταση. Στην ουσία προτείνετε η πρόταση να τροποποιηθεί και να μην καταργηθούν τα φροντιστήρια. Θα ψηφίσουμε, δηλαδή, δύο πράγματα.

Πρώτα: Τίθεται σε ψηφοφορία και ρωτάται το Σώμα αν συμφωνεί ή διαφωνεί με την πρόταση της Σύνθεσης Κειμένων.

ΠΟΛΛΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Όχι.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Επομένως η πρόταση της Σύνθεσης Κειμένων απορρίπτεται, κατά πλειοψηφία.

Τίθεται σε ψηφοφορία και ρωτάται το Σώμα αν συμφωνεί ή διαφωνεί με την τροποποίηση της κ. Σαχουλίδου. Δηλαδή, να μην καταργηθούν τα φροντιστήρια.

ΠΟΛΛΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτή, δεκτή.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Επομένως, εγκρίνεται η τροποποίηση, που πρότεινε η Έφηβος Βουλευτής, Αθηνά Σαχουλίδου, αλλά η πρόταση αυτή αφορά την Επιτροπή Μορφωτικών Υποθέσεων.

Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής, Αφροδίτη Νίκα.

ΑΦΡΟΔΙΤΗ ΝΙΚΑ (Νομός Μεσσηνίας): Δεν συμφωνώ με την πρόταση να αυξηθεί το ποσοστό εισαγωγής στα ΤΕΙ και ΑΕΙ της χώρας από παιδιά πολύτεκνων οικογενειών, γιατί αδικούνται αυτοί που πραγματικά αξίζουν να μπουν.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα

της Επιτροπής): Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής Μαρία Τίγκα.

ΜΑΡΙΑ ΤΙΓΚΑ (Νομός Καρδίτσας): Θα ήθελα να πω ότι τα παιδιά που προέρχονται από μικρές οικογένειες έχουν μεγαλύτερη οικονομική δυνατότητα και έτσι μπορούν να παρακολουθούν φροντιστήριο. Έτσι, κρατάμε μία ισορροπία και δίνουμε ένα μεγαλύτερο ποσοστό στα παιδιά αυτά.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής Ευαγγελία Μπάλλα.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ ΜΠΑΛΛΑ (Νομός Αττικής): Συμφωνώ με την κυρία Νίκα. Πιστεύω ότι θα ήταν καλύτερα να δοθούν επιδόματα και όχι προνόμια, ώστε να έχουν αυτήν τη δυνατότητα τα παιδιά των πολύτεκνων οικογενειών.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Τίθεται σε ψηφοφορία και ερωτάται το Σώμα αν συμφωνεί ή διαφωνεί με την παραπάνω πρόταση.

ΠΟΛΛΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Όχι, όχι.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Επομένως, η πρόταση απορρίπτεται, κατά πλειοψηφία.

Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής, Σοφία Παπαδημητροπούλου.

ΣΟΦΙΑ ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΟΠΟΥΛΟΥ (Νομός Αχαΐας): Σχετικά με την πρόταση «να γεφυρωθεί το χάσμα ανάμεσα στον αναπτυσσόμενο και αναπτυσσόμενο κόσμο», θα ήθελα να πω ότι είναι πολύ γενική και δεν μπορώ να καταλάβω τι ακριβώς εννοεί ο συνάδελφος που την έκανε.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής, Αλεξία Σολωμού.

ΑΛΕΞΙΑ ΣΟΛΩΜΟΥ (Δεμεσός Κύπρου): Να κατανεμηθεί ο πλούτος πιο δίκαια.

ΔΑΝΑΗ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ (Α' Αθήνας): Είναι ωραία ιδέα, αλλά κατά τη γνώμη μου, άσχετη με το δημογραφικό. Θα πρέπει δε να τεθεί, τουλάχιστον σε ευρωπαϊκό επίπεδο, για να λυθεί. Δηλαδή, εδώ κατά τη γνώμη μου, δεν μας αφορά.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής Ιωάννα – Ελλη Παπουτσάνη.

ΙΩΑΝΝΑ – ΕΛΛΗ ΠΑΠΟΥΤΣΑΝΗ (Β' Αθήνας): Και εγώ πιστεύω, ότι δεν αφορά το αν θα ψηφιστεί κάτι στην Ελλάδα. Μήπως εννοεί κάτι άλλο;

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής Στεριανή Μουσιιάδου.

ΣΤΕΡΙΑΝΗ ΜΩΥΣΙΑΔΟΥ (Α' Θεσσαλονίκης): Πιστεύω ότι είναι κάπως σχετικό με το δημογραφικό πρόβλημα, γιατί η γέννηση των παιδιών είναι και οικονομικό θέμα. Θα πρέπει, λοιπόν, να υπάρξει καταμερισμός του πλούτου σε όλες

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

τις χώρες για να αυξηθούν και τα ποσοστά της γεννητικότητας.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Το λόγο έχει ο Εφηβος Βουλευτής Απόστολος Μπλέκας.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΜΠΑΕΚΑΣ (Ν. Τρικάλων): Το δημογραφικό είναι ένα θέμα της Ελλάδος, το οποίο δεν νομίζω ότι υπάρχει στον ανεπτυγμένο κόσμο. Πιστεύω, ότι σαν ιδέα είναι ωραία, την απορρίπτω, όμως, γιατί δεν έχει καμία σχέση με το δημογραφικό πρόβλημα της Ελλάδος.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Πριν συνεχίσουμε, θα ήθελα να σας πω, ότι το δημογραφικό, όντως, δεν συνδέεται άμεσα με αυτή την Επιτροπή. Οντως, εάν ψηφιστεί, δεν θα έχει καμμία αξία, παρά μόνο συμβολισμό. Και ο συμβολισμός, όμως, έχει την αξία του.

Θα ήθελα, ακόμη, να σας εξηγήσω γιατί η πολιτική της Ε.Ε. μπορεί να έχει σχέση με τον παγκόσμιο πλούτο και τη φτώχεια, ακριβώς, γιατί όταν όλα τα κράτη – μέλη επιδοτούμε το βαμβάκι, το λάδι ή το γάλα, δηλαδή τα δικά μας προϊόντα, αυτό γίνεται ένα οικονομικό αντικίνητρο για να εισαχθούν αντίστοιχα προϊόντα από χώρες στον αναπτυσσόμενο κόσμο. Επομένως, πτυχές της πολιτικής, όπως ασκούνται στην Ελλάδα, μπορούν να επηρεάσουν, πολύ λιγότερο βέβαια, γιατί είμαστε μικρότερο κράτος.

Όλα αυτά βέβαια, πολύ έμμεσα, επηρεάζουν τις εργασίες αυτής της Επιτροπής. Αυτό που εσείς θα αποφασίσετε, είναι εάν θέλετε να μείνει ή όχι, η πρόταση.

Σας ρωτάω, λοιπόν, εάν θέλετε να μείνει η πρόταση, «να γεφυρωθεί το χάσμα ανάμεσα σε ανεπτυγμένο και αναπτυσσόμενο κόσμο».

ΠΟΛΛΟΙ ΕΦΗΒΟΙ – ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Να μείνει.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Επομένως, η Επιτροπή αποφάσισε, κατά πλειοψηφία, να μείνει η πρόταση.

Εισερχόμαστε στη συζήτηση του κεφ. 2, «Κοινωνικός Ρατσισμός – Ανθρωπισμός».

Ο Εφηβος Βουλευτής Παναγιώτης Παλιάτσας, έχει το λόγο.

ΔΑΝΑΗ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ (Α' Αθήνας): Είναι ωραία ιδέα, αλλά κατά τη γνώμη μου, άσχετη με το δημογραφικό. Θα πρέπει δε να τεθεί, τουλάχιστον σε ευρωπαϊκό επίπεδο, για να λυθεί. Δηλαδή, εδώ κατά τη γνώμη μου, δεν μας αφορά.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Το λόγο έχει η Εφηβος Βουλευτής Ιωάννα – Ελλη Παπουτσάνη.

ΙΩΑΝΝΑ – ΕΛΛΗ ΠΑΠΟΥΤΣΑΝΗ (Β' Αθήνας): Και εγώ πιστεύω, ότι δεν αφορά το αν θα ψηφιστεί κάτι στην Ελλάδα. Μήπως εννοεί κάτι άλλο;

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα

της Επιτροπής): Το λόγο έχει η Εφηβος Βουλευτής Στεφανία Μουσιάδου.

ΣΤΕΡΙΑΝΗ ΜΩΥΣΙΑΔΟΥ (Α' Θεσσαλονίκης): Πιστεύω ότι είναι κάπως σχετικό με το δημογραφικό πρόβλημα, γιατί η γέννηση των παιδιών είναι και οικονομικό θέμα. Θα πρέπει, λοιπόν, να υπάρξει καταμερισμός του πλούτου σε όλες τις χώρες για να αυξηθούν και τα ποσοστά της γεννητικότητας.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Το λόγο έχει ο Εφηβος Βουλευτής Απόστολος Μπλέκας.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΜΠΑΕΚΑΣ (Ν. Τρικάλων): Το δημογραφικό είναι ένα θέμα της Ελλάδος, το οποίο δε νομίζω ότι υπάρχει στον ανεπτυγμένο κόσμο. Πιστεύω, ότι σαν ιδέα είναι ωραία, την απορρίπτω, όμως, γιατί δεν έχει καμία σχέση με το δημογραφικό πρόβλημα της Ελλάδος.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Πριν συνεχίσουμε, θα ήθελα να σας πω, ότι το δημογραφικό, όντως, δεν συνδέεται άμεσα με αυτή την Επιτροπή. Οντως, εάν ψηφιστεί, δεν θα έχει καμμία αξία, παρά μόνο συμβολισμό. Και ο συμβολισμός, όμως, έχει την αξία του.

Θα ήθελα, ακόμη, να σας εξηγήσω, γιατί η πολιτική της Ε.Ε. μπορεί να έχει σχέση με τον παγκόσμιο πλούτο και τη φτώχεια, ακριβώς, γιατί όταν όλα τα κράτη – μέλη επιδοτούμε το βαμβάκι, το λάδι ή το γάλα, δηλαδή τα δικά μας προϊόντα, αυτό γίνεται ένα οικονομικό αντικίνητρο για να εισαχθούν αντίστοιχα προϊόντα από χώρες στον αναπτυσσόμενο κόσμο. Επομένως, πτυχές της πολιτικής, όπως ασκούνται στην Ελλάδα, μπορούν να επηρεάσουν, πολύ λιγότερο βέβαια, γιατί είμαστε μικρότερο κράτος.

Όλα αυτά βέβαια, πολύ έμμεσα, επηρεάζουν τις εργασίες αυτής της Επιτροπής. Αυτό που εσείς θα αποφασίσετε, είναι εάν θέλετε να μείνει ή όχι, η πρόταση.

Σας ρωτάω, λοιπόν, εάν θέλετε να μείνει η πρόταση, «να γεφυρωθεί το χάσμα ανάμεσα σε ανεπτυγμένο και αναπτυσσόμενο κόσμο».

ΠΟΛΛΟΙ ΕΦΗΒΟΙ – ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Να μείνει.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Επομένως, η Επιτροπή αποφάσισε, κατά πλειοψηφία, να μείνει η πρόταση.

Εισερχόμαστε στη συζήτηση του κεφ. 2, «Κοινωνικός Ρατσισμός – Ανθρωπισμός».

Ο Έφηβος Βουλευτής Παναγιώτης Παλιάτσας, έχει το λόγο.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΠΑΛΙΑΤΣΑΣ (Νομός Αιτωλοακαρνανίας): Πρέπει να υπάρξουν κάποια κριτήρια για να υλοποιηθεί η πρόταση «να νομιμοποιηθούν όλοι οι αλλοδαποί που εργάζονται στη χώρα μας». Δεν μπορεί όποιος εργάζεται στη χώρα μας να είναι και νόμιμος. Θα πρέπει, για να έρθει στη χώρα μας, να είναι ήδη νόμιμος.

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΦΗΒΩΝ

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής Θεοδώρα Σακελλαρίδου.

ΘΕΟΔΩΡΑ ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΔΟΥ (Α΄ Θεσσαλονίκης): Θα ήθελα να ρωτήσω, εάν η νομιμοποίηση θα ισχύει στο δημόσιο ή στον ιδιωτικό τομέα.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Δεν μιλάμε για μονιμοποίηση, αλλά για νομιμοποίηση. Όταν κάποιος νομιμοποιείται, σημαίνει ότι έχει νόμιμο δικαίωμα, να διαμένει στη χώρα μας.

Το λόγο έχει ο Έφηβος Βουλευτής Απόστολος Μπλέκας.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΜΠΛΕΚΑΣ (Νομός Τρικάλων): Είμαι κατά της πρότασης του φίλου συναδέλφου, διότι πιστεύω ότι πολλές φορές έχουμε στη χώρα μας λαθρομετανάστες, όχι επειδή θέλουν να κάνουν κάποιο κακό. Γνωρίζουμε πολλούς πολιτικούς μετανάστες που αναγκάζονται να φύγουν από τη χώρα τους. Πιστεύω ότι πρέπει να νομιμοποιήσουμε ένα μεγάλο μέρος από τους λαθρομετανάστες.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Διαβλέπω ότι και στην τοποθέτηση του κ. Μπλέκα να λείπει σε κάποια αποστροφή του λόγου του, αν όχι όλους, αλλά τους περισσότερους. Ο Παναγιώτης Παλιάτσας έθεσε το θέμα, όχι απορριπτικά εν συνόλω, αλλά με ποια κριτήρια.

Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής Ιωάννα - Έλλη Παπουτσάνη.

ΙΩΑΝΝΑ - ΕΛΛΗ ΠΑΠΟΥΤΣΑΝΗ (Β΄ Αθήνας): Έχει σημασία να υπάρχουν κριτήρια για τη νομιμοποίησή τους, γιατί καλώς ή κακώς ερχόμενοι οι μετανάστες παράνομα δημιουργούν προβλήματα.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής Αναστασία Τσιάνταρη.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ ΤΣΙΑΝΤΑΡΗ (Α΄ Θεσσαλονίκης): Και εγώ συμφωνώ, ότι πρέπει να υπάρχουν κριτήρια για τη νομιμοποίησή τους.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Θα ήθελα ένας Έφηβος Βουλευτής να επαναδιατυπώσει την πρόταση, ώστε να μπορούμε να την ψηφίσουμε.

Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής Δανάη Παναγιώτου.

ΔΑΝΑΗ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ (Α΄ Αθήνας): Να απαλειφθεί το επίθετο «όλοι» που δίνει την λανθασμένη απολυτότητα στην πρόταση και να προστεθεί η φράση «με κριτήρια».

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Στην τυπική διαδικασία της Βουλής η εργασία που κάνουμε τώρα, γίνεται συγκεκριμένα. Όταν δηλαδή ο Προεδρεύων κάθε φορά πει ότι τώρα ψηφίζουμε, δεν μπορείς να αλλάξεις τίποτε. Ωστόσο εάν κουβεντιάζαμε από χθες αυτά τα θέματα, δεν θα είχαμε την ελευθερία των εκ-

φράσεών σας και των απόψεών σας. Για το λόγο αυτό επιτρέπω να ακολουθηθεί αυτή η διαδικασία τώρα και συγκεκριμένα σε όσες προτάσεις δεν συζητήθηκαν στην Επιτροπή.

Παρακαλώ να επαναδιατυπωθεί η πρόταση για να μπορεί να διαμορφωθεί ως νέα και τη διαβάζω: «Να νομιμοποιηθούν όλοι οι αλλοδαποί που εργάζονται στη χώρα μας». Συμφωνείτε με την πρόταση αυτή;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Όχι, όχι.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Επομένως, η πρόταση απορρίπτεται, κατά πλειοψηφία.

Το λόγο έχει ο Έφηβος Βουλευτής Παναγιώτης Παλιάτσας.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΠΑΛΙΑΤΣΑΣ (Νομός Αιτωλοακαρνανίας): Διαφωνώ με την πρόταση «να μη δεχόμαστε πλέον άλλους μετανάστες».

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής Σταυρούλα Στεργίου.

ΣΤΑΥΡΟΥΛΑ ΣΤΕΡΓΙΟΥ (Νομός Ιωαννίνων): Θα συμφωνήσω με το συνάδελφο Παναγιώτη και θα ήθελα να πω, ότι εάν σταματήσουμε να δεχόμαστε μετανάστες, είναι σαν να αρνούμαστε την ίδια μας την ιστορία. Η ιστορία των Ελλήνων γράφτηκε, κυρίως, από τους Έλληνες μετανάστες που διέδωσαν τον ελληνισμό σε ολόκληρη τη γη.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής Αναστασία Τσιάνταρη.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ ΤΣΙΑΝΤΑΡΗ (Α΄ Θεσσαλονίκης): Δεν πιστεύω ότι πρέπει να απορριφθεί η πρόταση, αλλά πρέπει να τροποποιηθεί σε σχέση με την προηγούμενη. Δηλαδή, όσοι μετανάστες έρχονται στη χώρα μας πρέπει να έρχονται νόμιμα.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Εισερχόμαστε στην ψηφοφορία της πρότασης να μη δεχόμαστε πλέον άλλους μετανάστες. Εγκρίνεται ή απορρίπτεται, η πρόταση;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Απορρίπτεται.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Επομένως, η ανωτέρω πρόταση απορρίπτεται ομοφώνως.

Το λόγο έχει ο Έφηβος Βουλευτής Παναγιώτης Παλιάτσας.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΠΑΛΙΑΤΣΑΣ (Νομός Αιτωλοακαρνανίας): Για την πρόταση «να κρατούν οι αλλοδαποί τη σημαία μας, εφ' όσον το αξίζουν,» πιστεύω, ότι θα πρέπει να δίνεται στους αλλοδαπούς μαθητές που το αξίζουν, κάποιο αντίτιμο της προσπάθειάς τους. Ωστόσο, πιστεύω ότι η σημαία είναι εθνικό σύμβολο. Δεν είναι δώρο η σημαία. Όποιος αισθάνεται Έλληνας, είναι Έλληνας. Αυτό πιστεύω.

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

ΣΟΦΙΑ ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΟΠΟΥΛΟΥ (Νομός Αχαΐας): Χθες θίχθηκε το ίδιο θέμα. Πολλοί Έφηβοι Βουλευτές εξέφρασαν την άποψη, ότι μπορεί, όταν παιδιά από σχολεία κρατούν τη σημαία, σε κάποιους να μην αρέσει. Όταν άτομα ζουν χρόνια στη χώρα μας και δεν είναι αυτής της εθνικότητας, αλλά έχουν αποκτήσει ελληνική υπηκοότητα, αγωνίζονται, μας χαρίζουν διακρίσεις και σηκώνουν τη σημαία μας, τότε, κανείς δεν έχει παράπονο. Εγώ το βρίσκω λίγο αντιφατικό. Να μην δεχόμαστε διακρίσεις από άτομα άλλης χώρας, αλλά, όταν πρόκειται για τη σημαία μας σε παρελάσεις, τότε θυμόμαστε ότι δεν πρέπει να τη σηκώνουν;

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής Ουρανία Παυλοπούλου.

ΟΥΡΑΝΙΑ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΥ (Γερμανία): Θέλω να επισημάνω ότι εγώ είπα για τη σημαία και αυτό ήταν το πρόβλημα, που με ώθησε να γράψω για τη «Βουλή των Εφήβων». Πιστεύω ότι κάθε μαθητής που είναι αριστούχος έχει δικαίωμα να τη σηκώνει και Έλληνας δεν είναι αυτός που γεννιέται στην Ελλάδα, αλλά αυτός που νιώθει Έλληνας. Υπάρχουν πολλοί που είναι φιλέλληνες, είναι αριστούχοι και τους αξίζει να σηκώνουν τη σημαία. Τότε, και εμείς οι Έλληνες στη Γερμανία δεν θα έχουμε δικαίωμα να παίρνουμε κάποια διπλώματα και επαίνους;

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Διαβάζω την πρόταση «να κρατούν και αλλοδαποί τη σημαία μας, εφ' όσον το αξίζουν». Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΠΟΛΛΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτή, δεκτή.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Επομένως, η πρόταση γίνεται δεκτή, κατά πλειοψηφία.

Η πρόταση αφορά την Επιτροπή Μορφωτικών Υποθέσεων.

Υπάρχει άλλη διαφωνία με τις προτάσεις;

Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής Αθηνά Σαχουλίδου.

ΑΘΗΝΑ ΣΑΧΟΥΛΙΔΟΥ (Νομός Ροδόπης): Σχετικά με την πρόταση η οποία λέει «να γίνουν σχολεία στα μέρη που μένουν οι τσιγγάνοι». Δεν διαφωνώ με την έννοια να έχουν πρόσβαση στα σχολεία. Φυσικά, αυτό είναι το επιθυμητό, ώστε να ανεβαίνει το βιοτικό επίπεδο της χώρας μας, από τη στιγμή που κατοικούν εδώ. Αλλά, όμως, αν σκεφτούμε ότι, αν γίνουν σχολεία, θα καλλιεργηθεί ένα είδος γκετοποίησης, αυτό δεν είναι μέτρο κατά του ρατσισμού; Η ουσία είναι να έρθουν μαζί μας στα σχολεία. Να μην αντιμετωπίζουν μία συμπεριφορά ότι είναι άνθρωποι που δεν πρέπει να κάθονται δίπλα μας. Για αυτό διαφωνώ. Θέλω να γίνουν σχολεία στα οποία να έχουν εύκολη πρόσβαση και να φοιτούν μαζί με όλους μας.

ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ (Νομός Αργολίδας): Δεν διαφωνώ με τη πρόταση της Αθηνάς. Το θέμα είναι να

γίνουν προπαρασκευαστικά σχολεία, στα οποία να υπάρχουν καθηγητές που θα είναι εξειδικευμένοι στις ιδιαιτερότητες των τσιγγάνων. Οι τσιγγάνοι έρχονται μαζί μας στα σχολεία και αντιμετωπίζουν τον κοινωνικό αποκλεισμό. Τους διώχνουμε, τους περιθωριοποιούμε, με αποτέλεσμα να εγκαταλείπουν το σχολείο. Από τη στιγμή που θα δεχθούμε εμείς τους τσιγγάνους, τότε ναι, να έρθουν μαζί μας στα σχολεία. Αυτοί οι άνθρωποι, λόγω τη δικής μας συμπεριφοράς, παραμένουν αναλφάβητοι.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Το λόγο έχει η Ιωάννα Παπουτσάνη.

ΙΩΑΝΝΑ – ΕΛΛΗ ΠΑΠΟΥΤΣΑΝΗ (Β' Αθήνας): Θεωρώ ότι η πρόταση να δοθούν κίνητρα στους τσιγγάνους, καλύπτει αυτό που είτε η Κατερίνα. Δεν πρέπει να τους αποξενώσουμε, να τους δοθούν κίνητρα και εξειδικευμένο προσωπικό για να μπορούν και αυτοί να φοιτούν ισάξια.

ΔΑΝΑΗ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ (Α' Αθηνών): Η πρόταση που έγινε, εμπεριέχεται στην προηγούμενη πρόταση, στην σελίδα 57 «να υπάρχουν τάξεις υποδοχής για ξένους μαθητές», ώστε να προετοιμάζονται και να ενσωματώνονται στη συνέχεια στο βασικό σώμα στα σχολεία και να ήμαστε όλοι μαζί.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Θέλω να επισημάνω ότι οι τσιγγάνοι δεν είναι ξένοι, είναι Έλληνες πολίτες και μιλούν τη γλώσσα μας. Είναι και δική τους γλώσσα, μιλούν και μια άλλη διάλεκτο, τη ROM.

Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής Μουζεγιέν Όμπαση.

ΜΟΥΖΕΓΙΕΝ ΟΜΠΑΣΗ (Νομός Ξάνθης): Αν είναι έτσι, μπορούν να γίνουν και φροντιστήρια, για να είναι στο ίδιο επίπεδο με εμάς. Αν τους κάνουμε ξεχωριστά σχολεία εκεί που ζούνε, είναι σαν να τους λέμε να μην θα μορφωθείτε και εσείς αλλά ξεχωριστά από εμάς. Αυτό είναι ρατσιστικό.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Έχει φωτιστεί το θέμα αυτό από όλες τις πλευρές. Θέλω να κάνω μία επισήμανση. Είναι ένα ζήτημα όχι μόνο οι τσιγγάνοι να ετοιμαστούν και να ενταχθούν στη δική μας κοινωνία, αλλά και εμείς, οι γηγενείς, να ευαισθητοποιηθούμε, ώστε να τους δεχθούμε. Η πρόταση «να γίνουν σχολεία στα μέρη που κατοικούν οι τσιγγάνοι», πόσοι ψηφίζουν υπέρ αυτής της πρότασης;

ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ (Νομός Αργολίδας): Επειδή άκουσα την πρόταση, όχι οποιαδήποτε σχολεία, αλλά προπαρασκευαστικά σχολεία για τους τσιγγάνους, με καθηγητές που να μιλούν τη γλώσσα τους για να τους βοηθήσουν.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Προτείνεις, δηλαδή, να μπει η λέξη «προπαρασκευαστικά»;

Πρέπει να είμαστε ευέλικτοι, γιατί δεν είναι τόσο εύκολο

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΦΗΒΩΝ

από πολλές εκθέσεις να βγούνε προτάσεις και να μπουν στο κείμενο. Έχουν δουλέψει πολλοί άνθρωποι. Είναι αλήθεια ότι κάποιος γράφει στην έκθεσή του μια πρόταση και παραλείπει μια λέξη, η οποία, όμως, έχει τεράστια σημασία. Είδατε, τι σημαντικό πράγμα είναι ο διάλογος; Φωτίζεται το θέμα το οποίο συζητούμε και ψηφίζουμε ή δεν ψηφίζουμε από όλες τις πλευρές. Είναι αυτό που είτε και η κυρία Μπενάκη πριν, ότι στις Επιτροπές γίνεται πραγματική δουλειά. Γιατί να κατέβει αυτή η πρόταση κάτω στην Ολομέλεια ως έχει και να μην βελτιωθεί, έστω τώρα. Δηλαδή, προτείνεις να πούμε «να γίνουν προπαρασκευαστικά σχολεία στα μέρη που μένουν τσιγγάνου».

Πόσοι ψηφίζετε υπέρ, έτσι όπως τροποποιήθηκε προσθέτοντας τη λέξη «προπαρασκευαστικά»; Και πόσοι κατά;

ΠΟΛΛΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτή, όπως τροποποιήθηκε.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Δεκτή η πρόταση, κατά πλειοψηφία με την προσθήκη της λέξης «προπαρασκευαστικά».

Το λόγο έχει ο Μανώλης Λιάκος.

ΜΑΝΩΛΗΣ ΛΙΑΚΟΣ (Έφηβος Βουλευτής Επικρατείας): Διαφωνώ με την προηγούμενη ακριβώς πρόταση, να δοθούν κίνητρα στους τσιγγάνους για να στέλνουν τα παιδιά τους στα σχολεία.

Αυτό είναι αλήθεια, οι τσιγγάνοι δεν στέλνουν τα παιδιά τους στο σχολείο και αν τα στείλουν τα παίρνουν μετά και δεν τα αφήνουν να τελειώσουν. Η πρόταση λέει να τους δοθούν κίνητρα για «να τα στέλνουν σχολείο». Υπάρχει κάποια διαφωνία από κάποιο συνάδελφό σας. Θέλει να επισημάνει κάποιος, κάτι;

Το λόγο έχει η Μαρία Φραγκεδάκη.

ΜΑΡΙΑ ΦΡΑΓΚΕΔΑΚΗ (Νομός Χανίων): Νομίζω ότι ο συνάδελφος είπε να μην πηγαίνουν τα παιδιά των τσιγγάνων μαζί με τα υπόλοιπα παιδιά στο ίδιο σχολείο. Η πρόταση λέει να δοθούν κίνητρα στους τσιγγάνους για να πηγαίνουν στο σχολείο τα παιδιά. Νομίζω ότι είναι κάτι διαφορετικό και εγώ είμαι υπέρ αυτής της πρότασης.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής Έλλη – Ιωάννα Παπουτσάνη.

ΕΛΛΗ – ΙΩΑΝΝΑ ΠΑΠΟΥΤΣΑΝΗ (Β' Αθήνας): Αυτό που είπε ο Μανώλης καταργεί ουσιαστικά μια πρόταση που είναι κατά του ρατσισμού. Συμφωνώ ότι πρέπει να γίνουν αμοιβαίες υποχωρήσεις για να πλησιάσουν πιο πολύ στο δικό μας τρόπο ζωής, αλλά πρώτα πρέπει να τους δοθεί η δυνατότητα για να το κάνουνε.

Δεν πιστεύω ότι πρέπει να διατυπώνονται τέτοιες στάσεις, από τη στιγμή που μιλάμε για προτάσεις κατά του ρατσισμού.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα

της Επιτροπής): Το λόγο έχει ο Έφηβος Βουλευτής Αντρέας Χρίστου.

ΑΝΤΡΕΑΣ ΧΡΙΣΤΟΥ (Λευκωσίας Κύπρου): Συμφωνώ με την προλαλήσασα συνάδελφο. Όπως καταλαβαίνετε, αυτά τα παιδιά, για να ενταχθούν στα σχολεία μας, θέλουν τη βοήθεια μας, οπότε πρέπει να τους δώσουμε τα κατάλληλα κίνητρα που χρειάζονται. Έτσι, πιστεύω ότι θα ενταχθούν στο σύνολο και θα είναι όμοιοι με μας.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Η πρόταση «να δοθούν κίνητρα στους τσιγγάνους για να στέλνουν τα παιδιά τους στο σχολείο», γίνεται δεκτή;

ΠΟΛΛΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Ναι, ναι.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Επομένως, η πρόταση γίνεται δεκτή, κατά πλειοψηφία.

Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής Ευαγγελία Μπάλλα.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ ΜΠΑΛΛΑ (Ν. Αττικής): Στην πρόταση, να δίνονται δάνεια στους τσιγγάνους, αλλά και στους μετανάστες με ευνοϊκούς όρους, είμαι αντίθετη με τον χαρακτηρισμό των όρων ως «ευνοϊκοί». Πιστεύω ότι οι τσιγγάνοι και οι μετανάστες Έλληνες οφείλουν να παίρνουν τα δάνεια με τους ίδιους όρους.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής Κατερίνα Παπαδοπούλου.

ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ (Ν. Αργολίδας): Με τη δική μας συμπεριφορά έχουμε περιθωριοποιήσει αυτούς τους ανθρώπους. Πρέπει, λοιπόν, να κάνουμε κάτι για να τους επανεντάξουμε στη κοινωνία. Καλώς ή κακώς αυτά τα ευνοϊκά δάνεια, –δεν μιλάμε, βέβαια, για δάνεια με όρους, που δεν είναι αποδεκτοί από εμάς τους ίδιους–, ίσως μπορέσουν να βοηθήσουν αυτούς τους ανθρώπους να σταθούν στα πόδια τους.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής Αφροδίτη Πετρίδου.

ΑΦΡΟΔΙΤΗ ΠΕΤΡΙΔΟΥ (Ν. Θεσσαλονίκης): Θα ήθελα να ρωτήσω το εξής: Δηλαδή, επιτρέπουμε στους μετανάστες και στους τσιγγάνους, κυρίως, να παίρνουν δάνεια με ευνοϊκότερους όρους από εμάς, τη στιγμή που εμείς δεν έχουμε την οικονομική δυνατότητα να αγοράσουμε για παράδειγμα, ένα σπίτι;

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Γίνεται δεκτή η πρόταση, να δίνονται δάνεια στους τσιγγάνους αλλά και στους μετανάστες με ευνοϊκούς όρους;

ΠΟΛΛΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Όχι, όχι.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Επομένως, η πρόταση απορρίπτεται, κατά πλειοψηφία.

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής Δανάη Παναγιώτου.

ΔΑΝΑΗ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ (Ν. Α' Αθήνας): Πιστεύω ότι η πρόταση να δραστηριοποιηθούν οι διάφοροι οργανισμοί για την προστασία των δικαιωμάτων των μεταναστών διεθνώς, είναι άσχετη με την Ελλάδα και την Επιτροπή μας.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής Αθηνά Σαχουλίδου.

ΑΘΗΝΑ ΣΑΧΟΥΛΙΔΟΥ (Ν. Ροδόπης): Διαφωνώ, γιατί όλοι οι διεθνείς οργανισμοί έχουν μία εικόνα για κάθε χώρα και τη βοηθούν θεωρητικά και πρακτικά, ενισχύοντας τα ανθρώπινα δικαιώματα.

ΔΑΝΑΗ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ (Α' Αθήνας): Προτείνω να δοθεί οικονομική βοήθεια σε αυτούς τους ανθρώπους, με αποτέλεσμα να τους προσφέρουμε ένα καλύτερο μέλλον.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Γίνεται δεκτή η πρόταση: «Να δραστηριοποιηθούν οι Διεθνείς Οργανισμοί, για την προστασία των δικαιωμάτων των μεταναστών διεθνώς».

ΠΟΛΛΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτή, δεκτή.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Επομένως, η πρόταση γίνεται δεκτή, κατά πλειοψηφία.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΜΠΛΕΚΑΣ (Νομός Τρικάλων): Θα ήθελα να πω διαδικαστικά, ότι βλέπουμε προτάσεις για τις οποίες δεν είμαστε αρμόδιοι σε αυτή την Επιτροπή και καλό είναι να τις προσπερνάμε, γιατί χάνουμε σε κάθε πρόταση πολύ χρόνο.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Κεφάλαιο 3. Υγεία - νοσοκομεία. Θα ήθελα να ρωτήσω κάποιος μέλος έχει διαφωνία με κάποια από τις προτάσεις του κεφαλαίου.

Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής Αναστασία Τσιαντάρα.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ ΤΣΙΑΝΤΑΡΑ (Α' Θεσσαλονίκης): Διαφωνώ με την τέταρτη πρόταση «να απαγορευτεί στους γιατρούς του δημοσίου να διατηρούν ιατρείο», γιατί πιστεύω κάλλιστα ότι ένας γιατρός μπορεί να δουλεύει σε μία δημόσια υπηρεσία και το απόγευμα να έχει το ιατρείο του.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής Παλαιού Φωτεινή.

ΦΩΤΕΙΝΗ ΠΑΛΑΙΟΥ (Νομός Τρικάλων): Θα διαφωνήσω, γιατί από την στιγμή που έχουν βασικό μισθό από το δημόσιο και προσφέρουν εκεί τις υπηρεσίες τους, δεν δίνεται η δυνατότητα στους άνεργους γιατρούς να προσφέρουν και αυτοί τις υπηρεσίες τους.

Στο σημείο αυτό γίνεται ψηφοφορία δι' ανατάσεως της χειρός και απορρίπτεται η πρόταση.

Στη συνέχεια η Έφηβος Βουλευτής Σαχουλίδου Αθηνά παίρνει το λόγο.

ΑΘΗΝΑ ΣΑΧΟΥΛΙΔΟΥ (Νομός Ροδόπης): Διαφωνώ, όσον αφορά την πρόταση «να τιμωρούνται οι γιατροί για τα ιατρικά τους λάθη». Δεν πρέπει να ξεχνάμε ότι όλα τα ιατρικά λάθη δεν γίνονται εσκεμμένα.

ΑΛΕΞΙΑ ΣΟΛΟΜΟΥ (Λεμεσός Κύπρου): Διαφωνώ, διότι στην Κύπρο για παράδειγμα, είχε δημιουργηθεί τεράστιος σάλος, όταν έκαναν εγχείρηση σε ένα παιδί που απλά είχε χτυπήσει το πόδι του και ξέχασαν και έρραφαν τη γάζα μέσα του. Το δωδεκάχρονο παιδί πέθανε και η υπόθεση βρίσκεται στα δικαστήρια εδώ και δύο χρόνια. Οι γονείς προσπαθούν να βρουν το δίκιο τους. Πρέπει να τιμωρούνται οι γιατροί για την ιατρική αμέλεια. Δεν μπορεί να πεθαίνουν, έτσι, παιδιά.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Εφόσον υπάρχει διαφωνία για τη συγκεκριμένη πρόταση, ερωτάστε αν αυτή γίνεται δεκτή.

ΠΟΛΛΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτή, δεκτή.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Επομένως, η πρόταση «να τιμωρούνται οι γιατροί για τα ιατρικά λάθη» γίνεται δεκτή, κατά πλειοψηφία.

Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής Κατερίνα Παπαδοπούλου.

ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ (Νομός Αργολίδας): Διαφωνώ με την πρόταση «να διοικούνται τα νοσοκομεία από μανάτζερ». Δεν πιστεύω ότι υπάρχει λόγος να σπαταλάμε χρήματα, αφού ο Γενικός Διευθυντής μπορεί να έχει τη διοίκηση του νοσοκομείου.

ΘΕΟΔΩΡΑ ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΔΟΥ (Α' Θεσ/νίκης): Έχω προσωπική εμπειρία, άτομο από τον στενό οικογενειακό μου κύκλο έγινε πρόσφατα μανάτζερ. Τα χρήματα είναι ίδια, ίσως και λιγότερα. Οι περισσότεροι μανάτζερ, αν όχι όλοι, έχουν ειδικότητα στην υγεία και τους τομείς της ιατρικής, οπότε πιστεύω ότι μπορούν να βοηθήσουν.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Ερωτάστε αν γίνεται δεκτή η πρόταση «να διοικούνται τα νοσοκομεία από μανάτζερ».

ΠΟΛΛΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Όχι, όχι.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Επομένως, η πρόταση απορρίπτεται, κατά πλειοψηφία.

Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής Αφροδίτη Πετρίδου.

ΑΦΡΟΔΙΤΗ ΠΕΤΡΙΔΟΥ (Α' Θεσ/νίκης): Ήθελα να ρωτήσω τι εννοούμε με τον όρο «πολυφαρμακία».

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Εννοούμε την τάση που υπάρχει, όταν κανείς καταφεύγει αμέσως στο φάρμακο, με το παραμικρό. Υπάρχουν πολλοί τρόποι να ρυθμιστούν οι κοινωνικές συμπεριφορές και η ιατρική δεοντολογία, ώστε να μειωθεί η πολυφαρμακία.

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΦΗΒΩΝ

Προχωρούμε στο κεφάλαιο 4. Κοινωνική πρόνοια και ασφάλιση. Ψηφίζονται οι προτάσεις του κεφαλαίου 4;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Ναι, ναι.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Επομένως, οι προτάσεις του κεφαλαίου 4 γίνονται δεκτές, ομόφωνα.

Προχωρούμε στο κεφάλαιο 5. Βία και Εγκληματικότητα.

Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής Ιωάννα-Έλλη Παπουτσάνη.

ΙΩΑΝΝΑ-ΕΛΛΗ ΠΑΠΟΥΤΣΑΝΗ (Β' Αθήνας): Διαφωνώ με την πρόταση «να τιμωρούνται με θάνατο οι βιαστές παιδιών». Είναι εκ των πραγμάτων άνθρωποι που έχουν εγκληματήσει και προφανώς άνθρωποι χαμηλού επιπέδου. Σκοτώνοντάς τους κατ' αρχήν παραβιάζουμε τα ανθρώπινα δικαιώματα, ενώ ταυτόχρονα γινόμαστε, ίσως, πιο σκληροί, πιο απάνθρωποι από αυτούς. Υπάρχουν πολλοί τρόποι να τιμωρήσεις κάποιον που έχει παρανομήσει, αλλά δεν θεωρώ ότι ο θάνατος είναι σωστή λύση.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής Κατερίνα Παπαδοπούλου.

ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ (Νομός Αργολίδας): Οι βιαστές των παιδιών καταστρέφουν τις ζωές των παιδιών αυτών. Ίσως, αν εφαρμοστεί η ποινή του θανάτου, σε κάποιες περιοχές, να παραδειγματιστούν κάποιοι.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Ερωτάστε, αν γίνεται δεκτή η συγκεκριμένη πρόταση «για την εφαρμογή της ποινής του θανάτου στους βιαστές παιδιών».

ΠΟΛΛΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Όχι, όχι.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Επομένως η πρόταση απορρίπτεται, κατά πλειοψηφία.

Έχει καταργηθεί η θανατική ποινή στο 1%. Η τιμωρία μπορεί να είναι όσο σκληρή μπορεί να είναι. Βεβαίως, είναι από τα πιο αποτρόπαια και ειδικά εγκλήματα που υπάρχουν.

Υπάρχει κάποια άλλη διαφωνία;

Το λόγο έχει ο Έφηβος Βουλευτής Απόστολος Μπλέκας.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΜΠΛΕΚΑΣ (Νομός Τρικάλων): Διαφωνώ με την πρόταση «των ειδικών μέτρων για τον περιορισμό της βίας στα γήπεδα». Αναφέρει «κάμερες στις κερκίδες, απαγόρευση μετακίνησης των οργανωμένων οπαδών». Πιστεύω ότι δεν μπορούμε να απαγορεύσουμε σε κάποιον να μετακινηθεί από το ένα σημείο στο άλλο. Είναι καθαρά ρατσιστικό αυτό, κατά την άποψή μου. Όσον αφορά στις κάμερες, δεν έχουμε το «μεγάλο αδελφό» να μας παρατηρεί. Προσωπικά, είμαι κάθετα αρνητικός στις κάμερες. Κανείς δεν θέλω να με παρακολουθεί. Ας εμπιστευτούμε τους ανθρώπους ότι θα πουν την αλήθεια. Αν δεν την πουν, κάποια στιγμή θα λάμψει.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής Ιωάννα – Έλλη Παπουτσάνη.

ΙΩΑΝΝΑ – ΕΛΛΗ ΠΑΠΟΥΤΣΑΝΗ (Β' Αθήνας): Από τη στιγμή που μέχρι τώρα εμπιστευτήκαμε τους οπαδούς, πιστεύω ότι θα έπρεπε να ληφθούν ανάλογα μέτρα. Πιθανώς, η κάμερα να παραβιάζει την προσωπική ζωή των ατόμων, αλλά από τη στιγμή που δεν υπάρχουν άλλα περιθώρια, νομίζω, ότι θα έπρεπε να εφαρμοστεί.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Τίθεται σε ψηφοφορία η πρόταση και ερωτάται το Σώμα εάν συμφωνεί η διαφωνεί με αυτήν;

ΠΟΛΛΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτή, δεκτή.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Επομένως, η πρόταση γίνεται δεκτή, κατά πλειοψηφία.

Το λόγο έχει ο Έφηβος Βουλευτής Μανώλης Λιάκος.

ΜΑΝΩΛΗΣ ΛΙΑΚΟΣ (Επικρατείας): Διαφωνώ με την πρόταση «Ίσες ευκαιρίες προς όλους». Κάποιοι άνθρωποι κακοποιούν τα παιδιά, τις γυναίκες.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής Μουζενή Όμπαση.

ΜΟΥΖΕΓΙΕΝ ΟΜΠΑΣΗ (Νομός Ξάνθης): Αν κάποιος έχει στο μυαλό του να κάνει κακό είτε αλλοδαπός είναι είτε ντόπιος, θα πρέπει να τιμωρηθεί με την ίδια ποινή.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Θα αναπτύξω τις πτυχές του θέματος όσο πιο αντικειμενικά μπορώ, για να μην επηρεάσω την ψηφοφορία.

Η πρόταση «Ίσες ευκαιρίες για όλους», ενταγμένη σε ένα Κεφάλαιο για τη βία και την εγκληματικότητα, συνδέεται, βεβαίως, με το γεγονός ότι σε μια κοινωνία ίσων ευκαιριών, βία και εγκληματικότητα θα υπάρχουν σε μικρότερο βαθμό. Δεν αναφέρει η πρόταση, όμως, κάτι τέτοιο.

Έτσι και αλλιώς, από το Σύνταγμα και από όλους τους νόμους, που στη Βουλή των Ελλήνων ψηφίζονται, υπάρχουν και ίσα δικαιώματα, αλλά και υποχρεώσεις των Ελλήνων πολιτών και όσων διαμένουν νόμιμα στη χώρα. Αυτό σημαίνει ότι, όταν λέμε «ίσες ευκαιρίες για όλους», δεν εννοούμε τους εγκληματίες, διότι αυτοί, έτσι και αλλιώς, με βάση το νόμο, έχουν ειδική μεταχείριση. Το διευκρινίζω, διότι πιθανόν να μη διαφωνείτε πια, κύριε Λιάκο. Το «ίσες ευκαιρίες για όλους» αφορά φύλο, τόπο καταγωγής, χρώμα, φυλή, γλώσσα, θρησκεία και οποιαδήποτε διαφορά ή αναπηρία.

ΜΑΝΩΛΗΣ ΛΙΑΚΟΣ (Επικρατείας): Συμφωνώ.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Εισερχόμαστε στο επόμενο κεφάλαιο, που αφορά τα ναρκωτικά.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΜΠΛΕΚΑΣ (Νομός Τρικάλων): Να τεθεί

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

σε ψηφοφορία η πρόταση «αντιτιθέμενες απόψεις για την αποποινικοποίηση των ναρκωτικών».

Η πρόταση τίθεται σε ψηφοφορία δια ανατάσεως της χειρός και η πρόταση απορρίπτεται, κατά πλειοψηφία.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής Αθηνά Σαχουλίδου.

ΑΘΗΝΑ ΣΑΧΟΥΛΙΔΟΥ (Νομός Ροδόπης): Σχετικά με την πρόταση που ζήτησε ψηφοφορία και ο κ. Μπλέκας, «Αντιτιθέμενες απόψεις για την αποποινικοποίηση των ναρκωτικών». Τί εννοεί «αντιτιθέμενες απόψεις»;

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Η Σύνοψη των Κειμένων αναφέρει ότι υπάρχουν ορισμένες εργασίες συμμαθητών σας, που μιλούν για την αποποινικοποίηση των ναρκωτικών. Λένε να πάψει η χρήση των ναρκωτικών, να είναι ποινικό αδίκημα, διότι ο χρήστης των ναρκωτικών δεν είναι εγκληματίας, αλλά άρρωστος. Αυτή είναι η μια λογική. Η άλλη λέει, όχι, δεν πρέπει να πάψει να είναι αδίκημα ποινικό, γιατί αλλιώς πώς θα μπορούσαμε να πιάσουμε τους χρήστες. Δεν θα ψηφίσουμε την ίδια την πρόταση. Ακριβώς, επειδή τα κείμενά σας είχαν διαφορετικές απόψεις, ψηφίζουμε υπέρ ή κατά της ποινικοποίησης των ναρκωτικών.

Θα ήθελα μια άποψη υπέρ της ποινικοποίησης της χρήσης των ναρκωτικών.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής Ουρανία Παυλοπούλου.

ΟΥΡΑΝΙΑ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΥ(Γερμανία): Θα πρέπει η χρήση ναρκωτικών να είναι ποινικό αδίκημα. Είμαι υπέρ της φυλάκισης, γιατί φτάνουν σε αδιέξοδα και, έτσι, αντιμετωπίζουν με λάθος τρόπο τη ζωή.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Το λόγο έχει ο Έφηβος Βουλευτής, Αντρέας Χρόστου.

ΑΝΤΡΕΑΣ ΧΡΙΣΤΟΥ (Λευκωσία Κύπρου): Οι χρήστες χρειάζονται τη βοήθεια όλων μας. Δεν είναι λύση να περάσουν το υπόλοιπο της ζωής τους στη φυλακή. Χρειάζονται τη στήριξή μας.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Ερωτάται η Επιτροπή αν γίνεται δεκτή η πρόταση περί αποποινικοποίησης της χρήσης των ναρκωτικών.

ΠΟΛΛΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτή, δεκτή.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Επομένως η πρόταση γίνεται δεκτή, κατά πλειοψηφία.

Η Έφηβος Βουλευτής, Χριστίνα Μπέλλου, έχει το λόγο.

ΧΡΙΣΤΙΝΑ ΜΠΕΛΛΟΥ (Νομός Κορινθίας): Κυρία Πρόεδρε, εγώ διαφωνώ με την πρόταση «οι γονείς θα πρέπει να ελέγχουν τις παρές των παιδιών τους καθώς και το πώς ξο-

δεύουν τα χρήματα που τους δίνουν». Το θεωρώ υπερβολικό.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Το λόγο έχει ο Απόστολος Μπλέκας.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΜΠΛΕΚΑΣ (Νομός Τρικάλων): Σίγουρα δεν πρέπει οι γονείς να ξέρουν τα πάντα, που κινείται το παιδί. Θα πρέπει, όμως, να έχουν γνώση για το που οδεύει το παιδί. Αν το αφήσουν τελείως ελεύθερο – μας το είπε και μία συνάδελφος που είχε μπλέξει με τα ναρκωτικά ότι ήταν ελεύθερη γι' αυτό κατέληξε εκεί – αν δεν υπάρχει ο γονιός να το ελέγξει ή να το στηρίξει, τότε δεν ξέρουμε που θα καταλήξει.

Θα πρέπει, επίσης, να γνωρίζει ο γονιός που καταλήγουν τα χρήματα που του δίνουν.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Ερωτάται η Επιτροπή, αν η πρόταση «οι γονείς να ελέγχουν τις παρές των παιδιών τους, καθώς και το που ξοδεύουν τα χρήματά τους», γίνεται δεκτή.

ΠΟΛΛΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτή, δεκτή

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Επομένως η πρόταση γίνεται δεκτή, κατά πλειοψηφία.

Η Έφηβος Βουλευτής Ιωάννα – Έλλη Παπουτσάνη.

ΙΩΑΝΝΑ – ΕΛΛΗ ΠΑΠΟΥΤΣΑΝΗ (Β' Αθήνας): Κυρία Πρόεδρε, διαφωνώ με την πρόταση «να οργανώνονται επισκέψεις μαθητών σε κέντρα απεξάρτησης για να ενημερωθούν από τους ίδιους τους παθόντες», γιατί πιστεύω ότι πρέπει να ενημερώνονται από επιστήμονες και ειδικούς. Εάν ενημερωθεί από πρώην ναρκομανή, μπορεί να σκεφτεί ότι «όπως ξέμπλεξε αυτός, θα ξεμπλέξω και εγώ».

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής, Χαρούλα Τσενεκίδου.

ΧΑΡΟΥΛΑ ΤΣΕΝΕΚΙΔΟΥ (Επικρατείας): Πιστεύω ότι θα είναι καλύτερα τα παιδιά να ενημερώνονται από τον παθόντα, γιατί και εμείς μάθαμε πολλά χθες από την συνάδελφο που μας μίλησε.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Ερωτάται η Επιτροπή «αν η πρόταση να οργανώνονται επισκέψεις μαθητών σε κέντρα αποτοξίνωσης», γίνεται δεκτή.

ΠΟΛΛΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτή, δεκτή.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Η πρόταση γίνεται δεκτή, κατά πλειοψηφία.

Εισερχόμαστε στη συζήτηση για το Κεφάλαιο, Οικογένεια – Διαπροσωπικές Σχέσεις.

Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής, Αθηνά Σαχουλίδου.

ΑΘΗΝΑ ΣΑΧΟΥΛΙΔΟΥ (Νομός Ροδόπης): Κυρία Πρόεδρε, διαφωνώ με την πρόταση «προσπάθεια μείωσης των διαζυγίων». Όταν ένα ζευγάρι αποφασίσει να χωρίσει, είναι

στην προσωπική του κρίση και δεν βρίσκω τον τρόπο με τον οποίο το κράτος μπορεί να επέμβει, για να αλλάξει την απόφασή του.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Το λόγο η Κατερίνα Παπαδοπούλου.

ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ (Νομός Αργολίδας): Τα ζευγάρια πριν παντρευτούν, θα πρέπει να συζητήσουν για να μπορέσουν να δουν, εάν είναι δυνατόν να περάσουν την υπόλοιπη ζωή τους μαζί. Καλό θα είναι να μειωθούν τα διαζύγια, γιατί τα παιδιά από διαλυμένες οικογένειες οδηγούνται στα ναρκωτικά ή σε άλλους δρόμους.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Ερωτάται η Επιτροπή, αν η πρόταση «για προσπάθεια μείωσης των διαζυγίων», γίνεται δεκτή.

ΠΟΛΛΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Όχι, όχι.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Επομένως η πρόταση απορρίπτεται, κατά πλειοψηφία.

Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής Σοφία Παπαδημητοπούλου.

ΣΟΦΙΑ ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΟΠΟΥΛΟΥ (Νομός Αχαΐας): Δεν συμφωνώ με την πρόταση «προτεραιότητα στην οικογένεια και όχι στην επαγγελματική καριέρα». Θεωρώ ότι είναι προσωπική επιλογή του κάθε ανθρώπου, αν θα δώσει προτεραιότητα στο να δημιουργήσει οικογένεια ή θα δώσει βαρύτητα στην επαγγελματική του ανέλιξη.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής Ιωάννα - Ελλη Παπουτσάνη.

ΙΩΑΝΝΑ - ΕΛΛΗ ΠΑΠΟΥΤΣΑΝΗ (Β' Αθήνας): Πιστεύω ότι είναι καθαρά προσωπικό το θέμα που έθιξε η συνάδελφος Παρασκευή, αλλά όταν ήδη έχει δημιουργηθεί οικογένεια, θα έπρεπε να δίνεται προτεραιότητα σε αυτήν.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Εδώ θα ήθελα να κάνω μία διευκρίνιση. Είναι τελείως διαφορετικό να τη δούμε την πρόταση αυτή ενταγμένη σε ένα πλαίσιο μέτρων της Πολιτείας και των διαφόρων ομάδων και τελείως διαφορετικό να ειδοθεί ως καταναγκαστική προτεραιότητα, η οποία αφαιρεί μεγάλο κομμάτι των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και της ελευθερίας του ατόμου. Το πνεύμα σου Έλλη, ήταν μάλλον αντίθετο. Η μία πτυχή είναι προτεραιότητα στην οικογένεια, έναντι του επαγγέλματος, και αυτό ισχύει περισσότερο για τις γυναίκες. Αν τη πρόταση την αφήσουμε ατομικά, αντικρούει μια άλλη πρόταση που έχει κατατεθεί για ίσες ευκαιρίες για όλους. Συνοψίζοντας, θα ήθελα να πω ότι η μία πτυχή είναι, πράγματι, προτεραιότητα που δίνεται στην οικογένεια από το κράτος και τη μέριμνα και η άλλη πτυχή είναι προτεραιότητα στην οικογένεια, σε σχέση με την επαγγελματική ζωή, ως ατομική προτεραιότητα. Υπάρχει κανείς υπό την πρώτη

έννοια των ανθρωπίνων δικαιωμάτων που θα ψήφισε την πρόταση, προτεραιότητα στην οικογένεια και όχι στο επάγγελμα;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Όχι, όχι.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Υπό τη δεύτερη έννοια η πρόταση, προτεραιότητα στην οικογένεια και όχι στην επαγγελματική ζωή ως μέρος κρατικής μέριμνας, θα ήθελα να σας ρωτήσω εάν ψηφίζεται την απόρριψη της πρότασης.

ΟΛΟΙ ΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Ναι, ναι.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Επομένως, η ανωτέρω πρόταση «προτεραιότητα στην οικογένεια και όχι στην επαγγελματική καριέρα» απορρίπτεται, ομοφώνως.

Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής Αφροδίτη Νίκα.

ΑΦΡΟΔΙΤΗ ΝΙΚΑ (Νομός Μεσσηνίας): Στο τέλος του κεφαλαίου αναφέρει «αύξηση των βρεφονηπιακών σταθμών». Αυτό δεν καταλαβαίνω, γιατί αυτό αποτελεί λύση.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Το λόγο έχει ο Έφηβος Βουλευτής Απόστολος Μπλέκας.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΜΠΛΕΚΑΣ (Νομός Τριτάλων): Κατά την άποψη μου, η αύξηση των βρεφονηπιακών σταθμών μπορεί να βοηθήσει αρκετά στις διαπροσωπικές σχέσεις, μέσα στην οικογένεια. Οι βρεφονηπιακοί σταθμοί μπορούν να βοηθήσουν στο να συνεχίσουν οι γυναίκες την εργασία τους και, έτσι, μέσα στην οικογένεια, θα υπάρχει μεγαλύτερη ισορροπία.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Θα ήθελα να σας ρωτήσω, εάν γίνεται δεκτή η πρόταση «Αύξηση των βρεφονηπιακών σταθμών».

ΠΟΛΛΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτή, δεκτή.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Επομένως, η ανωτέρω πρόταση γίνεται δεκτή, ομοφώνως.

Εισερχόμαστε στο επόμενο Κεφάλαιο «σωματική και ψυχική υγιεινή».

Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής, Ισμήνη Χαλμούρδα.

ΙΣΜΗΝΗ ΧΑΛΜΟΥΡΔΑ (Νομός Αιτωλοακαρνανίας): Διαφωνώ με την πρόταση «να απαγορευτούν οι εκπρώσεις». Πιστεύω ότι η πρόληψη είναι καλύτερη και πρέπει να δώσουμε προτεραιότητα.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής Χαρούλα Τσενεκίδου.

ΧΑΡΟΥΛΑ ΤΣΕΝΕΚΙΔΟΥ (Επικρατείας): Διαφωνώ με την πρόταση «να απαγορεύεται η πώληση ποτών σε ανήλικους».

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής Φωτεινή Παλαιού.

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

ΦΩΤΕΙΝΗ ΠΑΛΑΙΟΥ (Νομός Τρικάλων): Ένα μεγάλο ποσοστό αλκοολικών είναι παιδιά μικρής ηλικίας. Πιστεύω ότι η πώληση αλκοολούχων ποτών σε ανήλικους, θα αποτρέψει προβλήματα αλκοολισμού, μακροπρόθεσμα.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Το λόγο έχει ο Έφηβος Βουλευτής Αποστολος Μπλέκας.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΜΠΛΕΚΑΣ (Νομός Τρικάλων): Η πρόταση «να απαγορευτεί η χρήση φυτοφαρμάκων». Πιστεύω ότι η υπερβολική τους χρήση δημιουργεί προβλήματα στο περιβάλλον και στην υγεία των ανθρώπων που τα χρησιμοποιούν.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής Κατερίνα Παπαδοπούλου.

ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ (Νομός Αργολίδας): Πολλά από αυτά τα φυτοφάρμακα μπορεί να περιέχουν βλαβερές ουσίες, τις οποίες δεν έχουμε εντοπίσει. Στην Αργολίδα, είχαμε πολλά κρούσματα δηλητηριάσεων από τη χρήση φυτοφαρμάκων στα πορτοκάλια.

Στο σημείο αυτό τίθενται σε ψηφοφορία δια ανατάσεως της χειρός οι ακόλουθες προτάσεις, οι οποίες απορρίφθηκαν, κατά πλειοψηφία.

- Να απαγορευτεί η πώληση ποτών σε ανήλικους.
- Να απαγορευτούν οι εκτρώσεις.
- Να απαγορευτεί η χρήση φυτοφαρμάκων.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Εισερχόμαστε στο κεφάλαιο 9 «κάπνισμα - αλκοολισμός».

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Να δούμε τις προτάσεις και αν υπάρχουν διαφωνίες.

Το λόγο έχει ο Έφηβος Βουλευτής Νικόλαος Πομάκης.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΟΜΑΚΗΣ (Η.Π.Α.): Διαφωνώ με την πρόταση «να απαγορευθεί η πώληση τσιγάρων σε ανήλικους».

Στο σημείο αυτό τίθεται σε ψηφοφορία η ανωτέρω πρόταση, η οποία απορρίφθηκε, κατά πλειοψηφία.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής Χαρούλα Τσενεκίδου.

ΧΑΡΟΥΛΑ ΤΣΕΝΕΚΙΔΟΥ (Επικρατείας): Έχω αντίρρηση για την πρόταση σχετικά «με την αύξηση της τιμής και της φορολόγησης των τσιγάρων». Πιστεύω ότι δεν είναι λύση η αύξηση της τιμής για να κόψει κάποιος το τσιγάρο.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Κάποιος να πει τον αντίλογο.

ΑΘΗΝΑ ΣΑΧΟΥΛΙΔΟΥ (Νομός Ροδόπης): Φαντάζομαι ότι είναι το πρώτο μέτρο κατά την καταπολέμηση του καπνίσματος, οπότε είναι φυσιολογικό να εντάσσεται στα μέτρα.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Κεφάλαιο «Άστεγοι».

Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής Αθηνά Σαχουλίδου.

ΑΘΗΝΑ ΣΑΧΟΥΛΙΔΟΥ (Νομός Ροδόπης): Δεν πρόκειται ακριβώς για διαφωνία. Θέλω να επισημάνω ότι οι χώροι των ξενώνων των αθλητών στους Ολυμπιακούς Αγώνες έχουν ήδη γίνει εργατικές κατοικίες, οπότε είναι άτοπη η πρόταση.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Το λόγο έχει η Αφροδίτη Πετρίδου.

ΑΦΡΟΔΙΤΗ ΠΕΤΡΙΔΟΥ (Α' Θεσσαλονίκης): Διαφωνώ για την πρόταση στις θέσεις εργασίας των αστέγων, διότι υπάρχουν πολλοί πτυχιούχοι Πανεπιστημίων και ΙΕΚ οι οποίοι είναι άνεργοι. Θα μπορούσαμε να δημιουργήσουμε κάποια σεμινάρια μόρφωσης, κατ' αρχήν, για τους αστέγους και έπειτα με κάποια κριτήρια να πάρουν θέση εργασίας.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής Ορνέλα Νταϊλάνη.

ΟΡΝΕΛΑ ΝΤΑΙΛΑΝΗ (Β' Αθήνας): Οι άστεγοι και οι πτυχιούχοι δεν θα είχαν το ίδιο αντικείμενο δουλειάς, οπότε δεν απειλείται η δουλειά των πτυχιούχων.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Η πρόταση «Θέσεις εργασίας για τους αστέγους και κοινωνική επανένταξή τους» γίνεται δεκτή; ;

ΠΟΛΛΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτή.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Επομένως, η πρόταση γίνεται δεκτή, κατά πλειοψηφία.

Εισερχόμεθα στο Κεφάλαιο «Ανεργία – Εργασία».

Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής Μαρία Τίγκα.

ΜΑΡΙΑ ΤΙΓΚΑ (Νομός Καρδίτσας): Δεν συμφωνώ με την πρόταση «για τη μείωση των εισακτέων στα ΑΕΙ».

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Η άποψή σου είναι να μην υπάρχει περιορισμός. Υπάρχει αντίλογος;

Το λόγο έχει η Αναστασία Τσιαντάρη.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ ΤΣΙΑΝΤΑΡΗ (Α' Θεσσαλονίκης): Εάν δεν υπάρχει περιορισμός στα ΑΕΙ θα αυξηθεί η ανεργία.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Ψηφίζουμε υπέρ της μείωσης των εισακτέων στα ΑΕΙ, ως μέτρο για την ανεργία.

ΠΟΛΛΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Απορρίπτεται.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Η πρόταση απορρίπτεται κατά πλειοψηφία.

Το λόγο έχει η Χαρούλα Τσενεκίδου.

ΧΑΡΟΥΛΑ ΤΣΕΝΕΚΙΔΟΥ (Επικρατείας): Δε συμφωνώ με την πρόταση να καταργηθεί η μονιμότητα.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΜΠΛΕΚΑΣ (Νομός Τρικάλων): Πολλοί

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΦΗΒΩΝ

είναι αυτοί που αποκτούν μια θέση στο δημόσιο και δεν κάνουν τίποτα.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Η ανωτέρω πρόταση εγκρίνεται ή απορρίπτεται;

ΠΟΛΛΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Απορρίπτεται.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Επομένως, η πρόταση απορρίπτεται κατά πλειοψηφία. Άλλη διαφωνία;

Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής Ευαγγελία Μπάλλα.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ ΜΠΑΛΛΑ (Νομός Αττικής): Δεν πρέπει να γίνουν άλλες ιδιωτικοποιήσεις. Πρέπει να υπάρχει κάποιος κρατικός έλεγχος ιδίως στους μεγάλους οργανισμούς, όπως π.χ. ΟΤΕ, ΔΕΗ, κ.λπ.. Πρέπει να μείνουν κρατικοί.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Θέτω την πρόταση «να γίνουν ιδιωτικοποιήσεις» σε ψηφοφορία.

ΟΛΟΙ ΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Απορρίπτεται.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Επομένως η πρόταση απορρίπτεται ομόφωνα.

Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής Έλλη Παπουτσάνη.

ΙΩΑΝΝΑ – ΕΛΛΗ ΠΑΠΟΥΤΣΑΝΗ (Β' Αθήνας): Διαφωνώ με την πρόταση που λέει «να απαγορεύεται η απόλυση των οικογενειάρχων». Γιατί κριτήριο δεν πρέπει να είναι η οικογενειακή κατάσταση, αλλά ουσιαστική προσφορά στην εργασία..

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής Κατερίνα Παπαδοπούλου.

ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ (Νομός Αργολίδας): Πιστεύω ότι οι οικογενειάρχες έχουν μεγαλύτερη ανάγκη τον μισθό, γιατί εκτός από τον εαυτό τους, έχουν να θρέψουν και τα υπόλοιπα μέλη της οικογένειάς τους. Πιστεύω, λοιπόν, ότι δεν πρέπει να απολύονται.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής Ιωάννα – Έλλη Παπουτσάνη.

ΙΩΑΝΝΑ – ΕΛΛΗ ΠΑΠΟΥΤΣΑΝΗ: Να διευκρινίσω ότι δεν μίλησα για περικοπές, οι απολύσεις να γίνονται μόνο, όταν κάποιος δεν είναι συνεπής στις υποχρεώσεις τους.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Γίνεται δεκτή η πρόταση να απαγορεύεται η απόλυση των οικογενειάρχων;

ΠΟΛΛΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Όχι, όχι.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Επομένως, η πρόταση απορρίπτεται, κατά πλειοψηφία.

Το λόγο έχει ο Έφηβος Βουλευτής Απόστολος Μπλέκας.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΜΠΛΕΚΑΣ (Νομός Τρικάλων): Σχετικά με την πρόταση «να αυξηθούν οι μισθοί, ο κατώτερος 750

ευρώ», πιστεύω ότι αν ο κατώτερος μισθός πάει στα 750 ευρώ, τότε θα ανέβει ο πληθωρισμός και στην ουσία δεν θα αλλάξει τίποτα.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Γίνεται δεκτή η πρόταση «να αυξηθούν οι μισθοί, ο κατώτερος 750»;

ΠΟΛΛΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Όχι, όχι.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Επομένως, η πρόταση απορρίπτεται, ομόφωνα. Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής Αθηνά Σαχουλίδου.

ΑΘΗΝΑ ΣΑΧΟΥΛΙΔΟΥ (Νομός Ροδόπης): Σχετικά με την πρόταση «να μην εργάζονται οι συνταξιούχοι». Οι περισσότεροι ξέρουν ότι υπάρχουν αρκετές περιπτώσεις πρόωρης συνταξιοδότησης. Κανείς δεν μπορεί να απαγορεύσει σε αυτούς τους ανθρώπους να εργαστούν, σε περίπτωση που έχουν ανάγκη για να ζήσουν.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Γίνεται δεκτή η πρόταση «να μην εργάζονται οι συνταξιούχοι»;

ΠΟΛΛΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Όχι, όχι.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Επομένως, η πρόταση απορρίπτεται, ομόφωνα.

Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής Κατερίνα Παπαδοπούλου.

ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ (Νομός Αργολίδας): Σχετικά με την πρόταση «τα χρόνια ανεργίας να είναι συντάξιμα», πιστεύω ότι δεν υπάρχει λόγος να δίνονται συντάξεις, επειδή κάποιος άνθρωπος είναι άνεργος. Ήδη, δίνονται αρκετές συντάξεις. Ήδη έχουν αυξηθεί τα χρόνια συνταξιοδότησης. Όλοι ζητούν αύξηση των συντάξεων. Εάν δίνεται σύνταξη και στους ανέργους, θα υπάρξει πρόβλημα.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Το λόγο έχει ο Έφηβος Βουλευτής Απόστολος Μπλέκας.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΜΠΛΕΚΑΣ (Νομός Τρικάλων): Πιστεύω ότι πρέπει να υπάρχουν κάποιες προϋποθέσεις, όπως για παράδειγμα, όταν κάποιος ψάχνει για δουλειά, αλλά δεν βρίσκει.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Να διευκρινίσω ότι, με βάση την ελληνική νομοθεσία, οι συντάξεις χρηματοδοτούνται από τρία μέρη, δηλαδή από τον εργοδότη, τον εργαζόμενο και το κράτος. Στην περίπτωση των ανέργων, πρέπει να πληρώσει μόνο το κράτος.

Γίνεται δεκτή η πρόταση «τα χρόνια ανεργίας να είναι συντάξιμα»;

ΠΟΛΛΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ; Ναι, ναι.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Επομένως, η πρόταση γίνεται δεκτή, κατά πλειοψηφία.

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

Το λόγο έχει ο Έφηβος Βουλευτής Απόστολος Μπλέκας.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΜΠΛΕΚΑΣ (Νομός Τρικάλων): Υπάρχει η πρόταση «οι γυναίκες να εργάζονται 10 έως 12 χρόνια και μετά να ασχολούνται με τα παιδιά τους». Διαφωνώ με αυτή την πρόταση, αφού άντρες και γυναίκες έχουμε ίσα δικαιώματα.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Γίνεται δεκτή η πρόταση «οι γυναίκες να εργάζονται 10 έως 12 χρόνια και μετά να ασχολούνται με τα παιδιά τους»;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Όχι, όχι.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Επομένως, η πρόταση απορρίπτεται, ομόφωνα.

Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής Μαρία Τίγκα.

ΜΑΡΙΑ ΤΙΓΚΑ (Νομός Καρδίτσας): Διαφωνώ με την πρόταση, «συνταξιοδότηση των αντρών στα 60 και των γυναικών στα 52». Πιστεύω ότι πρέπει γίνεται νωρίτερα, ιδιαίτερα σε ορισμένα επαγγέλματα όπως είναι αυτό του δασκάλου και του καθηγητή.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Γίνεται δεκτή η πρόταση, «συνταξιοδότησης των αντρών στα 60 και των γυναικών στα 52»;

ΠΟΛΛΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Όχι, όχι.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Επομένως, η πρόταση απορρίπτεται, κατά πλειοψηφία.

Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής Δανάη Παναγιώτου.

ΔΑΝΑΗ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ (Α' Αθήνας): Η πρόταση για εξάωρη ημερήσια εργασία και η πρόταση για 35 ώρες εργασίας την εβδομάδα, έρχονται σε αντίθεση μεταξύ τους, οπότε κάποια από τις δύο προτάσεις πρέπει να διαγραφεί.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Πολύ σωστή η επισήμανση της Δανάης. Οι προτάσεις, όμως, είναι των παιδιών που έλαβαν μέρος στο Πρόγραμμα. Έτσι, η πρόταση για την εξάωρη ημερήσια εργασία, είναι του Α' συμμαθητή σας και η πρόταση για 35 ώρες εργασίας την εβδομάδα είναι του Β' συμμαθητή σας. Έτσι, όπως, τέθηκε από τη Δανάη θα πρέπει να ψηφίσουμε την Α' ή τη Β' πρόταση.

Μετά από ψηφοφορία οι Έφηβοι Βουλευτές αποφάσισαν, κατά πλειοψηφία, να παραμείνει η πρόταση εξάωρη εργασία την ημέρα και να απορριφθεί η πρόταση 35 ώρες εργασίας την εβδομάδα.

Το λόγο έχει ο Έφηβος Βουλευτής Αναστάσιος Παπαδάκος.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΠΑΠΑΔΑΚΟΣ (Β' Αθήνας): Διαφωνώ με την πρόταση «να αυξηθεί το επίδομα ανεργίας». Πιστεύω, ότι εάν αυξηθεί το επίδομα ανεργίας, αυτό θα είναι ένα κίνητρο να μείνει κάποιος άνεργος, ώστε να ζήσει με αυτό το επίδομα.

ΑΘΗΝΑ ΣΑΧΟΥΛΙΔΟΥ (Ν. Ροδόπης): Το επίδομα ανεργίας, όσο και αν αυξηθεί, που πιστεύω, ότι μέχρι 10% μπορεί να δοθεί μία τέτοια αύξηση, δεν επαρκεί για την επιβίωση αυτού του ανθρώπου. Νομίζω, ότι είναι μία έξτρα βοήθεια.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Η πρόταση «να αυξηθεί το επίδομα ανεργίας» γίνεται δεκτή ή απορρίπτεται;

ΠΟΛΛΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Απορρίπτεται.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Επομένως, η πρόταση απορρίπτεται, κατά πλειοψηφία.

Προχωρώ στο Κεφάλαιο, Επαγγελματικός Προσανατολισμός. Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής κα Σοφία Παπαδημητροπούλου.

ΣΟΦΙΑ ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΟΠΟΥΛΟΥ (Ν. Αχαΐας): Μόνο με την τελευταία πρόταση δεν συμφωνώ, που λέει «όχι διάκριση μεταξύ πνευματικής και χειρωνακτικής εργασίας». Πιστεύω, ότι είναι δύο διαφορετικά είδη επαγγέλματος και τα αναγνωρίζω. Προσφέρουν στο κοινωνικό σύνολο, διότι εάν δεν υπάρχει το ένα, ταυτόχρονα παύει να υπάρχει το άλλο. Οι μισθοί δεν μπορούν να είναι ίδιοι, σε δύο διαφορετικούς τομείς επαγγέλματος, ούτε ο κόπος που καταβάλλεται είναι ο ίδιος.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Όχι διάκριση μεταξύ πνευματικής και χειρωνακτικής εργασίας.

Αντίλογος.

ΜΠΑΛΛΑ ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ (Ν. Αττικής): Νομίζω, ότι εννοεί κοινωνική διάκριση, μεταξύ χειρωνακτικής και πνευματικής εργασίας. Να μην θεωρούνται κατώτερα κοινωνικά, αυτοί που κάνουν χειρωνακτικές. Με αυτή την έννοια είμαι υπέρ της πρότασης.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Να προσθέσουμε τη λέξη «κοινωνική» και να συμφωνήσουμε. Δεν υπάρχει διαφωνία. Επόμενο Κεφάλαιο. Μεταφορές.

Δεν υπάρχει διαφωνία.

Επόμενο Κεφάλαιο, Εφηβεία. Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής κα Μαρία Τίγκα.

ΜΑΡΙΑ ΤΙΓΚΑ (Ν. Καρδίτσας): Δεν συμφωνώ με την πρόταση που λέει «όχι στη τηλεόραση, να στη δημιουργική σκέψη και δράση». Θα ήταν πιο σωστό να λέει «περιορισμός στη τηλεόραση». Δεν κάνει κακό η παρακολούθηση για μία ώρα την ημέρα, διότι από την άλλη θα μείνει πολύς κόσμος άνεργος. Πιστεύω ότι πρέπει να διατυπωθεί περιορισμός στη τηλεόραση.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής κα Σοφία Παπαδημητροπούλου.

ΣΟΦΙΑ ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΟΠΟΥΛΟΥ (Ν. Αχαΐας): Προ-

φανώς, εννοεί να περιοριστεί η τηλεόραση και απλά προτείνει, ότι καλύτερο είναι να ασχοληθείς με κάτι πιο δημιουργικό, παρά να φυτοζωείς.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής κα Αφροδίτη Πετρίδου.

ΑΦΡΟΔΙΤΗ ΠΕΤΡΙΔΟΥ (Α΄ Θεσσαλονίκης): Διαφωνώ, με την πρόταση να εγγράφονται οι απόφοιτοι Λυκείου χωρίς εξετάσεις. Υπάρχει ήδη μία πρόταση, η οποία μιλάει για συμπύκνωση εξεταστικής ύλης και απλούστερο εξεταστικό σύστημα. Αυτό το δέχομαι. Το να γεμίσουν τα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα με μαθητές, οι οποίοι δεν επιθυμούν να σπουδάσουν, είναι μία επιβάρυνση για αυτούς που ουσιαστικά θέλουν να μορφωθούν.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής κα Ευγενία Παπαγεωργίου.

ΕΥΓΕΝΙΑ ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ (Αιθιοπία): Διαφωνώ, με την συναδέλφισσα μου, διότι κάποια παιδιά έχουν δυσκολίες με την ελληνική γλώσσα. Στην Αιθιοπία όπου ζω, είναι πολύ δύσκολο να γνωρίζω τα ελληνικά και περνάνε σε σχολές στην Ελλάδα χωρίς εξετάσεις.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Θα ήθελα να επισημάνω, ότι αυτή η πρόταση δεν αφορά τα παιδιά από το εξωτερικό και για τα οποία ισχύει. Αφορά τα παιδιά που σπουδάζουν εδώ.

Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής κα Κατερίνα Παπαδοπούλου.

ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ (Ν. Αργολίδας): Καλώς ή κακώς στις χώρες-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αυτό το σύστημα έχει εφαρμοστεί. Οι εξετάσεις αυτές αγχώνουν τα παιδιά.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Δεν έχει εφαρμοστεί πουθενά να μπαίνουν στα ΑΕΙ όλοι. Δεν υπάρχει χώρα στην Ευρωπαϊκή Ένωση που να μην υπάρχει καμία εξέταση.

Στο σημείο αυτό τίθεται σε ψηφοφορία δια ανατάσεως της χειρός η πρόταση «να εγγράφονται οι απόφοιτοι Λυκείου στα ΑΕΙ χωρίς εξετάσεις» απορρίπτεται, κατά πλειοψηφία.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Το λόγο έχει ο Έφηβος Βουλευτής κος Ηλίας Πασχαλίδης.

ΗΛΙΑΣ ΠΑΣΧΑΛΙΔΗΣ (Επικρατείας): Θα ήθελα να πω σχετικά με τον καταναλωτισμό, ότι ο άνθρωπος είναι φύση καταναλωτικό ον. Γνωρίζοντας ότι τα αγαθά είναι πολύ λίγα, οι ανάγκες τους είναι πολύ περισσότερες. Δεν μπορώ να το καταλάβω και αυτό, ίσως, εξαρτάται από το ίδιο το άτομο και το οικογενειακό του περιβάλλον.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα

της Επιτροπής): «Αποβολή καταναλωτικής μανίας και υλικού ευδαιμονισμού». Αντίλογος;

Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής κα Αλεξία Σολωμού.

ΑΛΕΞΙΑ ΣΟΛΩΜΟΥ (Λεμεσός-Κύπρος): Ίσως, θα έπρεπε να το διατυπώσουμε υπερχαταναλωτισμός, διότι ο υγιής καταναλωτισμός δεν είναι πρόβλημα.

Η ανωτέρω πρόταση τέθηκε σε ψηφοφορία ως έχει και έγινε δεκτή, κατά πλειοψηφία.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Η Έφηβος Βουλευτής Τσενεκίδου Χαρούλα έχει το λόγο.

ΧΑΡΟΥΛΑ ΤΣΕΝΕΚΙΔΟΥ (Επικρατείας): Δεν μπορώ να καταλάβω, πως «η ισοκατανομή πλούτου» μπορεί να επηρεάσει την εφηβεία. Θέλω να το απορρίψουμε.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Η πρόταση «Ισοκατανομή πλούτου», πόσο θέλουν να μείνει;

ΠΟΛΛΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Όχι, όχι.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Επομένως, απορρίπτεται, κατά πλειοψηφία.

Ο Έφηβος Βουλευτής Απόστολος Μπλέκας έχει το λόγο.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΜΠΛΕΚΑΣ (Νομός Τρικάλων): Λέει για νέους καθηγητές στα σχολεία. Σίγουρα θέλουμε νέους αλλά δεν δίνει κάποιο όριο.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Η Έφηβος Βουλευτής Παπουτσάνη Έλλη έχει το λόγο.

ΙΩΑΝΝΑ-ΕΛΛΗ ΠΑΠΟΥΤΣΑΝΗ (Β΄ Αθήνας): Μάλλον, εννοεί να υπάρχουν νεώτεροι καθηγητές για να προσεγγίζουν καλύτερα τα παιδιά.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Εισερχόμαστε στο τελευταίο Κεφάλαιο για την ευθανασία.

Η Έφηβος Βουλευτής Σταυρούλα Στεργίου, έχει το λόγο.

ΣΤΑΥΡΟΥΛΑ ΣΤΕΡΓΙΟΥ (Νομός Ιωαννίνων): Είμαι υπέρ της πρότασης «εφαρμογή της ευθανασίας, όταν είναι συνειδητή επιλογή του ασθενή» και όχι όταν βρίσκεται υπό την επήρεια κάποιου προβλήματος.

Στο σημείο αυτό τίθενται σε ψηφοφορία οι προτάσεις «Κανείς δεν έχει το δικαίωμα να αφαιρέσει τη ζωή του ή άλλου» και «να στην ευθανασία για αξιοπρεπή θάνατο». Η πρώτη απορρίφθηκε κατά πλειοψηφία ενώ η δεύτερη έγινε δεκτή με οριακή πλειοψηφία.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Εισερχόμαστε στην ψήφιση των νέων προτάσεων που έχουν γίνει από Έφηβους Βουλευτές στις συνεδριάσεις της Επιτροπής μας και δεν περιλαμβάνονται στη Σύνοψη Κειμένων.

Η Έφηβος Βουλευτής Ασπασία Καπετανοπούλου προτείνει:

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

«Κατάγηση των Ιδρυμάτων για τα ΑΜΕΑ και ίδρυση Κέντρων ημέρα, που θα λειτουργούν σε συνεργασία με τα σχολεία και διάφορους καλλιτεχνικούς φορείς, ως πολιτιστικοί συμβουλευτικοί, εκπαιδευτικοί, ψυχαγωγικοί και υποστηρικτικοί σταθμοί».

Πόσοι είναι υπέρ;

ΠΟΛΛΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Ναι, ναι.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Γίνεται δεκτή, κατά πλειοψηφία.

«Αλλαγή στα βιβλία του δημοτικού σχολείου, με προσθήκη κατάλληλου υλικού και φωτογραφιών, για την ευαισθητοποίηση των παιδιών στα ΑΜΕΑ».

Πόσοι είναι υπέρ;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Ναι, ναι.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Γίνεται δεκτή, ομόφωνα.

«Κατασκευή κατάλληλων σχολικών κτηρίων, με αύλειο χώρο, γήπεδα, γυμναστήρια και ανεγκυστήρες για να εξυπηρετούνται τα άτομα με κινητικά προβλήματα».

Πόσοι είναι υπέρ;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Ναι, ναι.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Γίνεται δεκτή, ομόφωνα.

«Διορισμός των ΑΜΕΑ στα δημόσια χωρίς εξετάσεις».

Πόσοι είναι υπέρ;

ΠΟΛΛΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Όχι, όχι.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Απορρίπτεται κατά πλειοψηφία.

Να επισημάνω ότι η πρόταση αυτή, εάν γινόταν δεκτή θα καταργούσε τις ίσες ευκαιρίες.

Η Έφηβος Βουλευτής Ελίνα Τσοπάρι προτείνει:

Η άδεια παραμονής για τους μετανάστες να ισχύει 3 έως 5 χρόνια.

Πόσοι είναι υπέρ;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Ναι, ναι.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Γίνεται δεκτή, ομόφωνα.

Η Έφηβος Βουλευτής Βασιλική Έλενα Χοστράουζερ προτείνει: «Να μην φυλακίζονται οι χρήστες ναρκωτικών».

Η πρόταση αυτή έχει ήδη συζητηθεί και ψηφισθεί.

Ο Έφηβος Βουλευτής Ανδρέας Χρίστου προτείνει: «Οι χώροι στάθμευσης για τα ΑΜΕΑ να φυλάσσονται από αστυνομικούς του κάθε Δήμου και οι παραβάτες να τιμωρούνται με καταβολή χρηματικού ποσού που θα κατατίθεται σε ειδικό λογαριασμό για τα ΑΜΕΑ».

Γίνεται δεκτή η πρόταση;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτή, δεκτή.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Επομένως, η πρόταση έγινε δεκτή, ομόφωνα.

Η Έφηβος Βουλευτής Σοφία Παπαδημητροπούλου προ-

τείνει: Βελτίωση των κέντρων απεξάρτησης από τα ναρκωτικά και δημιουργία νέων, τα οποία να λειτουργούν στα πρότυπα του εξωτερικού.

Γίνεται δεκτή η πρόταση;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτή, δεκτή.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Επομένως, η πρόταση έγινε δεκτή, ομόφωνα.

Η Έφηβος Βουλευτής Ευγενία Παπαγεωργίου προτείνει: Ίδρυση Συμβουλευτικών Σταθμών για την αντιμετώπιση του προβλήματος των ναρκωτικών.

Γίνεται δεκτή η πρόταση;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτή, δεκτή.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Επομένως, η πρόταση έγινε δεκτή, ομόφωνα.

Η ίδια Έφηβος Βουλευτής προτείνει: Διδασκαλία μαθημάτων σχετικού με τα ναρκωτικά.

Γίνεται δεκτή η πρόταση;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτή, δεκτή.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Επομένως, η πρόταση έγινε δεκτή, ομόφωνα.

Η Έφηβος Βουλευτής Κατερίνα Παπαδοπούλου προτείνει: Επίσκεψη απεξαρτημένων από τα ναρκωτικά ατόμων στα σχολεία, με σκοπό την ενημέρωση των μαθητών.

Γίνεται δεκτή η πρόταση;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτή, δεκτή.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Επομένως, η πρόταση έγινε δεκτή, ομόφωνα.

Η ίδια Έφηβος Βουλευτής προτείνει: Ίδρυση ιατρικών μονάδων κοντά στους καταυλισμούς των τσιγγάνων και κάλυψη του κόστους των φαρμάκων από τους Δήμους.

Γίνεται δεκτή η πρόταση;

ΠΟΛΛΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτή, δεκτή.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Επομένως, η πρόταση έγινε δεκτή, κατά πλειοψηφία.

Η ίδια Έφηβος Βουλευτής προτείνει: Παροχή φθηνών στεγαστικών και επαγγελματικών δανείων στους τσιγγάνους.

Η πρόταση αυτή έχει ήδη συζητηθεί.

Η ίδια Έφηβος Βουλευτής προτείνει: Εγγραφή όλων των τσιγγάνων στα δημοτολόγια και ένταξη των παιδιών τους στο εκπαιδευτικό σύστημα.

Γίνεται δεκτή η πρόταση;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτή, δεκτή.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Επομένως, η πρόταση έγινε δεκτή, ομόφωνα.

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΦΗΒΩΝ

Η ίδια Έφηβος Βουλευτής προτείνει: Βελτίωση των συνθηκών στέγασης στα προπαρασκευαστικά σχολεία των τσιγγάνων.

Γίνεται δεκτή η πρόταση;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτή, δεκτή.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Επομένως, η πρόταση έγινε δεκτή, ομόφωνα.

Ο Έφηβος Βουλευτής Ηλίας Πασχαλίδης προτείνει: Εξορθολογισμός των εξόδων στα νοσοκομεία και τα κρατικά ιδρύματα.

Γίνεται δεκτή η πρόταση;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτή, δεκτή.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Επομένως, η πρόταση έγινε δεκτή, ομόφωνα.

Ο ίδιος Έφηβος Βουλευτής προτείνει: Τεχνική υποστήριξη των ιατρικών μηχανημάτων.

Γίνεται δεκτή η πρόταση;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτή, δεκτή.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Επομένως, η πρόταση έγινε δεκτή, ομόφωνα.

Ο ίδιος Έφηβος Βουλευτής προτείνει: Δημιουργία ειδικότητας Γεροντολογίας στα νοσοκομεία για τα άτομα τρίτης ηλικίας.

Γίνεται δεκτή η πρόταση;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτή, δεκτή.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Επομένως, η πρόταση έγινε δεκτή, ομόφωνα.

Ο ίδιος Έφηβος Βουλευτής προτείνει: Δημιουργία παιδοχειρουργικού τμήματος στα νοσοκομεία.

Γίνεται δεκτή η πρόταση;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτή, δεκτή.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Επομένως, η πρόταση έγινε δεκτή, ομόφωνα.

Η Έφηβος Βουλευτής Ιωάννα Σκορδή προτείνει: Συμμετοχή των ΑΜΕΑ σε ασφαλή ταξίδια, περιπάτους και συχνές επισκέψεις τους σε θεατρικές παραστάσεις.

Γίνεται δεκτή η πρόταση;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτή, δεκτή.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Επομένως, η πρόταση έγινε δεκτή, ομόφωνα.

Η Έφηβος Βουλευτής Ευαγγελία Μπάλλα προτείνει: Συμμετοχή μη κυβερνητικών οργανώσεων και διεθνών οργανώσεων στην εφαρμογή συγκεκριμένων μέτρων για την αντιμετώπιση του προβλήματος του εμπορίου λευκής σαρκός.

Γίνεται δεκτή η πρόταση;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτή, δεκτή.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Επομένως, η πρόταση έγινε δεκτή, ομόφωνα.

Η Έφηβος Βουλευτής Αθηνά Σαχουλίδου προτείνει: Οι πρεσβείες να μην αναλαμβάνουν πρωτοβουλίες που καλλιεργούν το μίσος και τον ρατσισμό.

Γίνεται δεκτή η πρόταση;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτή, δεκτή.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Επομένως, η πρόταση έγινε δεκτή, ομόφωνα.

Η Έφηβος Βουλευτής Σοφία Χαλκιαδάκη προτείνει: Ανάθεση στους νέους της επίλυσης του προβλήματος των ναρκωτικών.

Γίνεται δεκτή η πρόταση;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτή, δεκτή.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Επομένως, η πρόταση έγινε δεκτή, ομόφωνα.

Η Έφηβος Βουλευτής Μαρία Τουρουντζή προτείνει: Στελέχωση των ορφανοτροφείων, κυρίως από γυναίκες ψυχολόγους, που εμπνέουν εμπιστοσύνη στα παιδιά.

Γίνεται δεκτή η πρόταση;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτή, δεκτή.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Επομένως, η πρόταση έγινε δεκτή, ομόφωνα.

Ο Έφηβος Βουλευτής Εμμανουήλ Λιάκος προτείνει: Αναθεώρηση συστήματος αξιολόγησης των μαθητών με ειδικές ανάγκες και δημιουργία ειδικών μονάδων στην περιφέρεια, με στόχο το συμβουλευτικό και υποστηρικτικό έργο των ΑΜΕΑ και των οικογενειών τους.

Γίνεται δεκτή η πρόταση;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτή, δεκτή.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Επομένως, η πρόταση έγινε δεκτή, ομόφωνα.

Η Έφηβος Βουλευτής Δανάη Παναγιώτου προτείνει: Δημιουργία ιστοσελίδας στο διαδίκτυο που να λειτουργεί ως δίκαιος επικοινωνίας και πηγή ερεθισμάτων για την αφύπνιση της νεολαίας.

Γίνεται δεκτή η πρόταση;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτή, δεκτή.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Επομένως, η πρόταση έγινε δεκτή, ομόφωνα.

Η Έφηβος Βουλευτής Μαρία Τίγκα προτείνει: Αυστηρότερος έλεγχος στα Μ.Μ.Ε. για την μη προβολή διαφημίσεων που αφορούν υπέρβαρους.

Γίνεται δεκτή η πρόταση;

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

ΟΛΟΙ ΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτή, δεκτή.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Επομένως, η πρόταση έγινε δεκτή, ομόφωνα.

Στη συνέχεια η Σύνοψη Κειμένων, αρμοδιότητας της Επιτροπής Κοινωνικών Υποθέσεων κατά θέμα έγινε δεκτή, ως ακολούθως: Τα θέματα «Κοινωνική Πρόνοια – Ασφάλιση, Άστεγοι, Επαγγελματικός Προσανατολισμός, Μεταφορές» έγιναν δεκτά ομόφωνα, τα λοιπά κατά πλειοψηφία, επίσης η Σύνοψη Κειμένων έγινε δεκτή, κατά πλειοψηφία και στο σύνολό της.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Ολοκληρώσαμε τις ψηφοφορίες μας.

Στο σημείο αυτό γίνεται κλήρωση μεταξύ των Εφήβων Βουλευτών για να μιλήσουν, όσοι θέλουν, στην Ολομέλεια.

Κληρώθηκαν οι:

Δανάη Παναγιώτου, Σοφία Παπαδημητροπούλου και Μαρία Τουρουντζή.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Νομίζω ότι κάνατε ένα μεγάλο έργο αυτές τις δύο ημέρες. Σας ευχαριστούμε πολύ και σας ευχόμαστε καλή πρόοδο.

Στη συνέχεια και περί ώρα 17.50 λύθηκε η συνεδρίαση.

Η ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ
ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ ΝΟΜΟΥ ΑΤΤΙΚΗΣ

ΠΡΑΚΤΙΚΟ-ΕΚΘΕΣΗ

Της Επιτροπής Κοινωνικών Υποθέσεων της Βουλής των Εφήβων στα θέματα «Δημογραφικό Πρόβλημα, Κοινωνικός Ρατσισμός – Ανθρωπισμός, Υγεία - Νοσοκομεία, Κοινωνική Πρόνοια – Ασφάλιση, Βία και Εγκληματικότητα, Ναρκωτικά, Οικογένεια – Διαπροσωπικές Σχέσεις, Σωματική και Ψυχική Υγιεινή, Κάπνισμα – Αλκοολισμός, Άστεγοι, Ανεργία – Εργασία, Επαγγελματικός Προσανατολισμός, Μεταφορές (Τροχαία Ατυχήματα), Εφηβεία και Ευθανασία», που περιλαμβάνονται στη Σύνοψη Κειμένων των μαθητών της Α', Β' και Γ' Τάξης του Ενιαίου Λυκείου και των Τ.Ε.Ε. Α' και Β' Κύκλου, από την Ελλάδα και τον Απόδημο Ελληνισμό και των μαθητών της Α' και Β' Τάξης των Λυκείων και των Τεχνικών Σχολών από την Κύπρο, που συμμετείχαν στο εκπαιδευτικό πρόγραμμα "Βουλή των Εφήβων", Θ' Σύνοδος 2003-2004.

Προς την Βουλή των Εφήβων

Η Επιτροπή Κοινωνικών Υποθέσεων (Β' Τμήμα) της Βουλής των Εφήβων συνήλθε στις 11 και 12 Σεπτεμβρίου 2004, σε δύο συνεδριάσεις, που διήρκεσαν, συνολικά, περίπου 8 ώρες, υπό την προεδρία της Βουλευτού Νομού Αττικής κυρίας Παρασκευής Χριστοφιλοπούλου, με αντικείμενο την εξέταση των θεμάτων που ανήκουν στην αρμοδιότητά της.

Στην Επιτροπή Κοινωνικών Υποθέσεων (Β' Τμήμα) της «Βουλής των Εφήβων» συμμετείχαν οι Έφηβοι Βουλευτές: Καπετανοπούλου Ασπασία (Επικρατείας), Λιάκος Εμμανουήλ (Επικρατείας), Μπάλλα Ευαγγελία (Ν. Αττικής), Μπέλλου Χριστίνα (Ν. Κορινθίας), Μπέκας Απόστολος (Ν. Τρικάλων), Μπούκουρα Μαρία (Ν. Λασιθίου), Μωυσιάδου Στεργιαννή (Α' Θεσσαλονίκης), Νίκα Αφροδίτη (Ν. Μεσσηνίας), Νταϊλάνη Ορνέλλα (Β' Αθήνας), Ντόκου Μαγδαληνή (Ν. Θεσπρωτίας), Όμπαση Μουζεγιέν (Ν. Ξάνθης), Παλαιού Φωτεινή (Ν. Τρικάλων), Παλιάτσας Παναγιώτης (Ν. Αιτωλοακαρνανίας), Παναγάκη Κονδύλω (Ν. Κυκλάδων), Παναγιώτου Δανάη (Α' Αθήνας), Παπαγεωργίου Ευγενία (Αιθιοπία), Παπαδάκος Αναστάσιος (Β' Αθήνας), Παπαδημητροπούλου Σοφία (Ν. Αχαΐας), Παπαδοπούλου Κατερίνα (Ν. Αργολίδας), Παπουτσάνη Ιωάννα-Έλλη (Β' Αθήνας), Πασχαλίδης Ηλίας (Επικρατείας), Παυλοπούλου Ουρανία (Γερμανία), Πετρίδου Αφροδίτη (Α' Θεσσαλονίκης), Πομάκης Νικόλαος (Η.Π.Α.), Πουρδαλάς Αλέξανδρος (Ν. Καρδίτσας), Σακελλαρίδου Θεοδώρα (Α' Θεσσαλονίκης), Σαμαρά Δέσποινα (Ν. Δράμας), Σαχουλίδου Αθηνά (Ν. Ροδόπης), Σκορδή Ιωάννα (Λάρινα - Κύπρος), Σολωμού Αλεξία (Λεμεσός Κύπρος), Στεργίου Σταυρούλα (Ν. Ιωαννίνων), Τελωνιάτη Αγλαΐτσα (Alyssa) (Καναδάς), Τίγκα Μαρία (Ν. Καρδίτσας), Τουρουτζή Μαρία (Α' Θεσσαλονίκης), Τράνταλης Γεώργιος (Ν. Κορίνθου),

Τσενεκίδου Χαρούλα (Επικρατείας), Τσιάνταρη Αναστασία (Α' Θεσσαλονίκης), Τσοπάρι Ελίντα (Ν. Καβάλας), Φραγκεδάκη Μαρία (Ν. Χανίων), Φωτοπούλου Ελένη (Ν. Αχαΐας), Χαλιμούρδα Ισμήνη (Ν. Αιτωλοακαρνανίας), Χαλκιαδάκη Σοφία (Ν. Ηρακλείου), Χοστράουζερ Βασιλική Έλενα (Α' Αθήνας), Χριστοδούλου Ζαφειρούλα (Β' Πειραιά), Χριστόπουλος Ελευθέριος (Ν. Ηλείας), Χρίστου Αντρέας (Λευκωσία - Κύπρος), Χριστοφιλάκη Μαριάννα (Β' Αθήνας) και Χροναράκη Βασιλική (Ν. Ηλείας).

Κατά τη διάρκεια των συνεδριάσεων έλαβαν το λόγο ο Εισηγητής – Έφηβος Βουλευτής Παναγιώτης Παλιάτσας και οι Έφηβοι Βουλευτές Αθηνά Σαχουλίδου, Αναστασία Τσιάνταρη, Στεργιανή Μωυσιάδου, Απόστολος Μπέκας, Ελίντα Τσοπάρι, Χαρούλα Τσενεκίδου, Βασιλική Έλενα Χοστράουζερ, Ασπασία Καπετανοπούλου, Αντρέας Χρίστου, Αλεξία Σολωμού, Σοφία Παπαδημητροπούλου, Ευγενία Παπαγεωργίου, Ισμήνη Χαλιμούρδα, Εμμανουήλ Λιάκος, Μαρία Τίγκα, Κατερίνα Παπαδοπούλου, Ουρανία Παυλοπούλου, Δανάη Παναγιώτου, Μουζεγιέν Όμπαση, Νικόλαος Πομάκης, Ηλίας Πασχαλίδης, Ελένη Φωτοπούλου, Ιωάννα Σκορδή, Φωτεινή Παλαιού, Ευαγγελία Μπάλλα, Μαρία Τουρουτζή, Σοφία Χαλκιαδάκη, Θεοδώρα Σακελλαρίδου, Αφροδίτη Πετρίδου, Σταυρούλα Στεργίου, Ιωάννα - Έλλη Παπουτσάνη, Αγλαΐτσα (Alyssa) Τελωνιάτη, Μαρία Φραγκεδάκη, Μαριάννα Χριστοφιλάκη και Αφροδίτη Νίκα, οι οποίοι διατύπωσαν τις απόψεις τους επί των θεμάτων της Σύνοψης Κειμένων, αρμοδιότητας της Επιτροπής Κοινωνικών Υποθέσεων, καθώς και προτάσεις επί των θεμάτων αυτών.

Ο Εισηγητής της Επιτροπής Κοινωνικών Υποθέσεων (2ο Τμήμα) – Έφηβος Βουλευτής, Παναγιώτης Παλιάτσας (Ν. Αιτωλοακαρνανίας) είτε τα εξής:

«Συγκεντρωθήκαμε σήμερα εδώ στη Βουλή των Ελλήνων, καθώς επιλεχθήκαμε να εκπροσωπήσουμε τους μαθητές Λυκείου από όλη την Ελλάδα, με κριτήριο τις εργασίες που γράψαμε και είχαν ως θέμα: κύρια προβλήματα της χώρας μας που μας απασχολούν καθημερινά, αρμοδιότητας Επιτροπής Κοινωνικών Υποθέσεων.

Ο μεγάλος όγκος προβλημάτων που απασχολεί την σημερινή νεολαία αποδεικνύει δύο πράγματα. Πρώτον, κάτι δεν πάει καλά με την κοινωνία μας. Γιατί καμία υγιής κοινωνία δεν βασανίζεται με τόσα προβλήματα. Δεύτερον, μας αποδεικνύει ότι οι Έφηβοι είναι αφυπνισμένοι, δεν είναι θύματα του συστήματος που τους θέλει έξω από τα πράγματα και μακριά από τα προβλήματα. Απεναντίας, δίνουν ένα ηχηρό χαστούκι σε αυτούς που τους αφηφούν, αμφισβητώντας την αντιληπτική τους ικανότητα, λόγω του νεαρού της ηλικίας τους. Δίνουν ριζοσπαστικές προτάσεις για την επίλυση των προβλημάτων της κοινωνίας μας, όπως μόνο ένας Έφηβος μπορεί.

Είναι πάρα πολύ ενδιαφέρον ότι στο διάγγελμά του μετά

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

τους Ολυμπιακούς Αγώνες, για πρώτη φορά ο Πρωθυπουργός της Χώρας κ. Κωνσταντίνος Καραμανλής οργάνωσε ως πρώτο σημείο για την προσπάθεια της επόμενης μέρας, την επίτευξη και τη διατήρηση ενός κοινωνικού πολιτισμού, δηλαδή να χτυπηθεί η «αχίλλειος πτέρνα», το πιο μεγάλο βαρίδι, το πιο ουσιαστικό έλλειμμα της χώρας, το οποίο πάρα πολύ σπάνια έδειξαν να βλέπουν οι πολιτικές ηγεσίες και ακόμη σπανιότερα να κατανοούν την αρνητική σημασία του. Αυτό ακριβώς το έλλειμμα του κοινωνικού πολιτισμού είναι πίσω από τη μετάλλαξη της διαφθοράς από έγκλημα σε αξία και δείκτη κοινωνικής ανόδου και εξυπνάδας, είναι πίσω από το μεγάλο κοινωνικό θέμα των τροχαίων ατυχημάτων και του τεράστιου κόστους τους σε ζωές και χρήμα, είναι πίσω από το υποβαθμισμένο περιβάλλον, είναι, σε πολύ μεγάλο βαθμό πίσω από τις βρόμικες και απάνθρωπες πόλεις, από την αυθαιρεσία και το «κακό χάλι» του Δημοσίου Τομέα και των Υπηρεσιών του, όπως έχει κεντρικό ρόλο ακόμη και την αδυναμία της Ελλάδος να προσελκύσει ξένες επενδύσεις, και να μειώσει την ανεργία της. Και ο κατάλογος δεν έχει τέλος.

Γι' αυτό άλλωστε, φτάσαμε στην σημερινή κατάσταση που μας κάνει να αναρωτιόμαστε. Μήπως κάποιοι θέλουν να υπάρχουν τόσα προβλήματα; Μήπως αυτοί που τα δημιουργούν είναι περισσότεροι από αυτούς που πραγματικά επιθυμούν να τα εξαλείψουν; Δύο ερωτήματα που είναι εύκολο να διατυπωθούν μα δύσκολο να απαντηθούν.

Τελικά, η πρωθυπουργική αναφορά στον κοινωνικό πολιτισμό σημαίνει την αγωνία για ένα μόνο πράγμα: το πρόσωπο της Ελλάδος αυτών των ημερών να μην είναι ένα διάλειμμα, μια παράσταση για τους ξένους, μια παρένθεση λίγων εβδομάδων, αλλά ένας πραγματικός τρόπος ζωής. Κερδίσαμε το στοίχημα του πώς μας βλέπουν οι ξένοι. Αλλά, τότε πια θα κερδίσουμε το πιο μεγάλο, επίπονο και σύνθετο στοίχημα του πώς βλέπουμε εμείς τον εαυτό μας;».

Οι Έφηβοι Βουλευτές Ασπασία Καπετανοπούλου, Ελίνα Τσοπάρι, Αντρέας Χρίστου, Σοφία Παπαδημητροπούλου, Ευγενία Παπαγεωργίου, Κατερίνα Παπαδοπούλου, Ηλίας Πασχαλίδης, Ιωάννα Σκορδή, Ευαγγελία Μπάλλα, Αθηνά Σαχουλίδου, Σοφία Χαλκιαδάκη, Μαρία Τουρουντζή, Μαρία Τίγκα, Εμμανουήλ Λιάκος και Δανάη Παναγιώτου διατύπωσαν προτάσεις, που δεν περιλαμβάνονται στη Σύνοψη Κειμένων, αρμοδιότητα της Επιτροπής Κοινωνικών Υποθέσεων.

Όσες από τις νέες προτάσεις, μετά από ψηφοφορία, έγιναν δεκτές καταγράφονται στην Έκθεση της Επιτροπής.

Στη συνέχεια, η Σύνοψη Κειμένων, αρμοδιότητας της Επιτροπής Κοινωνικών Υποθέσεων (Β' Τμήμα), έγινε δεκτή, κατ' αρχήν, ομόφωνα, κατά θέμα και στο σύνολό της, κατά πλειοψηφία.

Ειδικότερα:

1) Τα θέματα «Κοινωνική Πρόνοια – Ασφάλιση, Άστεγοι, Επαγγελματικός Προσανατολισμός και Μεταφορές (Τροχαία Ατυχήματα), έγιναν δεκτά, ομόφωνα.

2) Το θέμα «Δημογραφικό Πρόβλημα», έγινε δεκτό, κατά πλειοψηφία και απορρίφθηκαν οι προτάσεις του θέματος:

α) «Κατάργηση των φροντιστηρίων».

β) «Μείωση εξωτερικής μετανάστευσης και προσπάθεια για παλιννόστηση των Ελλήνων του εξωτερικού».

γ) «Όχι στις αμβλώσεις, όχι στην αντισύλληψη» και

δ) «Να αυξηθεί το ποσοστό εισαγωγής στα Α.Ε.Ι., Τ.Ε.Ι. των παιδιών πολυτέκνων οικογενειών».

3) Το θέμα «Κοινωνικός Ρατσισμός – Ανθρωπισμός», έγινε δεκτό, κατά πλειοψηφία και απορρίφθηκαν οι προτάσεις του θέματος:

α) «Να νομιμοποιηθούν όλοι οι αλλοδαποί, που εργάζονται στη χώρα μας».

β) «Να δίνονται δάνεια στους τσιγγάνους αλλά και τους μετανάστες με ευνοϊκούς όρους».

γ) «Να μη δεχόμαστε, πλέον, άλλους μετανάστες» και

δ) «Να γίνουν σχολεία στα μέρη που μένουν τσιγγάνοι».

4) Το θέμα «Υγεία – Νοσοκομεία», έγινε δεκτό, κατά πλειοψηφία και απορρίφθηκαν οι προτάσεις του θέματος:

α) «Να απαγορευτεί στους γιατρούς του δημοσίου να διατηρούν ιδιωτικό ιατρείο» και

β) «Διοίκηση νοσοκομείων από μανάτζερ».

5) Το θέμα «Βία και Εγκληματικότητα», έγινε δεκτό, κατά πλειοψηφία και απορρίφθηκε η πρόταση του θέματος:

«Θάνατος στους βιαστές παιδιών».

6) Το θέμα «Ναρκοτικά», έγινε δεκτό, κατά πλειοψηφία και απορρίφθηκε η πρόταση του θέματος:

«Αντιτιθέμενες απόψεις σχετικά με την αποποινικοποίηση».

7) Το θέμα «Οικογένεια – Διαπροσωπικές Σχέσεις», έγινε δεκτό, κατά πλειοψηφία και απορρίφθηκαν οι προτάσεις του θέματος:

α) «Προσπάθεια μείωσης διαζυγίων» και

β) «Προτεραιότητα στην οικογένεια και όχι στην επαγγελματική καριέρα».

8) Το θέμα «Σωματική και Ψυχική Υγιεινή», έγινε δεκτό, κατά πλειοψηφία και απορρίφθηκαν οι προτάσεις του θέματος:

α) «Να απαγορευτεί η πώληση ποτών σε ανήλικους».

β) «Να απαγορευτούν οι εκτρώσεις» και

γ) «Να απαγορευτεί η χρήση φυτοφαρμάκων».

9) Το θέμα «Κάπνισμα – Αλκοολισμός», έγινε δεκτό, κατά πλειοψηφία και απορρίφθηκε η πρόταση του θέματος:

«Να απαγορευτεί η πώληση τσιγάρων σε ανήλικους».

10) Το θέμα «Ανεργία – Εργασία», έγινε δεκτό, κατά πλειοψηφία και απορρίφθηκαν οι προτάσεις του θέματος:

α) «Να αυξηθεί το επίδομα ανεργίας».

β) «Να απαγορευτεί η απόλυση οικογενειάρχων».

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΦΗΒΩΝ

- γ) «Να μειωθεί ο αριθμός εισαγομένων στα Α.Ε.Ι.»
- δ) «35 ώρες εργασίας την εβδομάδα».
- ε) «Να αυξηθούν οι μισθοί. Ο κατώτερος 750 ευρώ».
- στ) «Να μην εργάζονται οι συνταξιούχοι».
- ζ) «Να γίνουν ιδιωτικοποιήσεις».
- η) «Συνταξιοδότηση των ανδρών στα 60 και των γυναικών στα 52» και
- θ) «Οι γυναίκες να εργάζονται 10 – 12 χρόνια και μετά να ασχολούνται με τα παιδιά τους».
- 11) Το θέμα «Εφηβεία» έγινε δεκτό, κατά πλειοψηφία και απορρίφθηκαν οι προτάσεις του θέματος:
  - α) «Να εγγράφονται οι απόφοιτοι Λυκείου στα Α.Ε.Ι. χωρίς εξετάσεις» και
  - β) «Ισοκατανομή πλούτου».
- 12) Το θέμα «Ευθανασία», έγινε δεκτό, κατά πλειοψηφία και απορρίφθηκε η πρόταση του θέματος:

«Κανείς δεν έχει δικαίωμα να αφαιρέσει τη ζωή του, άρα να απαγορευτεί η ευθανασία».

ΕΚΘΕΣΗ

Η Επιτροπή Κοινωνικών Υποθέσεων (Β' Τμήμα) της «Βουλής των Εφήβων», κατά την εξέταση των θεμάτων «Δημογραφικό Πρόβλημα, Κοινωνικός Ρατσισμός – Ανθρωπισμός, Υγεία - Νοσοκομεία, Κοινωνική Πρόνοια – Ασφάλιση, Βία και Εγκληματικότητα, Ναρκωτικά, Οικογένεια – Διαπροσωπικές Σχέσεις, Σωματική και Ψυχική Υγιεινή, Κάπνισμα – Αλκοολισμός, Άστεγοι, Ανεργία – Εργασία, Επαγγελματικός Προσανατολισμός, Μεταφορές (Τροχαία Ατυχήματα), Εφηβεία και Ευθανασία», που περιλαμβάνονται στη Σύνοψη Κειμένων των μαθητών της Α', Β' και Γ' Τάξης του Ενιαίου Λυκείου και των Τ.Ε.Ε. Α' και Β' Κύκλου, από την Ελλάδα και τον Απόδημο Ελληνισμό και των μαθητών της Α' και Β' Τάξης των Λυκείων και των Τεχνικών Σχολών από την Κύπρο, που συμμετείχαν στο Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα "Βουλή των Εφήβων", Θ' Σύνοδος 2003-2004, αφού έλαβε υπόψη τις αγορεύσεις του Εισηγητή, Παναγιώτη Παλιάτσα, καθώς και των μελών της, αποδέχθηκε τη Σύνοψη Κειμένων αρμοδιότητας της Επιτροπής Κοινωνικών Υποθέσεων, κατ' αρχήν, κατά θέμα, και στο σύνολό της, κατά πλειοψηφία, και εισηγείται την ψήφισή της από την Ολομέλεια της Βουλής των Εφήβων με την προσθήκη των παρακάτω νέων προτάσεων, που έγιναν, κατά τη συζήτηση στην Επιτροπή, από τους Έφηβους Βουλευτές:

1. Κατάργηση των Ιδρυμάτων για τα ΑΜΕΑ και ίδρυση κέντρων ημέρας, που θα λειτουργούν σε συνεργασία με τα σχολεία και διάφορους καλλιτεχνικούς φορείς, ως πολιτιστικοί, συμβουλευτικοί, εκπαιδευτικοί, ψυχαγωγικοί και υποστηρικτικοί σταθμοί. (κατά πλειοψηφία)

- 2. Αλλαγή στα βιβλία του δημοτικού σχολείου, με προσθήκη κατάλληλου υλικού και φωτογραφιών, για την ευαισθητοποίηση των παιδιών στα άτομα με αναπηρίες. (ομόφωνα)
- 3. Κατασκευή κατάλληλων σχολικών κτηρίων, με αύλειο χώρο, γήπεδα, γυμναστήρια και ανελκυστήρες για να εξυπηρετούνται τα άτομα με κινητικά προβλήματα. (ομόφωνα)
- 4. Η άδεια παραμονής για τους μετανάστες να ισχύει για 3 έως 5 χρόνια. (ομόφωνα)
- 5. Οι χώροι στάθμευσης για τα ΑΜΕΑ να φυλάσσονται από αστυνομικούς του κάθε Δήμου και οι παραβάτες να τιμωρούνται με καταβολή χρηματικού ποσού που θα κατατίθεται σε ειδικό λογαριασμό για τα ΑΜΕΑ. (ομόφωνα)
- 6. Βελτίωση των κέντρων απεξάρτησης από τα ναρκωτικά και δημιουργία νέων, τα οποία να λειτουργούν στα πρότυπα του εξωτερικού. (ομόφωνα)
- 7. Ίδρυση συμβουλευτικών σταθμών για την αντιμετώπιση του προβλήματος των ναρκωτικών. (ομόφωνα)
- 8. Διδασκαλία μαθήματος σχετικού με τα ναρκωτικά. (ομόφωνα)
- 9. Επίσκεψη απεξαρτημένων από τα ναρκωτικά ατόμων στα σχολεία, με σκοπό την ενημέρωση των μαθητών. (ομόφωνα)
- 10. Ίδρυση ιατρικών μονάδων κοντά στους καταυλισμούς των τσιγγάνων και κάλυψη του κόστους των φαρμάκων από τους δήμους. (κατά πλειοψηφία)
- 11. Παροχή φθηνών στεγαστικών και επαγγελματικών δανείων στους τσιγγάνους. (ομόφωνα)
- 12. Εγγραφή όλων των τσιγγάνων στα δημοτολόγια και ένταξη των παιδιών τους στο εκπαιδευτικό σύστημα. (ομόφωνα)
- 13. Βελτίωση των συνθηκών στέγασης στα «προπαρασκευαστικά σχολεία» των τσιγγάνων. (ομόφωνα)
- 14. Εξορθολογισμός των εξόδων στα νοσοκομεία και τα κρατικά ιδρύματα. (ομόφωνα)
- 15. Τεχνική υποστήριξη των ιατρικών μηχανημάτων. (ομόφωνα)
- 16. Δημιουργία ειδικότητας Γεροντολογίας στα νοσοκομεία για τα άτομα τρίτης ηλικίας. (ομόφωνα)
- 17. Δημιουργία παιδοχειρουργικού τμήματος στα νοσοκομεία. (ομόφωνα)
- 18. Συμμετοχή των ΑΜΕΑ σε ασφαλή ταξίδια, περιπάτους και συχνές επισκέψεις τους σε θεατρικές παραστάσεις. (ομόφωνα)
- 19. Συμμετοχή μη κυβερνητικών οργανώσεων και διεθνών οργανώσεων στην εφαρμογή συγκεκριμένων μέτρων για την αντιμετώπιση του προβλήματος του εμπορίου λευκής σαρκός. (ομόφωνα)
- 20. Οι πρεσβείες να μην αναλαμβάνουν πρωτοβουλίες που καλλιεργούν το μίσος και το ρατσισμό. (ομόφωνα)

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

21. Ανάθεση στους νέους της επίλυσης του προβλήματος των ναρκωτικών. (ομόφωνα)

22. Στελέχωση των ορφανοτροφείων, κυρίως από γυναίκες ψυχολόγους, που εμπνέουν εμπιστοσύνη στα παιδιά. (ομόφωνα)

23. Αυστηρότερος έλεγχος στα Μ.Μ.Ε. για τη μη προβολή διαφημίσεων που αφορούν υπέρβαρους. (ομόφωνα)

24. Αναθεώρηση συστήματος αξιολόγησης των μαθητών με ειδικές ανάγκες και δημιουργία ειδικών μονάδων στη περιφέρεια, με στόχο το συμβουλευτικό και υποστηρικτικό έργο των ΑΜΕΑ και των οικογενειών τους. (ομόφωνα)

25. Δημιουργία ιστοσελίδας στο διαδίκτυο που να λειτουργεί ως δίαυλος επικοινωνίας και πηγή ερεθισμάτων για την αφύπνιση της νεολαίας. (ομόφωνα)

26. Δημιουργία προπαρασκευαστικών σχολείων στα μέρη που μένουν τσιγγάνοι. (κατά πλειοψηφία)

27. Αποποινικοποίηση της χρήσης των ναρκωτικών. (κατά πλειοψηφία)

Αθήνα, 12 Σεπτεμβρίου 2004

Η ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ (Β' Τμήμα)

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ
ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ ΝΟΜΟΥ ΑΤΤΙΚΗΣ

